

Výroční zpráva **o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy** **v hlavním městě Praze**

školní rok 2011/2012

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A SPORTU

Výroční zpráva

O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

školní rok 2011/2012

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A SPORTU

Obsah

OBSAH	3
ÚVOD.....	5
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	6
I.1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	6
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	6
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ	7
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ	8
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	9
I.2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITYNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	9
I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy	9
I.2.2 Realizace projektů v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita	11
I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů	13
I.2.4 Prevence kriminality	14
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	15
I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta	15
I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy	17
I.3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	17
I.4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI	17
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	18
II.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	19
II.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	26
II.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	34
II.4 KONZERVATOŘE	55
II.5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	59
II.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (VE ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH HMP)	65
II.7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	73
II.8 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	75
II.8.1 Základní umělecké vzdělávání	75
II.8.2 Zájmové vzdělávání	77
II.9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ	82
II.9.1 Školská poradenská zařízení	82
II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	85
II.9.3 Zařízení školního stravování	86
II.9.4 Školská účelová zařízení	87
II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	87
II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	88
II.10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	89
II.10.1 Počty pracovníků	89
II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků	90
II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	90
II.10.4 Odměňování	91
II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	93
II.11 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ STŘEDNÍMI A VYŠŠÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI	95
III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	98

III.1 CELKOVÉ VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM HL. M. PRAHA PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	98
III.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH MČ HL. M. PRAHY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČLENĚNÍ NA VÝDAJE HRAZENÉ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJSKÝCH NORMATIVŮ	103
III.3 CELKOVÁ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ČINNOST SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	103
III.4 PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM HL. M. PRAHA.....	103
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	105
SEZNAM GRAFŮ.....	105
SEZNAM TABULEK.....	105
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	107
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	109
VYSVĚTLIVKY	110

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2011/2012 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů. Jejím zpracovatelem je odbor školství, mládeže a sportu MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství, mládeže a sportu MHMP, využity údaje i dalších útvarů a odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, statistik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podklady a informace Národního ústavu pro vzdělávání, České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornění, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty totožnou metodikou a ke stejnému termínu, takže některé údaje proto nemusí vzájemně korespondovat. Určitá data, zejména počty dětí, žáků a studentů a počty škol a školských zařízení (dále jen školy), mohou být ovlivněna skutečností, že některé školy jsou sice zapsané a vykazované v rejstříku škol a školských zařízení, ale fyzicky nemají žádné děti, žáky a studenty. V takovém případě neodevzdávají výkonové statistické výkazy a nepromítnou se ve statistikách. Stejná situace by mohla nastat, pokud by některá škola neodevzdala výkaz v řádném termínu ke zpracování. Další nepřesnosti mohou nastat tím, že škola odevzdá samostatný výkaz za detašované pracoviště, takže se může promítnout v počtu škol dvakrát. Počty žáků a studentů zejména u středního a vyššího odborného vzdělávání mohou vykazovat rozdíly také podle hlediska statistického vykazování. Může být vykázán např. jiný počet žáků v tabulce o státním občanství a jiný v celkovém počtu žáků za konkrétní stupeň vzdělávání. Tyto drobné rozdíly jsou dány tím, že do statistických ročenek se zadávají data z matrik, kde jeden žák nebo student může najednou studovat více oborů nebo se může vzdělávat v denní i jiné formě studia, může mít 2 státní občanství apod. To se týká zejména údajů uváděných ve statistických ročenkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

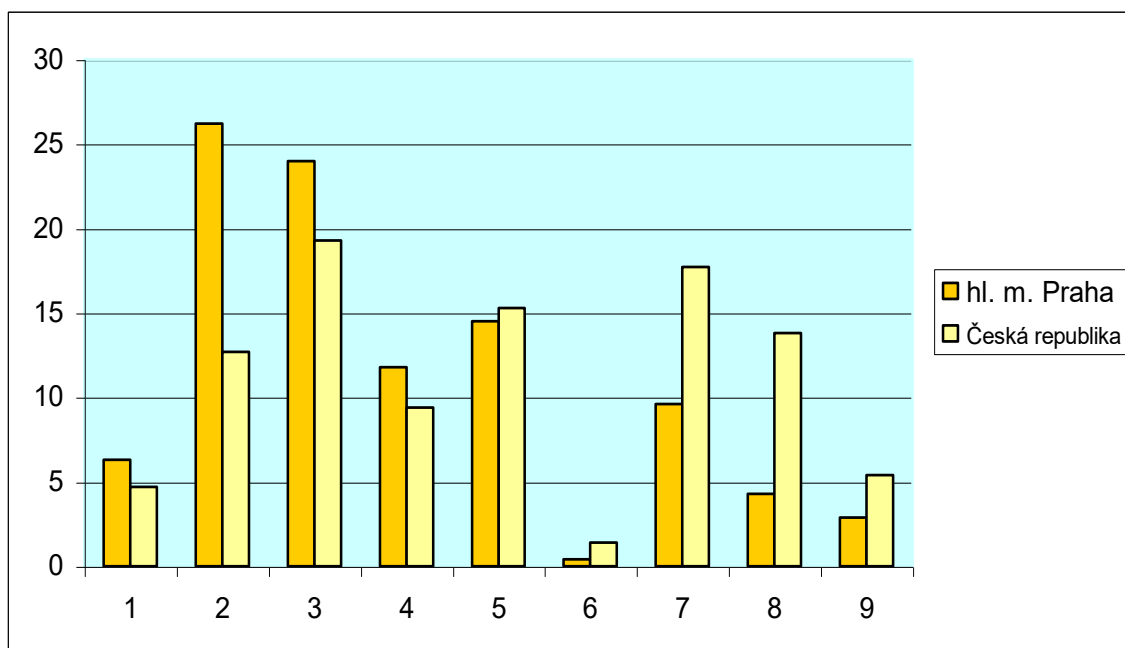
I. Podmínky vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

I.1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním s maturitní zkouškou činí v hl. m. Praze 39,9 % (v ČR 32,6 %) , s vysokoškolským vzděláním 38,4 % (v ČR 19,8 %). Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší podíl představují specialisté a techničtí a odborní pracovníci, dále pracovníci ve službách a prodeji a úředníci. Marginální skupinou jsou zaměstnanci v zemědělství, lesnictví a rybářství. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR ve skupině Specialisté a skupině Obsluha strojů a zařízení, montéři.

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze podle KZAM v % (rok 2011)

Zdroj: NÚV

Vysvětlivky ke grafu:

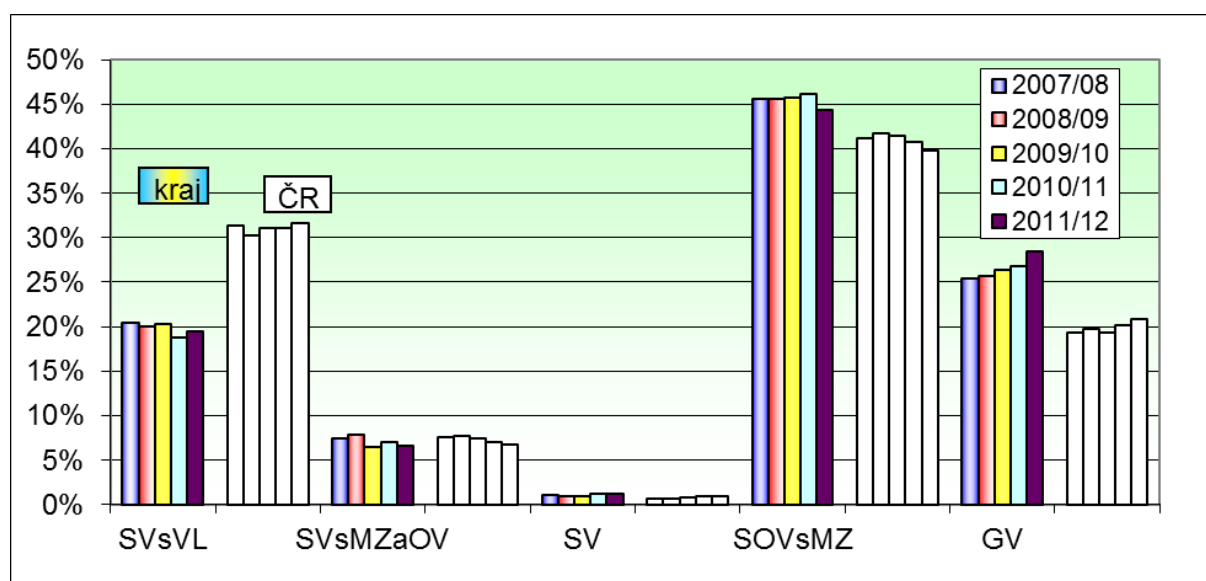
- 1 Zákonnodárci a řídící pracovníci
- 2 Specialisté
- 3 Techničtí a odborní pracovníci
- 4 Úředníci
- 5 Pracovníci ve službách a prodeji
- 6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 7 Řemeslníci a opraváři
- 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři
- 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (19,5 % oproti 31,6 %) a naopak vyšší podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (28,4 % proti 20,9 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (44,3 % proti 39,8 %). Procentní zastoupení nově přijatých do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik se oproti školnímu roku 2010/2011 výrazně nezměnilo a je na úrovni celorepublikového průměru. Podíl žáků v oborech poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani maturitou, je stejně jako v minulých letech minimální (1,2 %) a hlásí se na ně hlavně žáci praktických škol.

Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium¹

Zdroj: NÚV

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání má od školního roku 2007/2008 stále klesající tendenci (-17,6 %). Největší pokles (- 27,6 %) je zaznamenán u středního vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem.

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium

Hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2007/2008	3 346	1 224	180	7 485	4 176	16 411
2008/2009	3 226	1 259	153	7 371	4 162	16 171
2009/2010	3 201	1 028	155	7 219	4 167	15 770
2010/2011	2 686	997	177	6 593	3 820	14 273
2011/2012	2 638	886	165	5 991	3 843	13 523

Zdroj: NÚV

¹ Kategorie vzdělání: SVsVL - Střední vzdělání s výučním listem – obory H, E; SVsMZaOV - Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/O; SV - Střední vzdělání (bez maturity a výučního listu) - J, C, D; SOVsMZ - Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M; GV - Gymnaziální vzdělání - K

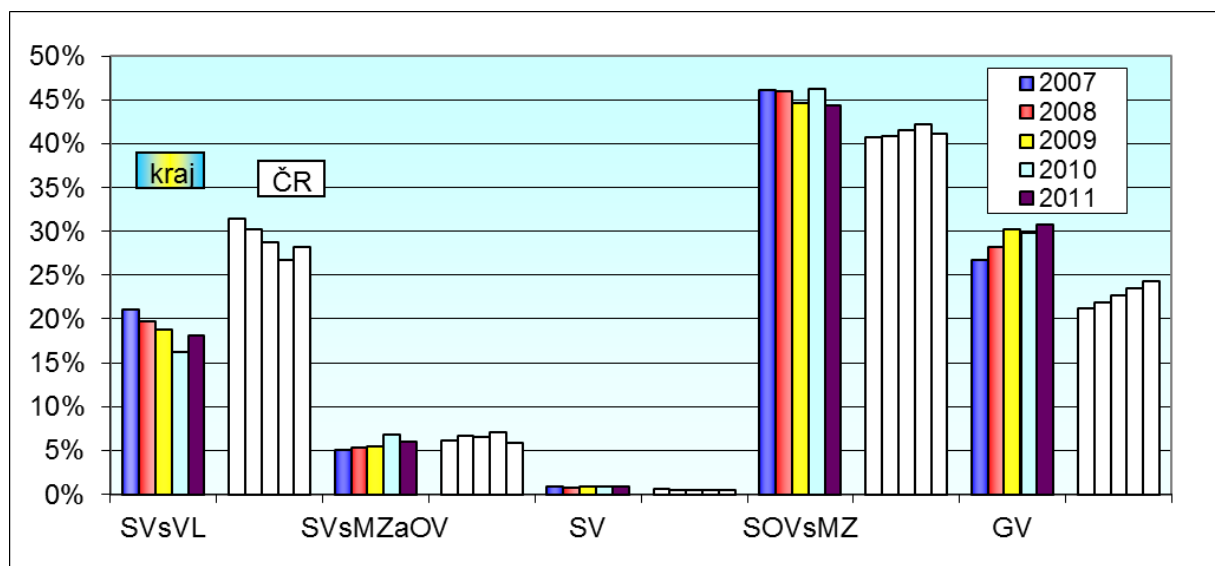
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Pro podporu středního vzdělání s výučním listem je už od šk. roku 2008/2009 realizován projekt Řemeslo žije!, který má motivovat žáky základních škol a jejich rodiče k podání přihlášky ke studiu oborů vzdělání s výučním listem. Projekt poskytuje podrobné informace o výhodách spojených s tímto druhem studia a usiluje o zvýšení prestiže řemesla ve společnosti. Projekt je plánován do roku 2013 a hl. m. Praha na něm úzce spolupracuje s Hospodářskou komorou hl. m. Prahy a mnoha podnikatelskými subjekty.

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělání s výučním listem (18,1 % oproti 28,2 %) a naopak vyšší podíl absolventů gymnaziálního vzdělání (30,7 % oproti 24,2 %). Za pozitivní lze označit nárůst absolventů středního vzdělání s výučním listem (ze 16,2 % na 18,1 %). Oproti šk. roku 2010/2011 se mírně (o 0,8 %) zvýšil podíl absolventů gymnaziálního vzdělání.

Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných. Nejvýraznější tendencí byl dosud pokles počtu absolventů středního vzdělání s výučním listem. Poprvé se tento trend podařilo zastavit ve šk. roce 2010/2011. Svou roli určitě sehrál výše zmíněný projekt Řemeslo žije! U gymnaziálního vzdělání pozvolna narůstá podíl absolventů s výjimkou šk. roku 2010/2011, kdy ovšem došlo k poklesu celkového počtu žáků.

Počty absolventů v absolutních číslech podává následující tabulka.

Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium

Hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2003	3957	545	126	5636	3732	13996
2004	3674	686	110	5983	3899	14352
2005	3538	657	131	6290	4001	14617
2006	3204	737	113	6445	3872	14371
2007	3030	730	137	6638	3854	14389

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

2008	2738	735	97	6368	3914	13852
2009	2 528	737	116	5 990	4 061	13 432
2010	2 053	857	110	5 846	3 779	12 645
2011	2 141	704	111	5 251	3 639	11 846

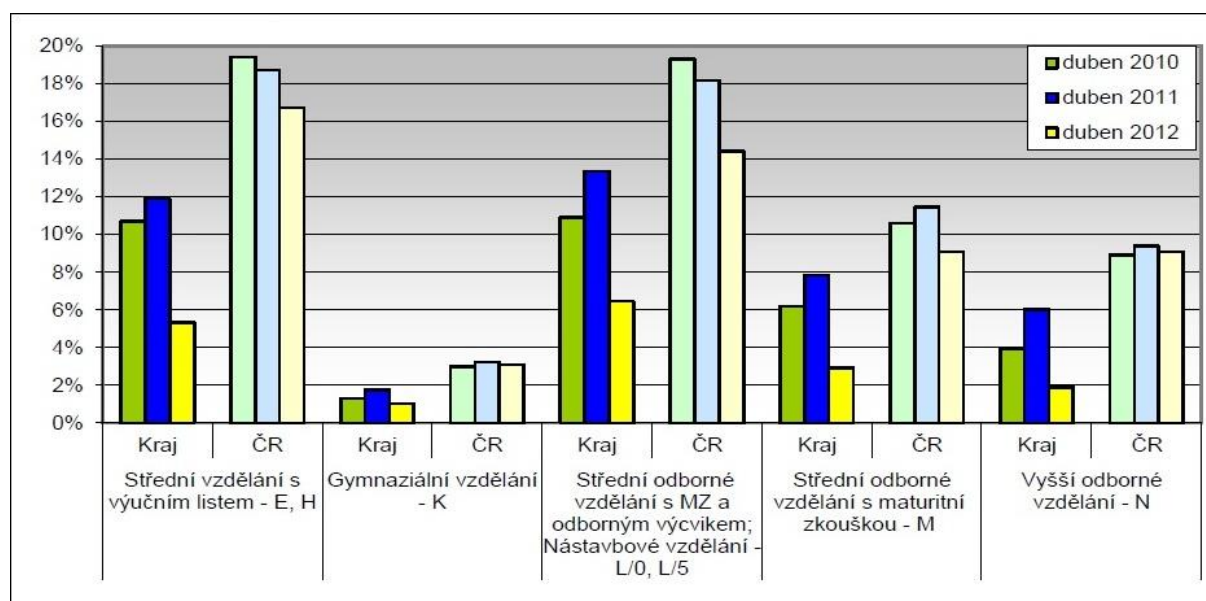
Zdroj: NÚV

I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů.

V dubnu 2012 dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů středních škol a vyšších odborných škol v hl. m. Praze 3,0 % (397 nezaměstnaných absolventů), což je ani ne poloviční hodnota oproti r. 2010 (7,3 %). Celorepublikový průměr přitom dosáhl 10,2 %, oproti 12,2 % v roce 2010. V porovnání s průměrnými mírami nezaměstnanosti absolventů za Českou republiku jsou v hl. m. Praze výrazně nižší míry nezaměstnanosti absolventů ve všech kategoriích vzdělání.

Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2012) – denní studium

Zdroj: NÚV

I.2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy je v hl. m. Praze každoročně využívána grantová politika.

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada HMP vyhlašuje každoročně Celoměstské programy podpory vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2012 byly v rámci grantového řízení vyhlášeny čtyři grantové programy:

- Program na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi především v oblasti vzdělávání managementu pedagogických pracovníků škol a školských zařízení hl. m. Prahy,
- Program na podporu vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů,
- Program na podporu rozvoje škol zřizovaných hl. m. Prahou,
- Program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Program na podporu rozvoje škol zřízených hlavním městem Prahou se členil na 4 subprogramy: Inovace ve vzdělávání, Projekt LINGVA, Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol.

Ke dni ukončení podání žádostí bylo podáno v prvním kole 243 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 137 žádostí v celkové finanční výši 12 405 tis. Kč. Ve druhém kole jen pro programy: Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol bylo podáno 11 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila ke schválení 7 žádostí v celkové výši 595 tis. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech (např. jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných).

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Pro rok 2012 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže stejně jako v roce 2009, 2010 a 2011 vyhlášeno šest grantových programů určených pro neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží ve volném čase. Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost s dětmi a mládeží ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní podstatnou roli jak při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů, tak jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti. Z prostředků hl. m. Prahy bylo v rámci Celoměstských programů v roce 2012 podpořeno 756 projektů od 130 žadatelů v celkové výši 24 430 tis. Kč. V rámci partnerství a mimograntové podpory bylo také podpořeno 13 žádostí v celkové výši 1 105 tis. Kč.

Vyhlášené programy na rok 2012:

- I. Prostorové zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase
- II. Výjezdní akce ve volném čase mimo území hl. m. Prahy zaměřené na výchovu dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu
- III. Akce ve volném čase pro neorganizované děti a mládež na území hl. m. Prahy

- IV. Volnočasové kluby pro neorganizovanou mládež
- V. Akce ve volném čase celopražského významu pro širokou veřejnost
- VI. Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí

Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy

Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1131 ze dne 16. 8. 2011 byly vyhlášeny Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy na rok 2012 v hl. m. Praze. Hlavním cílem Celoměstských programů je systematické zlepšování podmínek pro rozvoj sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze. Při přípravě programů se vychází z aktuálních potřeb sportovní veřejnosti a organizací působících v oblasti sportu.

Programy jsou určeny třem okruhům žadatelů:

- městským částem,
- školám a školským zařízením,
- tělovýchovným jednotám a sportovním klubům a handicapovaným sportovcům.

V roce 2012 bylo v programech podpory pro městské části a školy podáno 149 žádostí, podpořeno 89 projektů, převážně na rekonstrukce sportovišť při školách a na veřejných plochách, dále na provoz školních plaveckých bazénů a na sportovní akce ve výši přes 31 000 tis. Kč. Zpřístupnění sportovišť veřejnosti je jednou z podmínek přidělení grantu.

Pro rok 2012 bylo vyhlášeno pro subjekty působící v oblasti sportu a tělovýchovy šest skupin grantových programů, bylo podáno 1 149 žádostí, kladně vyhodnoceno 906 žádostí, přiděleno bylo přes 88 000 tis. Kč, především na odstranění havárií, zkvalitnění povrchů sportovišť, rekonstrukce sportovních areálů, dále na podporu plaveckých bazénů, zimních stadionů, sportovních akcí a soustředění.

Na podporu sportovní činnosti handicapovaných sportovců bylo podáno 130 žádostí, 106 přiděleno v celkové výši téměř 5 000 tis. Kč.

Z celkového počtu 1 428 podaných žádostí bylo finančně podpořeno 1 101 žádostí, úspěšnost v grantovém řízení byla 77%.

I.2.2 Realizace projektů v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita

Ve školním roce 2011/2012 pokračovaly tyto projekty financované z Operačního programu Praha – Adaptabilita.

- **Jaro II**

Projekt je zaměřen na jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků na území hl. m. Prahy. V srpnu 2010 byla uzavřena smlouva o dílo se vzdělavatelem v rámci jazykových kurzů, kterým je České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií. Jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá od října 2010. Předpokládá proškolení cca 500 učitelů v různých formách vzdělávání od klasických jazykových kurzů rozšiřujících kompetence učitelů ZŠ, SŠ a VOŠ, po metodické vzdělávání i pobytové kurzy. Bližší informace lze nalézt na internetových stránkách odboru SMS: <http://skoly.praha.eu/81432> Jazykove-a-metodicke-vzdelavani-pedagogickych-pracovniku-na-uzemi-hl-mesta-Prahy

Celkové náklady na projekt činí 22 044,9 tis. Kč.

- **Řemeslo žije! II**

Projekt navazuje na projekt financovaný z prostředků HMP „Řemeslo žije!“: Hlavním cílem projektu je rozvoj středního odborného vzdělávání, a to prostřednictvím spolupráce středních škol s podniky z praxe. Součástí projektu jsou regionální a mezinárodní soutěže žáků SŠ, další průběžné vzdělávání učitelů odborného výcviku a praktického vyučování, zapojení odborníků z praxe do vzdělávání žáků středních škol, cvičné polygony, informační program pro pedagogické pracovníky základních škol, odborné konference a propojení středních škol a profesní praxe. Ve školním roce 2011/2012 bylo v rámci projektu uskutečněno 7 odborných soutěží řemeslné zručnosti Sollertia, více než 62 akcí pro žáky středních škol (vzdělávací kurzy K podnikání, semináře, workshopy, exkurze a TOP kempy) byly realizovány vzdělávací kurzy pro učitele odborného výcviku v oborech Automechanik a kurzy pedagogického minima pro instruktory odborného výcviku. Nadále pokračovaly aktivity v rámci informačního programu pro pedagogické pracovníky základních škol. Dne 31. 5. 2012 byla na projektu zahájena kontrola OPPA. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

Projekt byl zahájen v listopadu 2010. Bližší informace na: www.remeslozije.cz.

Celkové náklady na projekt činí 23 127,49 tis. Kč.

- **Integrace**

Jedná se o individuální komplexní projekt „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“, zkrácený název „Integrace“. Hlavní aktivitou projektu je ucelený vzdělávací program, který byl zahájen v lednu 2012, a je zaměřen na rozšíření odborných vědomostí a speciálně pedagogických kompetencí a výměnu zkušeností mezi pedagogy a asistenty běžných škol a pedagogy ze škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením ve spolupráci s odborníky ze speciálně pedagogických center. Další aktivitou projektu je 8 odborných seminářů, které jsou zaměřeny na práci s žáky s jednotlivými druhy zdravotního postižení a uskuteční se od října 2012 do září 2013. S bližšími informacemi o aktivitách projektu, včetně vzdělávacího programu a seminářů, se lze seznámit na internetových stránkách odboru SMS: http://skoly.praha.eu/86045_Vzdelavaci-program-pro-pedagogicke-pracovniky-k-prohloubeni-odborne-kvalifikace

Celkové náklady na projekt činí 7 906,98 tis. Kč.

- **Další vzdělávání pedagogických pracovníků VOŠ**

Projekt byl zahájen v září 2011. Cílem projektu je podpořit profesní i osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků VOŠ. Specifickým cílem projektu je pak realizace programu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vyšších odborných škol, který prohloubí kvalifikaci pedagogů v oblasti „akademických“ dovedností, metodického vedení studentů a řízení organizace výuky na VOŠ. Projekt se skládá ze sedmi samostatných kurzů, které se opakují v jednotlivých semestrech (5 x). Jedná se o kurzy: Vedení a hodnocení absolventské práce, Práce se zdrojovou literaturou, Mentoring a supervize jako zdroj sebereflexe učitele, Tvorba profesního portfolia, Prezentační dovednosti, Výzkumné metody a Fungování informačního systému v organizaci výuky na VOŠ. Tyto kurzy přispějí k posílení terciárního charakteru vzdělávání na VOŠ. Projekt je určen pedagogům VOŠ se sídlem na území hlavního města Prahy. Od léta 2012 funguje i webový portál projektu: www.dvpp-vos.eu.

První semestr vzdělávacích kurzů byl zahájen v lednu 2012. V současné době probíhá nábor do třetího běhu projektu, který je realizován od poloviny února 2013.

Celkové náklady na projekt činí 6 294,04 tis. Kč.

- **Další vzdělávání pedagogických pracovníků**

Projekt je určen všem kategoriím pedagogických pracovníků. Vznikl na základě analýzy potřeb pedagogů a ředitelů škol a školských zařízení. Obsahuje několik klíčových aktivit, např. doplnění odborné kvalifikace pro učitele odborných předmětů a praktického vyučování

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

středních škol, dále pro učitele všeobecně vzdělávacích předmětů základních i středních škol a mnoho témat, která jsou společná všem kategoriím pedagogických pracovníků jako např. oblast bezpečnosti práce. Projekt se zaměřuje také na průběžné vzdělávání v takových oblastech, které si nemohou školy zaplatit ze svých prostředků určených na další vzdělávání (např. grafické systémy v geodézii, využívání programů IT v matematice a fyzice, AutoCAD pro projektování ve stavebnictví, legislativa v oblasti použití chemických látek ve školách). Projekt prošel schvalovacím řízením a byl zahájen v lednu 2012. Celkové náklady na projekt činí 23 6514,062 tis. Kč.

Další možností využití pomoci z ESF pro školy a školská zařízení je přihlášení se do výzev grantového schématu, které pravidelně vyhlašuje odbor FON Magistrátu hl. m. Prahy.

I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů v oblasti školství je jednou z priorit protidrogové politiky hl. m. Prahy.

V roce 2012 byly na financování služeb specifické primární prevence (protidrogová prevence a prevence rizikového chování dětí a mládeže) na základě rozhodnutí RHMP a ZHMP uvolněny finanční prostředky na projekty ve výši 4 600 tis. Kč pro školy a školská zařízení (303 projektů podaných, 243 podpořených) a 1 355 tis. Kč pro další organizace (8 projektů podaných, 6 podpořených).

Z prostředků MŠMT bylo uvolněno na 7 projektů škol a školských zařízení 308,5 tis. Kč, pro jiné organizace na 9 projektů 1 680,1 tis. Kč a pedagogicko-psychologickým poradnám na 2 projekty 127,8 tis. Kč.

Specifická primární prevence je financována i z rozpočtů MČ i z plošné dotace hl. m. Prahy, která v roce 2012 činila 50 tis. Kč na každý správní obvod Praha 1 – 22.

Základními mechanismy rozvoje komplexního systému prevence a léčby závislostí na návykových látkách jsou:

- Strategie protidrogové politiky HMP na období 2008 až 2012.
- Akční plány na období trvání Strategie (probíhá hodnocení a příprava nové strategie a na ni navazujícího akčního plánu).
- Znalost aktuální situace v jednotlivých oblastech péče, která vychází ze sběru a vyhodnocení dat (každý rok zpracovává protidrogová koordinátorka hl. m. Prahy podrobnou Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky hl. m. Prahy – viz http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/odbory_mhmp/protidrogova_politika/strategie_ke_dokumenty/index.html).
- Opatření ke stabilizaci a rozvoje sítě služeb na základě zjištěných reálných potřeb.
- Systém koordinace a řízení specifické primární prevence v hl. m. Praze.
- Podpora projektů specifické primární prevence:
  - výběrové řízení - „Zdravé město“ – financování z rozpočtu HMP,
  - zavedení systému víceletého financování,
  - certifikace jako nástroj k ověření kvality programů a její zohlednění při poskytování finančních prostředků,
  - kontrola kvality poskytovaných služeb a využití finančních prostředků,
  - spolupráce klíčových pracovníků s rezorty při jejich dotačních řízeních.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Poskytování informací o specifické prevenci v hl. m. Praze nejen odborné veřejnosti, tj. poskytovatelům péče, ale také široké veřejnosti – občanům hl. m. Prahy (formou internetové stránky).

Pro specifickou primární prevenci v hl. m. Praze je velmi důležitá činnost Pražského centra primární prevence, nabídka programů školám, vzdělávací programy pro školní metodiky prevence a pro protidrogové koordinátory MČ Praha 1 – 22. Důležité jsou změny v metodice pro předkladatele (školy a školská zařízení) „Zdravé město Praha 2012“, které umožňují zkvalitnění projektů, jejich posuzování a následné zkvalitnění získaných dat. Pozitivně lze hodnotit zjednodušení formulářů pro žadatele dotačního řízení „Zdravé město Praha 2012“.

Problémem jsou stále chybějící standardy prevence rizikového chování, což komplikuje certifikaci projektů. Neustále jsou na školách realizovány různé aktivity, které neodpovídají principům specifické primární prevence. Za primární prevenci jsou vydávány i aktivity, které jí přímo odporují (testování žáků přímo ve školském zařízení, detekce návykových látek i za pomoci psů, stěrů, odstrašovací akce apod.). Změna systému financování přímo z MŠMT přinesla pokles počtu projektů a časové prodloužení přidělení dotace. Snižování finančních prostředků v kapitole Protidrogová politika HMP neumožňuje realizovat některé plánované aktivity a vzdělávací programy určené metodikům prevence a protidrogovým koordinátorům. Celý systém specifické primární prevence také negativně ovlivňuje neobsazená funkce krajského školského metodika prevence na HMP.

I.2.4 Prevence kriminality

Cílem prevence kriminality je podpora aktivit cíleně zaměřených na předcházení negativním dopadům souvisejícím s kriminalitou páchanou na území hl. m. Prahy.

Navrhovaná opatření:

- Podporovat prevenci zaměřenou na děti, pedagogické pracovníky a rodiče s cílem předcházet možnosti stát se obětí trestných činů.
- Zvýšit právní vědomí dětí, mládeže, rodičů a profesionálů pracujících s mládeží.
- V oblasti sekundární prevence se zaměřit na rizikové skupiny dětí a mládeže.
- Podporovat projekty s cílem snížit násilí na seniorech, tělesně a zdravotně postižených spoluobčanech.
- Zvýšit informovanost obyvatel a návštěvníků hl. m. Prahy, jak se chovat v krizových situacích.
- Využívat grantovou politiku hl. m. Prahy v této oblasti.

Grantové řízení hl. m. Prahy – prevence kriminality

Pro rok 2012 byla z rozpočtu hl. m. Prahy na granty prevence kriminality schválena a vyčleněna částka ve výši 11 607 tis. Kč. V I. pololetí roku 2012 bylo usnesením Rady hl. m. Prahy č. 579 ze dne 15. 5. 2012 podpořeno v I. kole grantového řízení celkem 61 projektů v celkové výši 8 843 tis. Kč. Ve II. pololetí roku 2012 bylo usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1180 ze dne 14. 8. 2012 podpořeno ve II. kole grantového řízení 10 projektů v celkové výši 1 838 tis. Kč.

Projekty v grantovém řízení prevence kriminality byly zaměřené na volnočasové aktivity dětí a dospívající mládeže v oblasti primární i sekundární prevence, na podporu aktivit nízkoprahových klubů (s doplňujícími aktivitami jako např. terénní práce, krizové intervence, individuální konzultace) a resocializačních pobytů pro děti a mládež. Další projekty byly zaměřeny zejména na seniory, tělesně a zdravotně postižené spoluobčany, dále na zvyšování právního vědomí dětí a mládeže a na informování veřejnosti o možnosti zvýšení jejich bezpečnosti a pocitu bezpečí. Součástí grantového

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

řízení byly i projekty zaměřené na provoz poradny pro pomoc obětem trestných činů, podporu rodinného zázemí a pracovního uplatnění u osob propuštěných z výkonu trestu, prevenci domácího násilí nebo prevenci násilí na ženách.

Program prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2012

V rámci Programu prevence kriminality hl. m. Prahy realizovaného Ministerstvem vnitra ČR pro rok 2012 byla pro hl. m. Prahu vyčleněna částka ve výši 2 023 tis. Kč. K realizaci a financování ze státní účelové dotace bylo podpořeno celkem 11 projektů - 10 neinvestičních a 1 investiční. Z této částky byla na neinvestiční projekty poskytnuta částka 1 673 tis. Kč a na investiční projekt částka 350 tis. Kč. Spoluúcast hl. m. Prahy na neinvestičních projektech realizovaných hl. m. Prahou činila 592,9 tis. Kč.

Projekty „Programu prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2012“ byly zaměřené na problematiku spojenou s extremismem a dalším rizikovým chováním; vzdělávací programy v rámci internetové kriminality; přednáškové a jiné informační aktivity (pro seniory) zaměřené na problematiku ochrany majetku - zabezpečení objektů (domů, bytů), ochrany majetku v souvislosti s nárůstem podvodného jednání uplatňovaného prostřednictvím prodeje služeb a zboží. Dále byly projekty zaměřeny na zvýšení informovanosti u dětí, mládeže a seniorů o bezpečném chování v rámci prevence před násilnou nebo jinou trestnou činností na jejich osobě, terénní sociální práci ve smyslu spolupráce s romskou komunitou při zabezpečování veřejného pořádku, vzdělávání odborníků prevence kriminality v oblasti situační prevence a obecné zvýšení povědomí o situační prevenci.

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Podstatnou řadu aktivit v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se zaměřením na oblast životního prostředí (odpadové hospodářství, péče o zeleň, čistota města, ochrana životního prostředí, atd.) vyvíjí ve spolupráci s dalšími organizacemi odbor ochrany prostředí MHMP. Aktivity jsou zaměřené na rozličné cílové skupiny, především pak žáky škol (MŠ, ZŠ, SŠ), pedagogy, odbornou i laickou veřejnost a rovněž veřejnou správu. Z mnohých aktivit zadávaných formou zakázek či přímo realizovaných to jsou například: ekologické výukové programy pro školy, semináře a školení pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, hry a informační materiály s tematikou odpadového hospodářství a čistoty města pro žáky 1. ročníků ZŠ, informačně vzdělávací kampaň ke Dni Země, akce pro veřejnost ke Dni životního prostředí a Dne dětí, dlouhodobé projekty EVVO pro školy, exkurze pro školy, pořádání výstav s tematikou životního prostředí, vydávání informačních brožur a letáků aj.

I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta

Počet cizinců žijících v České republice, zvláště pak v Praze a dalších větších městech má vzestupnou tendenci a tento trend lze předpokládat i do budoucna. Setkávání se s cizinci různých kultur je běžnou realitou v každodenním životě a je možné více vnímat cizince a migranty, stejně jako národnostní menšiny. Všichni se také běžně setkáváme s tématem tolerance, rasismu, xenofobie apod. Je tedy důležité, aby existovala široká nabídka kvalitních programů v oblasti interkulturního vzdělávání.

Prostřednictvím multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání je umožněno dětem a mládeži seznámit se s tradicemi, hodnotami a rozmanitostí různých kultur. Napomáhá k chápání a respektování jejich odlišností, oslabování rasových předsudků, ale i k poznání vlastní kulturní identity a vytváření postojů ve vztahu k národnostním menšinám, cizincům, odlišným kulturám atd.

V oblasti multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání byl ve školním roce 2011/2012 opět podpořen hl. m. Praha Dům národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2). Hl. m. Praha je zakladatelem této organizace a spolupracuje s ní v oblasti národnostních menšin. V Domě národnostních menšin o.p.s. mají kanceláře občanská sdružení národnostních menšin působící na území hl. m. Prahy, které zde rozvíjí svou kulturní a osvětovou činnost. Existuje tak prostor pro

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami, který rovněž umožňuje prezentaci kultury a tradic jednotlivých národnostních menšin. Velký důraz v rámci činnosti Domu národnostních menšin o.p.s. je kladen na aktivity zaměřené na práci s dětmi a mládeží pražských škol, dále volnočasových školských i kulturních zařízení. Jedná se o programy realizované ve spolupráci přímo s občanskými sdruženími národnostních menšin a také s Magistrátem hl. m. Prahy. Tyto aktivity jsou vnímány jako efektivní a účinná prevence xenofobie a rasismu. Programy realizované v Domě národnostních menšin o.p.s. neopomíjí oblast integrace cizinců, kde spolupracuje s Integračním centrem Praha o.p.s., které hl. m. Praha založilo v roce 2012.

Hl. m. Praha prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a „Programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ podporuje projekty občanských sdružení národnostních menšin a organizací pracujících v oblasti integrace cizinců, které jsou také zaměřeny na práci s dětmi a mládeží. V rámci grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ je podporován Dům národnostních menšin o.p.s. Ten je místem, kde jsou realizovány rovněž projekty občanských sdružení jednotlivých národnostních menšin, které jsou podporovány prostřednictvím grantových řízení různých institucí, stejně tak i hl. m. Prahou.

Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít nejen programové nabídky Domu národnostních menšin o.p.s. a Integračního centra Praha o.p.s., ale současně mohou získat informace k problematice národnostních menšin a integrace cizinců. V Domě národnostních menšin o.p.s. mohou navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami a navštívit výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou speciální programy určené pro děti a mládež, které je možné sestavit přímo v závislosti na potřeby probíhající výuky apod. Většina národnostních menšin má pro děti a mládež speciálně vytvořené programy jako např. divadelní představení, přednášky, filmové projekce s následnou diskusí, akce k příležitostem Vánoc, Velikonoc, státních svátků a významných událostí jednotlivých národnostních menšin.

Příkladem programu pro žáky 2. stupně základních škol byly ve školním roce 2011/2012 přednášky pořádané na základě vzájemné spolupráce Domu národnostních menšin o.p.s., Krajského ředitelství policie Hl. m. Prahy (styčného důstojníka pro národnostní menšiny) a Magistrátu hl. m. Prahy. Přednášky byly zaměřené na předcházení násilí mezi dětmi a mládeží, ochranu vlastní bezpečnosti, proti rasismu a xenofobii. Dále se konaly filmové projekce pro žáky základních škol zaměřené na historii a život romské národnostní menšiny. Uspořádána byla také výtvarná soutěž pro žáky 2. stupně základních škol zaměřená na romskou historii a současnost a následně výstava výtvarných prací přímo v Domě národnostních menšin o.p.s.

Pro pražské děti a mládež je rozmanité kulturní prostředí naprosto běžnou součástí života a z tohoto důvodu je potřebné v oblasti výchovy a vzdělávání klást důraz na vzájemnou toleranci, respekt, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako otevřenosti vůči odlišným etnickým menšinám a jejich kultuře. V Domě národnostních menšin o.p.s. nabízí hl. m. Praha dostatečné množství informací k tematice národnostních menšin a Integrační centrum Praha o.p.s. k oblasti integrace cizinců. Ty by měly napomoci pedagogickým pracovníkům, dětem a mládeži i rodičům seznámit se s životem národnostních menšin a cizinců nejen v Praze, ale i celé České republice.

Hl. m. Praha se také díky konferencím a seminářům zaměřeným na otázky týkající se oblasti národnostních menšin a integrace cizinců, zabývá tématem multikulturní výchovy / interkulturního vzdělávání. Současně podporuje a spolupracuje na kulturně-osvětových akcích, které pořádají jednotlivé městské části pro veřejnost a jsou v rámci programu zaměřeny zejména na děti a mládež k poznávání kulturních odlišností národnostních menšin a cizinců.

I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I.3 Vyřizování stížností

Ve šk. roce 2011/2012 bylo doručeno a zaevidováno celkem 80 podání, z toho 4 petice (1 zpětvzetí a 3 odloženy bez vyhodnocení) a 76 stížností směřujících proti školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou i jinými zřizovateli, z toho bylo 23 stížností anonymních a 15 stížností nedůvodných či neprokazatelných. Celkem 12 stížností bylo odložených bez vyhodnocení, 14 stížností bylo postoupeno příslušným městským částem, 3 ředitelům příslušných škol a 1 statutárnímu orgánu soukromé školy. Některé ze stížností byly postoupeny k prošetření České školní inspekci.

I.4 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Hl. m. Praha prostřednictvím odboru školství, mládeže a tělovýchovy MHMP uspořádalo pod záštitou náměstka primátora hl. m. Prahy Ing. Antonína Weinerta, CSc., ve dnech 24. - 26. listopadu 2011 v Kongresovém centru Praha 16. ročník výstavy Schola Pragensis, přehlídku pražských středních škol. Výstavu navštívilo přibližně 40 tis. osob. Návštěvníkům se v expozicích, pódiových vystoupeních a videoprojekcích představilo celkem 142 vystavovatelů, mezi nimiž byly také pedagogicko-psychologické poradny a Úřad práce hl. m. Prahy. Velmi příznivý ohlas u návštěvníků měla pódiová vystoupení, proběhly přehlídky videoprojekce z činnosti škol.

Expozice výstavy byla též rozšířena o prezentaci projektu ŘEMESLO ŽIJE!. Návštěvníci měli možnost zhlédnout kvalitní videa o vybraných řemeslech a při poradenské činnosti obdrželi nové informace o možnosti studovat další učební obory na pražských středních školách.

V sobotu 24. března 2012 se jako každoročně v prostorách KD Mlejn v Praze 5 ve Stodůlkách konal pod záštitou radní pro školství JUDr. Heleny Chudomelové 14. ročník festivalu mateřských škol Pražská mateřinka 2012. Cílem tohoto projektu je rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, důraz je kladen na tvořivou aktivitu a citlivost nejen vůči druhým lidem, ale i k životnímu prostředí. Projekt je přínosem i pro pedagogy, kteří mají možnost vzájemné výměny zkušeností a odborných poznatků. Festivalu se zúčastnilo téměř 750 diváků, zájem projevil i média. Festival je zařazen do seznamu akcí akreditovaných MŠMT a zároveň je vyhlášen metodickou akcí pro učitelky MŠ. Na celostátní festival Mateřinka 2012, který se tradičně konal v Nymburce, byly vybrány 3 pražské mateřské školy: Montessori pohybová školička, Praha 5, Pravoúhlá 55, Mateřská škola, Praha 5 – Smíchov, Nad Palatou 613 a Mateřská škola, Praha 10, Za Nadýmačem 927. Záštitu nad celostátní Mateřinkou převzala Česká komise pro UNESCO a starosta města Nymburk.

Celkové náklady na Pražskou mateřinku činily 194 951,- Kč

II. Hodnocení stavu vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

V souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy (DZ) na roky 2008 – 2012 usiluje jak HMP, tak školy na území hl. m. Prahy o naplňování zejména pěti základních priorit, které DZ pro toto období stanovil:

1. Zvyšování kvality a modernizace vzdělávání – kurikulární reforma a školní vzdělávací programy, sledování hodnocení kvality vzdělávání, zkvalitnění výuky informační gramotnosti, zkvalitnění výuky cizích jazyků a mezinárodní spolupráce škol.
2. Vytváření podmínek pro osobnostní rozvoj dětí, žáků a studentů – vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami včetně mimořádně nadaných, prevence sociálně patologických jevů, multikulturní výchova, environmentální výchova.
3. Zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků a jejich další vzdělávání.
4. Další vzdělávání v rámci celoživotního učení.
5. Harmonizaci struktury vzdělávacích příležitostí v HMP.

Následující subkapitoly podávají přehled o tom, do jaké míry se dařilo DZ naplňovat na jednotlivých stupních vzdělávání.

Ve školním roce 2011/2012 působilo na území hl. m. Prahy více než 850 škol různých zřizovatelů. Nejvíce škol zřizují městské části – především MŠ a ZŠ, následuje HMP a nabídku rozšiřují také soukromí zřizovatelé. Rozmanitost nabídky doplňují církevní školy. Na území hl. m. Prahy fungují také školy a školská zařízení zřizovaná MŠMT, jedná se zejména o zařízení ústavní výchovy.

Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	292	11	10	25	2	340
ZŠ	196	28	10	14	5	253
SŠ	1	108	8	76	3	196
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	16	6	17	-	39
ZUŠ	2	26	2	5	1	36
Střed. vol. času	2	13	3	-	2	20
Domovy mládeže	-	15	4	3	-	22
DD, DD se školou	-	2	-	1	2	5

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2011/2012

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2011/2012 vzdělávalo 37 078 dětí v mateřských školách, 76 189 žáků v základních školách, 67 213 ve středních školách, 1 516 v konzervatořích a 6 411 studentů ve vyšších odborných školách.

Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem

Druh školy / školského zařízení	Počet		
	škol	tříd / skupin	dětí / žáků / studentů
Mateřské školy	340	1 449	37 078
Základní školy	253	3 820	76 189
Střední školy:	196	2 953	67 213
z toho:	x	x	x
obory gymnázií	68	921	23 450
Konzervatoře	8	.	1 516
VOŠ	39	232	6 411

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2011/2012

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky podle druhu vzdělávání ve školách zřizovaných HMP, MČ, církví a v soukromých školách ukazuje tab. č. 5. Počty dětí v předškolním vzdělávání jednoznačně rostou, v základním vzdělávání začínají počty žáků na školách opět stoupat. Počet žáků ve středních školách oproti předchozím školním rokům vykazuje stále klesající tendenci. Počet žáků na konzervatořích zřizovaných HMP se nezměnil, mírný nárůst oproti šk. r. 2010/2011 zaznamenávají soukromé konzervatoře. Výrazně vyšší počet žáků ve šk. r. 2010/2011 oproti roku 2009/2010 je výsledkem nedbalosti Mezinárodní konzervatoře Praha - International conservatory Prague, s.r.o., která neodevzdala k 30. 9. 2009 přes veškeré urgency statistický výkaz o konzervatoři, proto se ve šk. roce 2010/2011 objevuje u konzervatoří soukromých zřizovatelů velký nárůst žáků a zkrsluje tak výsledky statistických šetření. Výrazný pokles je zaznamenán u vyšších odborných škol.

Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

Vzdělávání	Počet dětí / žáků / studentů											
	HMP			Soukr. zřizovatel			Církev			MČ		
	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12
PV	343	396	403	637	840	1 077	363	374	425	32 033	33 629	35 146
ZV	2 267	2 168	2 224	1 051	1 127	1 262	982	1 030	1 066	68 932	69 685	71 497
SV z toho:	51 212	49 645	48 236	20 028	18 598	16 723	1 531	1 566	1 515	285	275	279
SVn	1 162	1 065	1 130	141	-	125	87	53	-	-	-	-
VL	5 067	4 851	4 697	2 668	2 529	2 004	-	-	-	-	-	-
MZv	19 098	18 804	18 507	4 809	4 375	4 305	922	930	942	-	-	-
MZo	25 885	24 725	23 700	12 410	11 694	10 829	522	545	520	285	275	279
Konz.	1 094	1 041	1 041	186	401	426	-	-	-	-	-	-
VO	3 174	3 460	2 612	2 413	2 141	1 394	771	906	659	-	-	-

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2011/2012

Vysvětlivky k tabulce:

PV – předškolní vzdělávání

ZV – základní vzdělávání

SV – střední vzdělávání

SVn – střední vzdělávání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělávání – obory J + E)

VL – střední vzdělávání s výučním listem (obory H)

MZv – střední vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecnou (obory K)

Mzo – střední vzdělávání s maturitní zkouškou odbornou (obory L + M)

Konz. – konzervatoře

VO – vyšší odborné vzdělávání

II.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Předškolní vzdělávání v mateřských školách se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Charakteristika mateřských škol zřizovaných městskými částmi v hl. m. Praze, zásadní změny v rejstříku škol

Mateřské školy jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Jejich rozmístění je úměrné k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, jiné pak ve staré zástavbě, spíše rodinného typu.

Z padesáti sedmi městských částí v působnosti hlavního města Prahy je zřizovateli mateřských škol padesát městských částí. Ve školním roce 2011/2012 se počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. města zvýšil o jednu MŠ a u dalších došlo k navyšování jejich kapacit. K 30. 9. 2011 zřizovaly celkem 292 mateřských škol. Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi byl v uplynulém školním roce 35 146, což je o 1 517 dětí více než ve školním roce 2010/2011.

Mateřské školy v hl. m. Praze jsou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části sledují, vesměs mají zpracované demografické studie a v souladu s tím se snaží situaci korigovat. Problémy jsou zejména v okrajových MČ, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být uspokojeni ani občané s trvalým bydlištěm. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit formou stavebních úprav MŠ i ZŠ, nebo otevřením tříd MŠ, které zatím nevyužívaly. Ve školním roce 2011/2012 bylo otevřeno 46 nových tříd. Trend rozšiřování kapacit nadále pokračuje i ve školním roce 2012/2013.

Soukromý sektor otevřel 7 nových MŠ a 15 tříd navíc, církev 1 novou MŠ a 2 třídy.

Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2011)

Zřizovatel	Předškolní vzdělávání									
	MŠ					MŠ (bez škol pro děti se SVP)				
	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu
Obec	292	1 373	35 146	120,4	25,6	291	1 368	35 083	120,6	26,6
Kraj	11	35	403	36,6	11,5	1	2	48	48,0	24,0
Soukromý	25	63	1077	43,1	17,1	22	54	961	43,7	17,8
Církev	10	24	425	42,5	17,7	8	18	373	46,6	20,7
MŠMT	2	4	27	13,5	6,8	-	-	-	-	-
Celkem	340	1499	37078	109,1	24,7	322	1442	36465	113,2	25,3

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Stejně jako v předchozím roce zaznamenaly mateřské školy zvýšený zájem rodičů o umístění dětí mladších 3 let a dětí, jejichž rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na čtyři hodiny denně. Mateřské školy jsou rodičovskou veřejností přijímány a hodnoceny velmi kladně. Stále se zlepšuje vybavenost mateřských škol včetně vybavenosti informačními technologiemi.

Při domech dětí a mládeže jsou zřizována Centra pro předškolní děti. Ve školním roce 2011/2012 jich bylo v provozu 25 (více viz kap. II.8.2 Zájmové vzdělávání).

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Vzdělávání v mateřských školách se uskutečňuje na základě závazného rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro předškolní vzdělávání. RVP vymezuje povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, je závazný pro tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP) pro předškolní vzdělávání. ŠVP vycházejí z obecných vzdělávacích cílů klíčových kompetencí a z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru. Ze ŠVP vyplývají třídní vzdělávací programy, které vyhovují potřebám mateřských škol. Pedagogičtí pracovníci své vzdělávací programy ověřují a aktualizují. Vzdělávací programy jsou zaměřeny na všestranný rozvoj dítěte po stránce tělesné, zdravotní, psychické a rozumové. Upřednostňují přirozený pohyb dětí, prožitkové učení a plně respektují osobnost dítěte. Programy mateřských škol respektují pravidelný rytmus dne, ročního období a dal., což je pro děti velmi důležité. Některé mateřské školy mají ŠVP zaměřen na pedagogiku Montessori, jejíž strategie a filozofie koresponduje s individuální schopností každého dítěte. Cílem je rozvíjet přirozené nadání, talent, aby děti byly spokojené a vyrovnané, navštěvovaly MŠ s radostí a současně si odnesly pevný základ pro další vzdělávání.

V rámci vlastních ŠVP jsou některé mateřské školy zařazeny na základě svých individuálních projektů se Státním zdravotním ústavem do národní sítě „Škol podporujících zdraví“ a mají právo užívat označení „Škola podporující zdraví“.

Některé mateřské školy jsou zapojeny v rámci mezinárodní vzdělávací iniciativy International Business Machines Corporation společnosti IBM do projektu „KidSmart Early Learning Programme“. Projekt „KidSmart“ je vzdělávací program určený dětem předškolního věku od 3 do 7 let. Společnost IBM ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky bezplatně umísťuje do vybraných mateřských škol speciální počítačové stanice, které všestranně rozvíjejí schopnosti dětí v mnoha směrech, a přitom jsou navrženy a vyrobeny s ohledem na jejich věk a poznávací schopnosti.

Zápisy do mateřských škol

Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí. Zejména v okrajových částech Prahy, kde se staví nové byty a rodinné domy, poptávka přesahovala nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti podle stanovených kritérií, které upřednostňují přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v dané městské části. Přednostně však byly přijímány v souladu se školským zákonem všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to i během školního roku. Vzrostl zájem rodičů dětí dvouletých, které lze zařadit do třídy mateřské školy za určitých podmínek výjimečně, dále pak dětí na nepravidelnou docházku včetně dětí z jiných lokalit mimo hlavní město. Počet žádostí pro přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, byl 7 606. Mezi nepřijatými dětmi jsou především děti, které nedosáhly k 31. 8. 2011 tří let věku, děti s trvalým bydlištěm mimo správní obvod (potažmo městskou část), popř. mimo území hl. m. Prahy. Rodiče dětí mohou podávat přihlášky na více mateřských škol, z toho plyne, že počet nepřijatých je značně zkreslen. Ve srovnání s minulým školním rokem se z uvedených důvodů také zvýšil počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Velký zájem rodičů o umístění dětí do MŠ řeší městské části dalším navyšováním kapacit mateřských škol v nastávajících letech. Dále v souladu se školským zákonem získala většina mateřských škol od zřizovatele výjimku z počtu dětí. Maximální možný počet dětí ve třídě MŠ je 28 dětí.

Dobrá úroveň péče o děti s odkladem školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách. Důvodem odkladů byl především přibývajícím počet dětí s logopedickými vadami. Vzhledem k naplněnosti MŠ byly rovněž využívány přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. V hlavním městě bylo ve školním roce 2011/2012 otevřeno 32 přípravných tříd, které navštěvovalo 437 dětí.

Do většiny soukromých škol se děti mohou hlásit během celého roku, je-li zařízení plně obsazeno, zapisují se děti do pořadníku.

Mateřské školy s internátním provozem

Mateřské školy s internátním provozem (5 MŠ, 7 tříd, 136 dětí ve školním roce 2011/2012) byly využívány především matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Podle možností rodičů po dohodě s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. S jejich začleněním nemají MŠ obvykle problémy. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Individuální integrace 251 dětí se realizovala na 59 MŠ, oproti 49 MŠ ve šk. roce 2010/2011 a počet individuálně integrovaných dětí vzrostl o 17.

Věkové složení dětí

Mateřské školy jsou určeny zejména pro věkovou kategorii dětí 3 - 6 let. Výjimečně jsou přijímány děti mladší tří let. V mateřských školách zůstávají také děti starší 6 let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Tab. č. 7 Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
Předškolní vzdělávání celkem						
Děti	2234	10488	11018	10759	2463	116
podíl v %	6,03	28,29	29,71	29,02	6,64	0,31
Mateřské školy – speciální třídy						
Děti	49	138	245	220	139	11
podíl v %	6,11	17,21	30,55	27,43	17,33	1,37

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Z přehledu je patrné, že je stále nejvíce dětí 4letých a 5letých, ale přibývá počet dětí šestiletých a starších 6 let.

Děti podle státní příslušnosti

Mezi děti v mateřských školách byly začleněny i děti příslušníků jiných států (zejména Slovensko, Vietnam, Ukrajina, Rusko), jejichž podíl činil 4,88 %. Na MŠ zřízených městskými částmi činil k 30. 9. 2011 počet dětí - cizinců 1 704 z celkového počtu 35 146 dětí (510 dětí z Ukrajiny, 205 dětí z Ruska, 297 dětí z Vietnamu a 234 dětí ze Slovenska). Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, které volily individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti. Zároveň však byly přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo začlenění těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti

Příslušnost	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Předškolní vzdělávání					
Děti	35 269	258	130	901	520
podíl v %	95,12	0,70	0,35	2,43	1,40

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Děti s trvalým pobytem v jiném kraji

Podíl dětí z jiných krajů, které navštěvovaly mateřské školy zřizované městskými částmi ve školním roce 2011/2012, představoval 1,5 % z celkového počtu 35 146 dětí. Největší podíl tvořily děti ze Středočeského kraje. Děti byly přijaty do MŠ jednak na základě dohod s přilehlými obcemi, které nezřizují vlastní školy, a to v době, kdy některé MŠ měly volné kapacity. Dále byly přijaty děti, které se v průběhu školního roku přestěhovaly se svými rodiči z Prahy za její hranice do obcí Středočeského kraje. Přijímány byly také děti z rodin, které v hlavním městě dlouhodobě žijí a pracují, ale nemají zde trvalý pobyt a rovněž děti mimopražských studentů vysokých škol.

Ověřování výsledků vzdělávání

Ověřování výsledků vzdělávání probíhá v rámci autoevaluace, evaluace pokroků dítěte pomocí vlastních diagnostických tabulek a komunikací s rodiči. Některé mateřské školy vedou portfolio každého dítěte, do kterého se zaznamenávají vzdělávací pokroky v různých sledovaných oblastech. Každé dítě je bráno jako osobnost, kterou je třeba rozvíjet, a proto je cílem navodit ve třídách příjemnou atmosféru, ve které se každé dítě cítí bezpečně. Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny průběžně a případné úpravy jsou řešeny dodatky k ŠVP.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce

Spolupráce s rodiči dětí umístěných v mateřských školách je různorodá a bohatá. Při mateřských školách pracují sdružení rodičů, která se podílejí na životě mateřských škol. Rodiče ve stále větší míře projevují zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu zapůjčily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při drobných opravách, při úpravách interiérů a zahrad škol. Podstatnou pomocí jsou i sponzorské dary rodičů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, na výlety, na školách v přírodě apod.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním dnů otevřených dveří pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, na přehlídce „Pražská Mateřinka“, besídkami a školními akademiemi. Stále více mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se vítání občánků a dalších akcí.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, jako je Asociace předškolní výchovy, Státní zdravotní ústav, ZUŠ, PedF UK, DDM, Městská knihovna, Městská policie, Policie ČR, HZS hl. m. Prahy, BESIP, NÚV a fakulty vysokých škol. Velmi důležitá a nezastupitelná je spolupráce se zřizovateli.

Mateřské školy navázaly také spolupráci se zahraničím. Mnohé školy spolupracují se Světovou organizací pro předškolní výchovu (používaná zkratka OMEP – L' Organisation Mondiale pour l'Éducation Préscolaire), která je mezinárodní nevládní organizací sdružující osoby bez rozdílu rasy,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

národnosti a politického přesvědčení, jejichž cílem je zlepšení výchovy a péče o děti od narození do osmi let, dále s MŠMT ČR a firmou IBM v programu „KidSmart“. Dále se jednalo o spolupráci v rámci programu Comenius, přijetí zahraničních delegací na mateřských školách, výměnné pobyty ředitelek MŠ, výměna zkušeností mezi pedagogickými sbory. Soukromá MŠ Lipka z Prahy 1 se zapojila do programů - Asociacion Europa de Centros de Educacion Diferenciada, Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rodziny.

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Velkou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku se snahou zlepšit ne příliš dobrou jazykovou úroveň dětí přicházejících do školek. Důraz učitelů byl kladen především na základy správné výslovnosti dětí a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému a smysluplnému vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Většina mateřských škol má již ve svém školním vzdělávacím programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Děti se s cizím jazykem seznamují nenásilnou formou, výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídaní a také při cvičení, tancování a malování, průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním přispěním rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři, dále s občanskými sdruženími, centrem APLA aj. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány také při individuální integraci dětí i ve třídách pro děti se zdravotním postižením. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Městská část Praha 4 zřizovala jednu speciální mateřskou školu. Od 1. ledna 2013 přešla zřizovatelská funkce na Hlavní město Praha.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchovu chápeme jako výchovu k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Multikulturní výchova je součástí školního vzdělávacího programu školy, který vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace, spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Prevence sociálně patologických jevů

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, loutkového divadla apod. Děti byly nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u dětí, a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školních vzdělávacích programů. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitelek, ostatních zaměstnanců, rodičů apod.

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy, např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy, starají se o zahradu apod.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztah člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

V předškolním vzdělávání kladou učitelky vzhledem k nízkému věku dětí důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků prostřednictvím hry formují postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat, uklízet po sobě.

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání dává předpoklad k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze

Ve školním roce 2011/2012 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 253 základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 196 základních škol se 71 497 žáky. (z celkového počtu 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovatelem základních škol 49 městských částí). Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – 14 ZŠ a církev – 10 ZŠ. Hl. m. Praha zřizuje 28 ZŠ. Ve školním roce 2011/2012 navštěvovalo pražské základní školy celkem 76 189 žáků. Oproti školnímu roku 2010/2011 došlo ke zvýšení o 2 038 žáků. Na území hl. m. Prahy je také 5 základních škol při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT. Podrobný přehled k 30. 9. 2011 dává tab. č. 9.

Od 1. 1. 2012 byla sloučena ZŠ, Praha - Řepy, Laudova 10/1024 se ZŠ genpor. Františka Peřiny, Praha - Řepy, Socháňova 1139, která se stala nástupnickou organizací. Počet základních škol, jejichž zřizovatelem jsou městské části, se snížil na 195.

Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků

Základní vzdělávání										
Zřizovatel	Základní školy					z toho: speciální třídy				
	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu
Obec	196	3 327	71 497	364,8	21,5	18	60	681	37,8	11,4
Kraj	28	288	2 224	79,4	7,7	28	288	2 224	79,4	7,7
Soukromý	14	92	1 262	90,1	13,7	2	13	120	60,0	7,1
Církev	10	79	1 066	106,6	13,5	4	30	208	52,0	6,9
MŠMT	5	34	140	28,0	4,1	5	34	140	28,0	4,1
Celkem	253	3 820	76 189	301,1	19,9	57	425	3 373	59,2	4,

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

V hl. m. Praze se nacházejí tradiční školy v klasické zástavbě, sídlištní školy a menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy se snaží modernizovat budovy i vybavení. Samozřejmostí jsou odborné pracovny, školní jídelny, vybavení počítači, tělocvičny i moderní víceúčelová hřiště včetně skate areálů s horolezeckou stěnou. Některé školy jsou vybaveny knihovnami, studovnami, skleníky, keramickými dílnami, kinosály a cvičnými byty. Součástí některých ZŠ je zimní stadion, plavecký bazén nebo dopravní hřiště. Kde to dovolují prostorové podmínky, zřizují MČ ve svých ZŠ dílny pro pracovní vyučování. Přesto je těchto dílen stále nedostatek, který řeší některé základní školy spoluprací se středními odbornými školami.

Převážně jsou zřizovány základní školy, které mají všech devět ročníků. Základní školy neúplné nebo malotřídní základní školy jsou zřizovány spíše výjimečně. Síť základních škol je v hlavním městě rovnoměrně rozložená, jejich kapacita převyšuje naplněnost a i v budoucnu by měla být dostatečná. Rozdíl se mohou projevit mezi jednotlivými MČ.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Školní vzdělávací programy

Základní školy přistupují k evaluaci ŠVP. Pedagogičtí pracovníci ověřují a aktualizují ŠVP v jednotlivých oblastech tak, aby vyhovovaly potřebám jejich základní školy. Usilují o vytvoření kvalitních ŠVP nejen po stránce obsahové, ale především o změnu metod a forem práce, které povedou k naplnění klíčových kompetencí. Při hledání obsahu vzdělávání se řídí kritériem využitelnosti v reálném životě. Při výuce vyžadují od žáků aktivní zapojení – tvoření, řešení problémů, přemýšlení, diskutování, aplikaci, prezentaci získaných vědomostí.

Řada ZŠ realizuje rozšířenou výuku některých předmětů. Některé školy a třídy vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Církevní ZŠ vzdělávají své žáky v duchu křesťanské etiky, aby byli tolerantní k žákům jiného vyznání nebo bez vyznání. Ve všech společenskovedních předmětech a projektech jsou žáci seznamováni s hlavními světovými náboženstvími a kulturami jiných národů.

Ověřování výsledků vzdělávání

Ve školním roce 2011/2012 proběhlo celoplošné testování žáků 5. a 9. ročníků z Českého jazyka, Matematiky a Anglického jazyka. ZŠ pravidelně při hodnocení výsledků žáků využívají srovnávacích testů SCIO a KALIBRO (M, ČJ, AJ, prvouka pro 3. ročníky ZŠ) a vlastní interní vzdělávací testy pro srovnání úrovně vzdělávání. Např. Soukromá základní škola s RVJ – DINO ELEMENTARY SCHOOL, s.r.o., Praha 10 – Petrovice, Bellova 352, využívá jazykových testů British Council.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

HMP vyjadřuje podporu filozofii integrace a umožňuje přidělováním finančních prostředků školám na území hlavního města Prahy zřizovat funkci asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán, učitelé jim poskytují doučování, diferencovanou výuku ve skupinkách v některých předmětech (ČJ, M, AJ). Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy se snaží vytvářet podmínky k jejich výuce a zajišťují kompenzační a rehabilitační pomůcky. Přehled o počtech integrovaných žáků podává následující tabulka.

Tab. č. 10 Žáci podle formy integrace

celkem		z toho				
		speciální třídy			individuální integrace	
školy	žáci	školy	třídy	žáci	školy	žáci
222	7 424	54	408	3 194	185	4 230

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 - výkonové ukazatele

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Na základních školách se vyučují následující jazyky seřazené dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk, italský jazyk. Anglický jazyk byl ve školním roce 2011/2012 vyučován ve všech základních školách. Školy se snaží mít ve školním vzdělávacím programu zakotvenou povinnou nebo nepovinnou výuku anglického jazyka od 1. ročníku. Druhý cizí jazyk je vyučován převážně od 6. ročníku.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Některé MČ se snaží zvyšovat kvalitu jazykového vzdělávání a motivovat vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlašována témata na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

Tab. č. 11 Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět

celkem	Z toho							
	AJ	NJ	FJ	RJ	ŠJ	IJ	jiný evrop.	jiný
65 328	64 593	9 096	2 154	1 093	1 231	126	0	4

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 - výkonové ukazatele

Žáci podle státní příslušnosti

Počet žáků – cizích státních příslušníků vzrůstá. Z celkového počtu 76 289 žáků bylo na území hl. m. Prahy 4 900 žáků - cizinců. V porovnání se školním rokem 2010/2011 se jejich počet zvýšil o 286. V ZŠ zřízených MČ se vzdělávalo 71 497 žáků, z toho žáků - cizinců bylo 4 723.

Tab. č. 12 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

Příslušnost	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Žáci	71 289	578	284	2 656	1 382
podíl v %	93,56	0,76	0,37	3,49	1,82

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2002/2003 se vzdělávalo na základních školách 2 765 žáků – cizinců, ve školním roce 2011/2012 navštěvovalo ZŠ už 4 900 žáků – cizinců, což je téměř 1,8 krát více.

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů. Počáteční složitou situaci v komunikaci způsobenou jazykovými bariérami řeší pedagogové hodinami individuálního doučování. Děti – cizinci se poměrně snadno a rychle učí česky. Také třídní kolektivy přijímají tyto žáky bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení našich žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur. Problémem jsou konzultace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce. Mezi negativa patří i to, že tito žáci často mění místo pobytu.

Odbor školství, mládeže a sportu MHMP v souladu se školským zákonem dětem občanů členských států EU, kteří v ČR dlouhodobě žijí a plní povinnou školní docházku zajistil ve spolupráci s Městskou částí Praha 4 bezplatnou jazykovou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou jejich potřebám na První jazykové ZŠ v Praze 4, Praha 4, Horáčkova 1100. Třída pro jazykovou přípravu na ZŠ Horáčkova se naplňuje do maximálního počtu 10 žáků, má celopražskou působnost a přímé finanční náklady jsou hrazeny z prostředků krajského úřadu.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepocházejí ze země EU a škola je musí rovněž začlenit do základního vzdělávání. Řada škol řešila tuto situaci formou získávání finančních prostředků z různých programů, které vyhlašovaly instituce jako je např. MŠMT, MV nebo jednotlivé městské části. Tyto projekty se netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků cizinců a pod.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Významnou pomoc v této oblasti poskytují jednotlivé městské části podporou komunitních center při základních školách.

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Pro školní rok 2011/2012 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem 14 831 dětí (poprvé u zápisu bylo 12 423 dětí, po odkladu přišlo 2 408 dětí), žádostí o odklad školní docházky bylo 2 102. Do 1. ročníků školního roku 2011/2012 nastoupilo 12 669 žáků (nově přijatých bylo 10 266). Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách zřizovaných MČ. Odklady školní docházky se během jednotlivých let podstatně nemění. Data jsou použita ze Statistické ročenky školství 2011/2012 – výkonové ukazatele.

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

Tab. č. 13 Věkové složení žáků

věk	mladší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a starší
Základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
Žáci	114	8 289	10 109	9 335	9 049	9 109	7 525	6 964	6 612	6 617	2 185	281
podíl %	0,15	10,88	13,27	12,25	11,88	11,95	9,87	9,14	8,68	8,68	2,88	0,37
Základní školy – speciální třídy												
Žáci	-	54	262	282	317	312	341	379	464	462	330	190
podíl %	-	1,60	7,77	8,36	9,40	9,25	10,11	11,23	13,76	13,70	9,78	5,04

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Příčinou odchodu žáka v prvním ročníku může být dodatečný odklad povinné školní docházky. Po pátém a sedmém ročníku odcházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Základní školu opouštějí před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy. Tito žáci však nemají ukončené základní vzdělání. Doplnit si ho mohou v kurzech pro získání základního vzdělání.

Tab. č. 14 Odchody žáků ze ZŠ

Žáci, kteří odešli ze základní školy								
žáci, kteří ukončili školní docházku v							žáci, kteří přešli do SŠ	
celkem v 1.-9.(10.) ročníku	v 1.- 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku
6 873	0	0	14	100	6 693	66	1 336	477

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Podíl žáků z jiných krajů, kteří navštěvovali základní školy zřizované městskými částmi ve školním roce 2011/2012, představoval 8,1% z celkového počtu 71 497 žáků. Největší podíl tvořili žáci ze Středočeského kraje. Žáci byli přijati do ZŠ, kde byly volné kapacity a také na základě dohod s přílehlými obcemi k hlavnímu městu, které nezřizují vlastní ZŠ.

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2, Botičská 8. Tato škola má kvalitní personální zázemí, zároveň má volné kapacity a nachází se v centru hlavního města. Dále tento kurz zajišťuje Základní škola, Praha 3, Havlíčkovovo náměstí 10/300 a Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s., Smolkova 567/2, Praha 4.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Rada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Mohou také navštěvovat vybrané hodiny výuky ve vyšším ročníku. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Motivující je i skutečnost, že každé dítě může být úspěšné v některém oboru. Příkladem škol, kde se věnují nadaným žákům, je ZŠ nám. Curieových 2, Praha 1, zřizovaná MČ Praha 1 a Soukromá základní škola Cesta k úspěchu v Praze, s.r.o., Bělohorská 103, Praha 6.

Přípravné třídy

V hlavním městě bylo ve školním roce 2011/2012 otevřeno na základních školách zřizovaných městskými částmi 32 přípravných tříd, navštěvovalo je 437 dětí. Ve třídách byly zařazeny vedle dětí z méně podnětného rodinného prostředí i děti s odkladem povinné školní docházky a děti – cizinci, kterým zařazení do těchto tříd doporučila pedagogicko-psychologická poradna. Těmto dětem mohla být věnována individuální péče, která napomáhá odstranění handicapu, pro který byl odklad školní docházky doporučen. Tyto třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Docházka do přípravných tříd a realizace výchovně vzdělávací programu v těchto třídách přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku základního vzdělávání.

Přípravné třídy jsou tradičně zřízeny při ZŠ v lokalitách, pro které je typická větší koncentrace dětí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají děti z majoritní populace. Jedná se např. o základní školy v lokalitě Praha 3, Praha 5, Prahy 7, Prahy 10, Prahy 12 a Prahy 13. Tyto školy postupně vytváří komplexní výchovně vzdělávací program pro žáky z odlišného sociokulturního prostředí. Významnou roli na těchto ZŠ hraje asistent pedagoga, zvláště pak romský asistent, který pomáhá zvyšovat důvěru dětí i rodičů ke škole a také posiluje sebedůvěru romského etnika. Pomáhá pedagogovi ve vlastní výchovně vzdělávací činnosti, při individuálním přístupu, při mimotřídní a mimoškolní činnosti. Vzhledem k tomu, že tyto formy vzdělávání

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

představují i vyšší finanční náročnost, využívají školy možnosti získat příspěvky rovněž formou grantu od jednotlivých zřizovatelů, MŠMT, MHMP i dalších institucí.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona. Zapojení asistenta pedagoga přináší efektivní spolupráci s učiteli, individuální přístup k žákům, účinnou pomoc asistenta při vzdělávání i výchovném procesu. Asistenti pedagoga jsou k dispozici pro integraci žáků s diagnózou PAS a hůře zvladatelnou formou ADHD, autismem nebo tělesným postižením.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s Úřadem práce hl. m. Prahy, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná je činnost v oblasti sociálně patologických jevů ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. V základních školách na území hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení zákonitě rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobnostními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do učebního procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, ve výuce postupují podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení. Ve školním roce 2011/2012 na základních školách zřizovaných městskými částmi byli ve speciálních třídách soustředěni žáci převážně s vývojovými poruchami učení. Jednalo se o 60 speciálních tříd prvního stupně, ve kterých se vzdělávalo 681 žáků.

Mezinárodní spolupráce

Úroveň zahraničních styků základních škol se neustále zlepšuje. Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů (např. projekt Comenius – partnerství škol, program GLOBEe - mezinárodní program zaměřený na sledování životního prostředí, mezinárodní projekt ENO - rozvíjení dovedností z oboru informatiky a angličtiny aj.). Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků a jsou účinnou zbraní proti xenofobii a rasismu. Mnoho škol realizuje mezinárodní projekt Adopce na dálku. Některé

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

základní školy spolupracují i se zahraničními zastupitelstvími. ZŠ se také úspěšně zapojily do mezinárodních projektů EU. Zejména se jedná o grantové projekty financované z prostředků ESF, státního rozpočtu a rozpočtu hl. m. Prahy. Např. projekt CIEE – Council on International Educational Exchange, Inc (Mezinárodní program – spolupráce studentů USA v rámci vyučování AJ) a spolupracuje s Ambasadou USA (rodilí mluvčí ve výuce a konverzaci).

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Všechny základní školy hledají cesty ke spolupráci s rodinami, neboť vzájemná důvěra může přinést dobré výsledky ve vzdělávací i výchovné oblasti. Aktivitu rodičů jsou pro školy žádoucí a mnohdy nenahraditelné. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. Školy také využívají možnost sponzorování ze strany rodičů. Školy organizovaly pravidelně pro rodiče Dny otevřených dveří, mikulášské nadílky, vánoční besídky, masopustní karnevaly, velikonoční trhy, oslavy Dne dětí, zahradní slavnosti, některé školy pořádaly školní akademie a další společenské akce, např. i reprezentační plesy nebo školní bály.

V souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty. Některé školy v uplynulém školním roce zachovávaly v určité formě podobu sdružení rodičů a přátel školy.

MČ jako zřizovatelé převážné části ZŠ podporují zejména rozvoj materiálních podmínek vzdělávání. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupné rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Školy hodnotí spolupráci se zřizovateli pozitivně. Městské části podporují také rozvoj komunitních funkcí škol, zájmové aktivity dětí a mládeže apod. Významné jsou finanční příspěvky zřizovatelů na učebnice a učební pomůcky. Některé městské části výrazně dotují pobyty žáků ve školách v přírodě a na lyžařských kurzech ve vlastních zařízeních, kdy je umožněna účast většímu množství žáků za symbolickou cenu a v nezatíženém životním prostředí.

Základní školy spolupracují s mnohými institucemi a organizacemi. Aktivní spolupráce byla s Českým svazem bojovníků za svobodu, tradicí se stala účast na vzpomínkových setkáních k uctění obětí nacismu a květnových událostí roku 1945. Školy spolupracují s nadacemi Kapka naděje, Nadace Terezy Maxové, podporují adopci na dálku. Velmi podnětná je i spolupráce s Besipem, týkající se bezpečnosti dětí v silničním provozu. Církevní školy spolupracují s Arcibiskupstvím pražským, Českou biskupskou konferencí apod.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách prolíná multikulturní výchova všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni jejich odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách, při četbě v literatuře žáci srovnávají úryvky psané v různých nářečích. Žáci se navzájem informují

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol s občanskými sdruženími Adopce na dálku a Člověk v tísni.

Prevence sociálně patologických jevů

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků, a proto je součástí ŠVP všech ZŠ.

K prevenci sociálně patologických jevů pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové ZŠ sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

ZŠ pravidelně zajišťují vzdělávání pedagogů, semináře pro metodiky prevence sociálně patologických jevů, semináře a cvičení pro učitele zaměřené na práci s třídními kolektivy.

Součástí prevence jsou také mimoškolní a zájmové aktivity. Různorodost volnočasových aktivit školy umožňuje žákům trávit smysluplně volný čas. Pro skupiny dětí s problematickým chováním a ohrožených nežádoucími sociálními jevy pořádají některé školy víkendové výjezdy zaměřené na posílení odpovědnosti, podporu sebevědomí a rozvíjení spolupráce. V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má svého metodika prevence a také ostatní pedagogové se účastní seminářů zabývajících se prevencí sociálně patologických jevů pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě.

Školy oceňují velmi dobrou spolupráci s Městskou policií hl. m. Prahy a Policií ČR, zejména pak organizování přednášek ve školách na téma šikana, kyberšikana, prokazování totožnosti, právní vědomí, kriminalita mládeže, záškoláctví, bezpečné chování a další. Přínosem je i těsná spolupráce škol se sociálními odbory jednotlivých městských částí.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, které ji do výuky mohou zařadit jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakoukoliv kombinaci těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde žáci pozorují změny v přírodě. Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na tříděný odpad. Některým ZŠ byl udělen mezinárodní titul EKOŠKOLA.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty, jako je např. TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízí různé programy, užitečné materiály a vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výchova k udržitelnému rozvoji

Ve školních vzdělávacích programech základních škol environmentální výchova úzce souvisí i s výchovou k udržitelnému rozvoji, jejímž cílem je vybavit žáky kompetencemi z oblasti ekologie a vytvářet postoje včetně hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím.

Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celým výchovně vzdělávacím programem přiměřeně věku žáků. Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

Tab. č. 15 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání

Vzdělávání ve středních školách	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	196	67 213	61 796	5 417
% z celkového počtu		100	100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	celkem	žáci	
			v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	15	351	351	0
% z celkového počtu		0,52	0,57	-
Střední vzdělání s výučním listem	školy	celkem	žáci	
			v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	46	8 312	7 907*	405
% z celkového počtu		12,37	12,79	7,48
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	celkem	žáci	
			v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	68	23 754	23 450	304
% z celkového počtu		35,34	37,95	5,61
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	školy	žáci		
		celkem	v tom	

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

(odborné)			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	111	30 295	28 414	1881**
% z celkového počtu		45,07	45,98	34,72
Nástavbové studium	školy	Žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	43	4 501	1675	2827
% z celkového počtu		6,70	2,71	52,19

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

* z toho 75 žáků ve 2 školách ve zkr. stud. stf. vzdělání s výučním listem

** z toho 75 žáků ve 2 školách ve zkr. stud. stf. vzdělání s maturitní zkouškou

Podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou se rok od roku zvyšuje, ve šk. r. 2007/2008 činil 78,04 %, ve šk. r. 2011/2012 už 80,41 % vzdělávací nabídky pražských středních škol. Podíl žáků ve všeobecném vzdělávání činil 35,34 %, což je pouze o 0,38 % více než v předchozím školním roce. Jde o mnohem menší nárůst než v předchozích letech. Tento trend koresponduje s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy, v němž si HMP klade za cíl posílení odborného vzdělávání.

Tab. č. 16 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání

Vzdělávání ve středních školách pro žáky bez SVP	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	178	66 054	60 637	5 417
% z celkového počtu		100	100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	2	87	87	0
% z celkového počtu		0,13	0,14	0
Střední vzdělání s výučním listem	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	40	7 686	7 281*	405
% z celkového počtu		11,64	12,01	7,48
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	65	23 703	23 399	304
% z celkového počtu		35,88	38,59	5,61
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (odborné)	školy	Žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	105	30 116	28 235	1 881**
% z celkového počtu		45,59	46,56	34,72
Nástavbové studium	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	41	4 462	1 635	2 827
% z celkového počtu		6,76	2,70	52,19

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

* z toho 75 žáků ve 2 školách ve zkr. stud. stř. vzdělání s výučním listem

* z toho 154 žáků ve 2 školách ve zkr. stud. stř. vzdělání s maturitní zkouškou

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2011/2012 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 196 středních škol různých zřizovatelů. Tímto počtem se v porovnání s ostatními kraji řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou - odborné. Následují školy se středním vzděláním s maturitní zkouškou - všeobecným.

Hl. m. Praha ve školním roce 2011/2012 zřizovalo 108 právnických osob s výkonem činnosti středních škol, z toho 12 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. Třináct z nich vykonávalo dále i činnost vyšší odborné školy. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církev, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

Tab. č. 17 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání

	školy	žáci celkem	v tom forma vzdělání	
			denní	Ostatní
SŠ celkem	196*	67 213	61 796	5 417
z toho:				
Střední vzdělávání s výučním listem:				
	46	8 312	7 907	405
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – odborné:				
	111	30 295	28 414	1 881
SŠ s oborem vzdělávání s maturitní zkouškou – všeobecné				
	68	23 754	23 450	304
z toho:				
se vzděláváním: 4 letým	46	7 947	7 643	304
6 letým	14	3 751	3 751	0
8 letým	40	12 056	12 056	0

Zdroj: MŠMT Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

* Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích, formách a oborech vzdělání.

Ze 68 středních škol, které poskytují všeobecné vzdělání s maturitní zkouškou, je 46 škol, které nabízejí 4leté vzdělávání, 14 škol nabízí 6leté a 40 škol 8leté vzdělávání (některé školy nabízejí všechny tři délky studia).

Počty nově přijatých žáků a absolventů

Přehled o nově přijatých žácích do 1. ročníku a absolventech v členění na denní a ostatní formy studia podává následující přehled. Nejsou do něho začleněni absolventi a přijímání do zkráceného a nástavbového studia.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 18 Přihlášeni, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)

Obory	nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2009/10	
	denní studium	ostatní formy studia	denní studium	ostatní formy studia
SŠ celkem	14 811	1 841	12 255	962
z toho:				
střední vzdělání s výučním listem				
	2 638	164	2 141	178
střední vzdělání s maturitní zkouškou - odborné				
	6 877	477	5 953	163
střední vzdělání s maturitní zkouškou - všeobecné				
	4 157	7	3 639	79
se vzděláním: 4	1 751	7	1 767	79
6	633	0	612	0
8	1 773	0	1 260	0

Zdroj: MŠMT Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

V denním studiu je jako už tradičně mnohem větší zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Hlásí se do nich téměř 4 x více žáků než do učebních oborů. Úbytek žáků v 1. ročnících souvisí s poklesem populace v dané věkové kategorii. Nejvíce bylo nově přijatých jako i v předchozích letech do 1. ročníku odborného vzdělávání s maturitní zkouškou.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízely vzdělání ve skupinách oborů v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V pražských středních školách byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou skupin oborů: 21- Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, 43 – Veterinářství a veterinářská prevence (tento obor je otevřen od šk. r. 2012/2013), 61- Filozofie, teologie, 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Přehled o oborové struktuře pražských středních škol a počtech žáků v jednotlivých skupinách oborů v denním vzdělávání i v ostatních formách studia podávají tabulky č. 19 a 20.

Tab. č. 19 Oborová struktura podle skupin oborů - denní vzdělávání – (bez škol pro žáky se SVP a škol zřizovaných ústředními orgány státní správy) – SŠ všech zřizovatelů a z toho SŠ zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2010/2011 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana prostředí	1	1	47	47	14	14	0	0
18	Informatické obory	13	9	1477	1078	690	548	0	0
23	Strojírenství a strojírenská výroba	14	12	1894	1639	534	456	537	456
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	22	17	3189	2942	589	544	988	821
28	Technická chemie a chemie silikátů	5	4	392	392	123	123	100	100
29	Potravinářství a potravinářská chemie	8	6	460	398	178	150	106	100
31	Textilní výroba a oděvnictví	8	5	173	141	53	36	44	43
32	Kožedělná, obuvnická výroba, zpracování plastů	2	1	16	16	7	7	5	5
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	9	7	557	540	210	208	126	117
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	5	4	505	244	155	61	85	18
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	6	5	1768	1748	544	524	370	355

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2010/2011 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
37	Doprava a spoje	5	4	997	824	262	217	237	185
39	Speciální a interdisciplinární obory	6	5	578	381	167	120	113	81
41	Zemědělství a lesnictví	8	5	785	688	257	233	126	119
53	Zdravotnictví	5	4	1034	941	263	236	259	238
63	Ekonomika a administrativa	36	19	5696	3913	1199	886	1256	978
64	Podnikání v oborech, odvětvích	27	14	1265	774	450	345	564	311
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	27	9	5586	2945	1570	956	1248	587
66	Obchod	10	5	1372	976	391	282	334	249
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	6	3	1781	1138	446	272	294	192
69	Osobní a provozní služby	14	7	1469	917	476	351	309	170
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	11	6	788	372	207	130	157	75
78	Obecně odborná příprava	33	26	2935	2775	748	675	626	589
79	Obecná příprava	68	39	23399	18281	4140	3256	3626	2934
82	Umění a užité umění	18	10	2158	1440	608	405	367	249
	celkem			60321	45550	14281	11035	11877	8972

Zdroj: výkaz S 8-01 k 30. 9. 2011

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů středních škol v denním vzdělávání byla tradičně skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), ve které ve šk. r. 2011/2012 studovalo 23 299 žáků, což je o 197 žáků méně než v předchozím školním roce. Tento pokles souvisí se slabšími populačními ročníky. Následovala skupina 63 – Ekonomika a administrativa se 5 696 žáky, skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus – 5 586 žáků a skupina 26 - Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 3 189 žáků. Nejméně byla opět zastoupena skupina 32 – Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 16 žáků a skupina 16 - Ekologie a ochrana prostředí s 47 žáky. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 300 žáků s výjimkou skupiny 31 – Textilní výroba a oděvnictví - 173 žáků.

Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou je nejvíce zastoupena Obecná příprava s 18 281 žákem, následuje Ekonomika a administrativa se 3 913 žáky. Třetí nejvíce zastoupenou skupinou oborů je Gastronomie, hotelnictví a turismus s 2 945 žáky. I tady byla nejméně zastoupená skupina 32 - Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 16 žáků a skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí s 47 žáky. Pod hranici 300 žáků zůstaly stejně jako v předchozím školním roce skupiny oborů 31 - Textilní výroba a oděvnictví se 141 žákem a 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie – 244 žáci .

Nejvíce přijatých bylo už tradičně ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, skupině 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupině 63 – Ekonomika a administrativa a 78 – Obecně odborná příprava. V prvních dvou skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

Tab. č. 20 Oborová struktura podle skupin oborů - ostatní formy vzdělávání (bez škol pro žáky se SVP a škol zřizovaných ústředními orgány státní správy) – SŠ všech zřizovatelů a z toho SŠ zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2010/2011 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
18	Informatické obory	2	x	64	x	29	x	0	x
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	59	59	36	36	6	6
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	5	3	164	163	55	55	27	8
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	96	96	33	33	5	5
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	78	78	30	30	4	4
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	1	35	35	13	13	1	1
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	1	x	0	x	0	x	9	x
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	3	3	174	174	113	113	15	15

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2010/2011 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
37	Doprava a spoje	2	1	93	19	20	0	26	5
39	Speciální a interdisciplinární obory I	1	1	0	0	0	0	3	3
41	Zemědělství a lesnictví	2	2	99	99	49	49	28	28
53	Zdravotnictví	2	2	116	116	22	22	20	20
63	Ekonomika a administrativa	12	1	763	249	110	58	148	43
64	Podnikání v oborech, odvětvích	20	4	1562	305	714	149	249	30
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	7	x	678	x	248	x	152	x
66	Obchod	1	1	0	0	0	0	24	24
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	x	523	x	142	x	80	x
69	Osobní a provozní služby	1	1	116	116	70	70	10	10
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	4	1	282	125	76	34	21	8
79	Obecná příprava	5	1	304	175	7	0	79	53
	celkem			5206	1809	1767	662	907	263

Zdroj: výkaz S 8-01 k 30. 9. 2011

V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denním vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 1 562 žáky, následovala skupina 63 - Ekonomika a administrativa se 763 žáky a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 678 žáky. Vůbec nebyly zastoupeny skupiny 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie a 66 – Obchod. Mezi školami zřizovanými hl. m. Prahou byla na 1. místě skupina oborů 64 s 305 žáky, na 2. místě skupina oborů 63 s 249 žáky a dále skupina 36 se 174 žáky.

Nejvíce nově přijatých žáků bylo v oborech 64 – Podnikání v oborech, odvětvích a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, ve školách zřizovaných hl. m. Prahou v oborech 64 - Podnikání v oborech, odvětvích a v oborech 63 - Ekonomika administrativa a 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie.

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2011/2012 došlo ke změnám v oborové struktuře škol především z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, profilace školy, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

Tab. č. 21 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
75-41-E/01	Pečovatelské služby	Odborné učiliště Vyšehrad, se sídlem 128 00 Praha 2, Vratislavova 6	rozšíření vzdělávací nabídky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
64-41-L/51	Podnikání (nástavbové studium)	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíčov 1	rozšíření vzdělávací nabídky pro absolventy 3letých oborů vzdělání
26-41-L/501	Elektrotechnika	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Přestup žáků ze SŠPE ELTODO, s.r.o.
23-65-H/01	Strojník	Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294	Požadavek na obor vzešel ze strany sociálního partnera školy, firmy Metrostav. Jiná škola obor na území HMP nevyučuje. Obor zapadá do vzdělávací nabídky školy, kterou vhodně rozšiřuje.
36-64-E/01	Tesařské práce	Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294	Obor Tesařské práce nahradil obor Truhlářská a čalounická výroba, protože svoji koncepci vhodně doplňuje vzdělávací nabídku školy
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání	Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280	Škola vypracovala ŠVP Ekonomika a podnikání v elektrotechnice. Obor vhodně

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

			doplňuje vzdělávací nabídku školy a zpřístupňuje uplatnění v oblasti Elektrotechniky i dívkám.
23-51-E/01	Strojírenské práce	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	rozšíření vzdělávací nabídky
64-41-L/51	Podnikání	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	rozšíření vzdělávací nabídky
64-41-L/51	Podnikání (dálková)	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	rozšíření vzdělávací nabídky
36-59-H/01	Podlahář	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	rozšíření vzdělávací nabídky
26-41-L/501	Elektrotechnika	Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	rozšíření vzdělávací nabídky
23-43-L/51	Provozní technika	Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4	Obor byl zapsán v dálkové formě vzdělávání a je určen pro absolventy oborů s výučním listem Mechanik opravář motorových vozidel a Karosář, které má škola ve své vzdělávací nabídce a umožňuje tak absolventům těchto oborů pokračovat v nástavbovém studiu na stejné škole.
69-42-M/01	Oční optik	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	rozšíření vzdělávací nabídky
18-20-M/01	Informační technologie	Střední průmyslová škola strojnická, škola HMP, Praha 1, Betlémská 4/287	rozšíření vzdělávací nabídky
64-41-L/51	Podnikání (denní a dálková forma)	Soukromá střední škola gastronomie s.r.o., Praha 8, Svidnická 599/1a	Rozšíření vzdělávací nabídky
41-44-M/01	Zahradnictví	Soukromá střední odborná škola a Soukromé střední odb. učiliště BEAN,s.r.o., Praha 9, Českobrodská 32a/362	Rozšíření vzdělávací nabídky
82-51-H/01	Umělecký kovář a zámečník	Střední odborná škola uměleckořemeslná s.r.o., Praha 9, Podkovářská 4	Nový RVP
82-51-L/51	Uměleckořemeslné zpracování kovů	Střední odborná škola uměleckořemeslná s.r.o., Praha 9, Podkovářská 4	Nový RVP
82-51-H/09	Umělecký rytec	Střední odborná škola uměleckořemeslná s.r.o., Praha 9, Podkovářská 4	Nový RVP
75-31-M/01	Předškolní a mimoškolní pedagogika	Střední pedagogická škola Futurum, s.r.o., Praha 10, Hornoměcholupská 873	Rozšíření vzdělávací nabídky v denní formě studia

Zdroj: SMS MHM

Tab. č. 22 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
79-41-K/401	Gymnázium - všeobecné	Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2	Ukončení platnosti vzdělávacího programu – viz Nařízení vlády č. 211/2010, o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání
79-41-K/404	Gymnázium – přírodovědné předměty	Gymnázium, Praha 6, Arabská 14	dtto
79-41-K/405	Gymnázium - programování	Gymnázium, Praha 6, Arabská 14	dtto

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

79-41-K/411	Gymnázium – humanitní předměty	Gymnázium, Praha 6, Arabská 14	dtto
23-45-L/001	Mechanik seřizovač	Střední průmyslová škola na Proseku se sídlem 190 21 Praha 9, Novoborská 2	Dlouhodobý nezájem ze strany uchazečů
64-41-M/009	Management strojírenství	Střední průmyslová škola na Proseku se sídlem 190 21 Praha 9, Novoborská 2	Dlouhodobý nezájem ze strany uchazečů

Zdroj: SMS MHMP

Školní vzdělávací programy

S první vlnou zavádění rámcových vzdělávacích programů (dále jen „RVP“) do výuky, která se realizovala od 1. 9. 2009, školy v současné době již problémy nemají. Ve školním roce 2011/2012 proběhla tedy výuka podle ŠVP už i ve třetích ročnících (a odpovídajících ekvivalentech na víceletých gymnáziích). Vytvořené a ve výuce aplikované ŠVP byly a jsou ověřovány ve školní praxi. Případné nedostatky či nepřesnosti jsou průběžně odstraňovány nebo modifikovány. Současně vznikají i nové ŠVP v rámci již fungujících a dlouhodobě otevřených oborů vzdělání (např. ŠVP Management ve sportu v rámci maturitního oboru vzdělání Ekonomika a podnikání ve Střední odborné škole stavební a zahradnické, Praha 9, Učňovská 1).

V odlišné situaci se nacházejí ŠVP ve školách odborných (pro obory vzdělání s výučním listem a obory vzdělání s maturitní zkouškou), jelikož RVP byly tvořeny pro každý obor zvlášť a byly vydávány a začleňovány postupně. Podle dalších 82 RVP byla zahájena výuka k 1. 9. 2010. Od 1. 9. 2011 bylo třetí vlnou zavedeno do výuky dalších 82 RVP a k 1. 9. 2012 se začalo vzdělávat podle 49 RVP, které byly schváleny ve čtvrté vlně. Podle posledních 4 RVP, které se týkají oborů vzdělání Strojník silničních strojů, Textilnictví, Vlasová kosmetika a Sociální činnost, začnou školy vyučovat nejpozději k 1. 9. 2014.

Obecně lze říci, že zavádění ŠVP do výuky nečiní školám velké komplikace. V rámci kontrolní činnosti ČŠI nebylo na školách zřizovaných hlavním městem Prahou shledáno pochybení při hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP.

Pedagogičtí pracovníci podílející se na tvorbě a úpravách ŠVP jsou s kurikulárními dokumenty dobře seznámeni. Případnou metodickou pomoc poskytuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ČŠI.

Ověřování výsledků vzdělávání

V rámci vzdělávacího procesu je přikládána velká důležitost jeho zpětnému ověřování. Školy používají interní metody hodnocení, přičemž spolupracují se společnostmi nabízejícími standardizované metody pro ověřování výsledků vzdělávání. Zapojování škol do mezinárodních programů slouží rovněž k ověřování výsledků vzdělávání, a to v mezinárodním kontextu.

Interní metody ověřování vzdělávání

Pedagogičtí pracovníci chápou interní metody ověřování vzdělávání jako běžnou součást vzdělávacího procesu, který dává nejen jim, ale i žákům dostatečnou zpětnou vazbu o tom, do jaké míry zvládli učivo za daný časový úsek. Moderní pojetí vzdělávacího procesu klade důraz nejen na předávání vědomostí a dovedností žákům, ale také na celkovou atmosféru školy (tzv. klima školy), spokojenost pedagogů s pracovním zázemím či vybavenost školy. Tyto atributy se nejčastěji sledují tzv. autoevaluačními dotazníky. Mezi interní metody ověřování sledující průběh vzdělávacího procesu patří didaktické a srovnávací testy, ročníkové práce, školní soutěže a olympiády, sebehodnocení žáků, průběžné hodnocení žáků atd.

Externí metody ověřování vzdělávání

Externí metody ověřování jsou zajišťovány jak nestátními subjekty, které se specializují na ověřování výsledků vzdělávání, tak státními organizacemi (např. ČŠI) nebo organizacemi s působností mezinárodní (např. PISA).

a) Společnost SCIO

- Vektor Modul 1 a Vektor Modul 4 (Provádí se vstupní testování na začátku 1. ročníku a výstupní na konci 4. ročníku. Objektivně ukazuje relativní posun každého žáka i jednotlivých tříd ve vybraných předmětech.);
- PRO 23 - Finanční gramotnost, Čtenářská gramotnost (testování žáků 2. a 3. ročníku SŠ);
- Maturita na nečisto;
- Finanční gramotnost.

b) Společnost Kalibro (testy pro žáky ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií)

- Školy využívají především testy v hlavních vzdělávacích předmětech (český jazyk, matematika, cizí jazyk).

c) CERMAT

- HELP 3, G2 (cvičné maturitní testy).

d) Česká školní inspekce

- NIQUES (testování žáků 5. a 9. tříd ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií).

Mezinárodní programy ověřování vzdělávání

a) PISA 2012 (Programme for International Student Assessment)

- Mezinárodní test matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti a oblast řešení problémů (elektronické zpracování testu).

b) ICILS (International Computer and Information Literacy Study) - počítačová a informační gramotnost.

Školy průběžně využívají rozmanité formy a možnosti ověřování výsledků vzdělávání. Výsledky testování zpětně využívají předmětové komise a vedení školy ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Inspekční činnost České školní inspekce (dále jen „ČŠI“) je důležitou součástí kontroly celého vzdělávacího procesu, která napomáhá k jeho zkvalitňování, rozvoji a souladu s právními předpisy.

Ve školním roce 2011/2012 byly provedeny kontroly na 19 školách zřizovaných hl. m. Prahou se zaměřením na:

- hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona,
- zjišťování a analyzování informací o zajištění podmínek, průběhu a výsledku maturitních zkoušek ve středních školách podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona, zajištění a průběh písemných i ústních maturitních zkoušek,
- veřejnosprávní kontrola - využívání prostředků státního rozpočtu poskytnutých dle § 160 odst. 1 písm. d) a § 163 školského zákona,
- hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP,
- předpoklady školy pro výkon své funkce podle požadavků školského zákona,
- opatření potřebná pro výkon institucionálního hodnocení – ekonomická oblast,
- šetření stížností,
- kontrolu správnosti vykazovaných údajů ve statistických výkazech škol,
- hodnocení ekonomických podmínek školy,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- j) kontrolu vybraných ustanovení školského zákona,
- k) kontrolu dodržování vybraných ustanovení školského zákona a souvisejících právních předpisů v oblasti školských výchovných ubytovacích zařízeních a v oblasti školního stravování,
- l) monitoring průběhu maturitní zkoušky v podzimním termínu ve spádových školách.

Např.:

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18 – vyzdvížena zejména spolupráce se sociálními partnery.

Vyšší odborná škola ekonomická a Obchodní akademie, Praha 8, Kollárova 5 - škola nabízí žákům promyšlené a zajímavé školní vzdělávací programy, které vytváří nadstandardní předpoklady pro získání klíčových a odborných kompetencí.

Obchodní akademie, Praha 1, Dušní 7 - ŠVP vytváří velmi dobré předpoklady pro získání klíčových a odborných kompetencí žáků, podpora žákům se ŠVP je příkladná, celkové výsledky vzdělávání žáků jsou dlouhodobě na velmi dobré úrovni.

Česká školní inspekce neshledala žádné závažné porušení právních norem. Drobné nedostatky byly dodatečně řešeny s vedením školy a byla přijata opatření vedoucí k jejich nápravě.

Inspekční činnost byla provedena také na 19 soukromých středních školách.

Kontroly ČŠI byly zaměřeny na

- a) zjišťování a hodnocení podmínek průběhu a výsledků vzdělávání,
- b) soulad ŠVP s RVP,
- c) soulad učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona,
- d) dodržování právních předpisů vztahujících se k ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou,
- e) podporu úspěšnosti žáků v oborech vzdělávání ukončených maturitní zkouškou a na výsledky vzdělávání,
- f) dodržování právních předpisů v oblasti školního stravování,
- g) přezkum maturitní zkoušky (3 školy),
- h) prošetření 3 stížností (anonymní nebo s utajením jména stěžovatele).

Výstupem bylo 19 inspekčních zpráv. Celkově byly SŠ hodnoceny jako průměrné, jedna s výsledkem nadprůměrným a dvě s podprůměrným.

V rámci šetření anonymních stížností byla třemi školami přijata nápravná opatření a při následné kontrole nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Při přezkumu maturitní zkoušky v profilové části na 3 středních školách nebylo zjištěno porušení ustanovení právní normy.

Výsledky ostatní kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, zejména instituce hlavního města Prahy jako zřizovatele (hygienická stanice, odbor školství, mládeže a sportu MHMP, odbor finanční kontroly a přezkoumávání hospodaření MHMP), dále Všeobecná zdravotní pojišťovna, Pražská správa sociálního zabezpečení a jiné.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Proces integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (mezi něž mohou patřit žáci se zdravotním postižením, sociálním či zdravotním znevýhodněním) má v pražském školství již dlouholetou tradici. V této oblasti školy úzce spolupracují se školními psychology, speciálními pedagogy či pedagogicko-psychologickými poradnami. Na základě této spolupráce školy zohledňují znevýhodněné postavení žáků a snaží se zajistit rovný přístup ke vzdělání, úctu a vzájemnou solidaritu. Pedagogičtí pracovníci při vzdělávacím procesu využívají inovativní metody a formy

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

výuky, při kterých mají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami možnost se nejen plnohodnotně zúčastnit výuky, ale jsou i nenásilně začleňováni do kolektivu.

Záměrem a zároveň ideálním cílem je zohlednit veškeré aspekty zdravotního stavu či sociálního původu a zároveň umožnit žákům plně využít jejich potenciální schopnosti a možnosti. U lehčích forem postižení (např. specifické poruchy učení, lehké fyzické postižení apod.) je na většině škol zřizovaných hlavním městem Prahou využíván individuální vzdělávací plán, který je v průběhu vzdělávání žáků se SVP upravován tak, aby vždy odpovídal konkrétním potřebám daného jedince.

Mění se způsob výuky a častější využívání moderních informačních a komunikačních technologií v procesu vzdělávání také nabízí žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a pedagogickým pracovníkům nové možnosti, např. konzultace online prostřednictvím webové kamery, elektronické učebnice či hlasem ovládané počítače.

Některé školy se snaží integrovat i žáky, jejichž postižení je těžšího charakteru. Např. *Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22* do běžných tříd začleňuje žáky s poruchou autistického centra či žáky s diagnostikovaným Aspergerovým syndromem a *Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33*, úzce spolupracuje se Speciálním centrem pro zrakové postižené při vzdělávání nevidomé žákyně. I přesto, že se v dnešní době upřednostňuje integrace všech žáků s SVP, je vždy nutno přihlídnout k možnostem konkrétní školy. Začleňování těžších forem postižení klade na vybavení školy, materiální zabezpečení a pedagogy vysoké nároky.

Vzdělávání nadaných žáků

Školy napříč vzdělávacími obory se při vzdělávání nadaných žáků zaměřují především na individuální vzdělávací plány a individuální konzultace s pedagogy. Rozšiřují vzdělávací nabídku specializovanými semináři, kroužky či projekty, ve kterých si (nejenom) nadaní žáci mohou nad rámec ŠVP rozšiřovat znalosti a dovednosti ve vybraných odvětvích lidské činnosti. Školy podporují spolupráci svých žáků s vysokými školami a Akademií věd ČR (například v rámci soutěže Středoškolská odborná činnost mají žáci možnost pracovat na vybraných pracovištích AV ČR pod vedením profesionálů nebo na pracovištích partnerských vysokých škol).

Středoškoláci tak mají možnost účastnit se vědecko-výzkumných projektů, které jsou pro ně motivací k dalšímu studiu a podpořením zájmu o vybraný obor.

Především gymnázia se snaží rozšiřovat nabídku vzdělávání pro nadané žáky formou studijních skupin napříč ročníky, širokou škálou profilově orientovaných volitelných předmětů a důrazem na projektové vyučování.

Další možností pro talentované žáky je účast na předmětových olympiádách a oborově zaměřených soutěžích, ve kterých poměřují své znalosti a dovednosti nejen se žáky z celé republiky, ale často i ze zahraničí.

K rozvoji nadaných žáků přispívá i využívání stipendijních pobytů na zahraničních středních a vysokých školách:

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 - stipendijní pobyt na New York University of Abu Dhabi.

Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2 - stipendijní pobyty v Oundle Scholl, Winchester College (Velká Británie) a The Prince of Wales Island International School, Penang (Malajsie).

Příklady vzdělávání nadaných žáků:

Masarykova střední škola chemická, Praha 1, Křemencova 12 - žáci mají možnost pracovat v rámci Středoškolských odborných činností (SOC) na vybraných pracovištích ústavů AV ČR resp. na partnerských vysokých školách.

Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7 - projekt Otevřená věda – absolvování stáží na odborných vědeckých pracovištích, kde žáci pracují na zadaném tématu, jehož výsledky prezentují na konferenci žáků v Akademii věd.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 - zapojení do mezinárodního projektu zaměřeného na biologii a fyziku CTYonline – Center for talented Youth, organizovaného ve spolupráci s American Fund for Czech and Slovak Leadership Studies.

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 - možnost podílet se na renovacích i historicky velmi cenných muzejních předmětů, nebo na realizaci zakázek pro různé subjekty v rámci individuálního smluvního vztahu se školou. Jednotlivci pak dostanou příležitost realizovat své mimořádně kvalitní projekty jako autorské publikace.

Mensa gymnázium s.r.o., Praha 6, Španielova 1111/19 - vzdělává nadané žáky s IQ nad 130, má ŠVP přímo zaměřený na vzdělávání nadaných žáků (principy akcelerace, enrichmentu, vnitřní diferenciaci, individualizace).

Přestože se mimořádně nadaní žáci vyskytují na odborných školách zřídka, lze obecně konstatovat, že jak učitelé teorie, tak učitelé odborného výcviku věnují pozornost prospěchu a výkonům žáků a jestliže se v některé oblasti projeví u žáka nadání, je mu věnována individuální péče, jsou podporováni v účasti na soutěžích či přehlídkách, případně jsou jim zprostředkovány další možnosti osobnostního rozvoje – např. účast na odborných Top Kempech či speciální odborná stáž u sociálních partnerů školy. Pokud nadání přesahuje možnosti školy, je cestou rozvoje nadání žáka i napojení na odborníky vysokoškolských pracovišť. Velice aktivní je v tomto směru např. Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1, nebo Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280.

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 18 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší. Nejpočetněji jsou zastoupeni 17letí a 18letí. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

Tab. č. 23 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22 – 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 61 795													
počet	916	1 676	2 046	2 235	5 898	11 194	12 381	13 316	8 226	2 192	758	612	349
274Ostatní formy vzdělávání: 6 106													
počet	0	0	0	0	1	9	26	96	199	260	282	807	3 737

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Žáci dojíždějící z jiných krajů

Na pražských středních školách studuje značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka. Tito žáci tvoří 21,94 % všech žáků středních škol.

Tab. č. 24 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	332	142	232	164	197	261	263	87	155	223	14 744	560	68	17 428
z toho nově přijatí	83	43	78	34	62	84	176	29	52	56	3 991	151	22	4 861

Zdroj: SMS MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Základním předpokladem pro úspěšné vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jejich přijetí ostatními žáky a začlenění do kolektivu, čemuž napomáhá jako významný prvek multikulturní výchova. Školy monitorují průběh vzdělávacího procesu u žáků - cizinců, zaměřují se na komparaci jejich dosažených výsledků s výsledky českých žáků a projevy jejich chování ve výuce. U žáků - cizinců je patrná tendence po asimilaci, snaha neodlišovat se a aktivní zapojení do práce ve skupinách. Vyučující respektují v maximální možné míře individuální tempo (především při osvojování českého jazyka). Těmto žákům je také často poskytována individuální péče, ke které patří např. častější konzultace s vyučujícími či možnost konzultací v některém ze světových jazyků.

Počet žáků - cizinců dle statistického přehledu (na SŠ zřizovaných HMP) neustále stoupá spolu s počtem zemí, z nichž pocházejí. Nejčastěji pocházejí ze zemí: Ruská federace, Ukrajina a Vietnam. Vlastní zkušenosti škol jsou spíše pozitivní, školy nezaznamenaly žádné významné problémy.

Stát	Počet žáků
Ukrajina	681
Vietnam	427
Rusko	302
Slovensko	230
Kazachstán	41
Bělorusko	41
Moldavsko	40
Čína	35

Procentní zastoupení cizinců v řadách žáků soukromých škol se neustále zvyšuje (nyní už přes 10 %). Nejvíce žáků – cizinců pochází z Ukrajiny – 348, dále Ruska – 307, Vietnamu – 145, Slovenska – 127 atd.

Na církevních SŠ se vzdělává 46 cizinců. Nejvíce ze Slovenska – 11, z Ukrajiny 10, z Ruska a Moldavska po pěti.

Žáci podle státní příslušnosti

Na středních školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2011/2012 vzdělávalo 3 354 žáků – cizích státních příslušníků, tj. 4,99 % z celkového počtu žáků. Je to o 400 žáků více než v předchozím školním roce.

Tab. č. 25 Žáci podle státní příslušnosti

Příslušnost	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	67 209	63 855	376	146	1 861	967
podíl v %	100	95,01	0,56	0,22	2,77	1,44

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Jazykové vzdělávání je na školách organizováno v rámci povinných vyučovacích předmětů, rozšiřuje se nabídka volitelných předmětů zaměřených na jazykové schopnosti a dovednosti a využívány jsou i disponibilní hodiny školního vzdělávacího programu. Rada hlavního města Prahy svým usnesením č. 394 ze dne 16. 3. 2010 schválila tzv. „Metropolitní program podpory středoškolské jazykové výuky“, jehož cílem je podpora a rozšíření jazykové výuky na školách zřizovaných HMP. Ve školním roce 2011/2012 poskytla celkem 74 školám, které se do programu zapojily, finanční prostředky v celkové výši 22 878 417 Kč.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Snahou odborných škol je směřovat výuku k vyučovanému oboru tak, aby žáci zvládli odbornou terminologii.

Kromě výuky cizích jazyků školy organizují odborné zahraniční výměnné pobyty žáků, odborné exkurze a zájezdy, při nichž žáci využívají získané jazykové dovednosti, účastní se soutěží a olympiád.

Školy podporují své žáky k přípravě na mezinárodní zkoušky z cizích jazyků (FCE, CAE, DELF) - například na *Gymnáziu, Praha 7, Nad Štolou 1* se konají mezinárodní zkoušky z francouzského jazyka DELF na základě smlouvy s Francouzským institutem.

Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3 – organizuje MOCK testy úrovně FCE, škola dokonce získala prestižní známku kvality Label France Education udělovanou školám po celém světě, které splňují vysokou úroveň výuky ve francouzském jazyce.

Další využívanou možností rozvíjení jazykových dovedností je pořádání či návštěva divadelních představení v cizích jazycích, vlastní cizojazyčné semináře probíhající v jazykových (mnohdy speciálně vybavených) učebnách.

Oblast jazykového vzdělávání velmi úzce souvisí s výchovou multikulturní a zároveň také přispívá k bezproblémové integraci žáků cizinců.

Angličtina je většinou vyučována jako „hlavní“ či „první“ cizí jazyk, jehož znalost si žáci přinášejí již ze škol základních, někdy dokonce i mateřských - na tyto získané znalosti tedy plynule navazují. Druhým jazykem bývá nejčastěji jazyk německý, v dalším případě i jazyk francouzský. Při volbě druhého cizího jazyka mají žáci na výběr z dalších světových jazyků (španělština, ruština, italština a jiné).

Přehled o vyučujících cizích jazyků podává následující přehled.

Tab. č. 26 Vyučující cizích jazyků

zřizovatel		kraj	soukr.	církev
počet učitelů cizích jazyků celkem		1 139	519	15
V tom	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	895	357	14
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	146	79	0
	rodilí mluvčí	98	83	1

Zdroj: SMS MHMP

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

Nejvíce využívanou mezinárodní spoluprací pražských škol jsou výměnné pobyty, jejichž význam spočívá především v ukotvení cizojazyčných znalostí v reálném prostředí a v možnostech poznání jiných školských systémů. Výměnné pobyty se realizují dle jazykového zaměření školy, nejčastěji v SRN (Hamburk, Kolín nad Rýnem), ve Francii (Paříž), Španělsku, Rakousku, Velké Británii, ale i v Mexiku. V programu Leonardo da Vinci - Mobility jsou realizovány pobyty škol na stejně zaměřených v Norsku, Finsku, Holandsku, Itálii a dalších zemích.

Podobný záměr a cíl, ovšem v kratším časovém horizontu, mají zahraniční zájezdy či výlety, které jednotlivé školy pořádají. V neposlední řadě je nutno zmínit zapojení škol do humanitárních programů, v nichž účast žáků nabývá kromě rozměrů vzdělávacích také mnohem hlubších, etických: žáci dobrovolně a bez osobního prospěchu pořádají sbírky oblečení, účastní se projektů Adopce na dálku apod.

Za všechny školy lze uvést několik zajímavých příkladů:

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 – v rámci programu Leonardo škola získala dvouletý grant DIALOGY na výměnu žáků.

Československá akademie obchodní Dr. E. Beneše, SOŠ, Praha 2, Resslova 8 – spolupráce se střední školou v Německu (realizace výměnných pobytů žáků), v rámci projektu Leonardo spolupráce se střední odbornou školou v Itálii, spolupráce se střední školou v Anglii (cílem je výměnný zájezd žáků).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1 – mezinárodní projekt MetaSchool zaměřen na vzdělávání učitelů a pracovníků odpovědných za užívání výpočetní techniky ve školách. Tým žáků se zúčastnil mezinárodního zasedání Evropského parlamentu mládeže v Istanbulu.

Gymnázium, Praha 2, Botičská 1 - spolupráce s American International School v Izraeli a Colegio Corazón de María ve Španělsku.

Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38 - grant v rámci programu Comenius.

Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 – studijní pobyt v Londýně na partnerské škole; odborný studijní pobyt žáků oborů vzdělání Kominík a Kamnář v partnerské škole v německém Mühlbachu; předávání zkušeností v rámci oboru Malíř a lakýrník s obdobně zaměřenou školou v Dánsku.

Střední odborná škola KVARTA spol. s r.o., Praha 3, Cimburkova 18, je členem profesní organizace AHR; žáci absolvovali praxi ve vybraných 3, 4 a 5 hvězdičkových hotelech na ostrovech Rhodos a Menorca.

Odborné učiliště pro žáky s více vadami, s.r.o., Praha 3, Chelčického 2, se zapojilo do Operačního programu Praha – Adaptabilita (OPPA), prioritní osa Modernizace počátečního vzdělání (z prostředků ESF). Projekt „Podpora tvorby a zavedení širší nabídky vzdělávání zdravotně postižené mládeže s důrazem na lepší profesní i osobní uplatnění“ uspěl ve výběrovém řízení.

Anglo-německá obchodní akademie a.s., Praha 6, Bělohorská 182/171, se účastní projektu EDISON (pod záštitou AIESEC) - spolupráce školy s Berufliche Oberschule Bayeruth (výměnné pobyty).

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Dlouholetá spolupráce mezi školami, zaměstnavateli, profesionálními organizacemi a dalšími sociálními partnery přináší nesporné výhody pro všechny zúčastněné.

Žáci mohou využívat teoretické poznatky přímo v pracovním procesu, seznámí se s nejnovějšími technologiemi a postupy v oboru a zdokonalují se tak v přípravě na budoucí povolání pod dohledem odborníků. Zaměstnavatelé oproti tomu mohou částečně ovlivnit profil absolventů s ohledem na potřeby pracovního trhu a přímo na svém pracovišti formovat u žáků pracovní návyky, učit je ovládat nové technologie a aplikovat teoretické poznatky v praxi.

Spolupráce se sociálními partnery umožňuje školám využívat odborníky z různých oblastí společenského i profesního života přímo ve výuce, rozšiřovat nabídku volnočasových aktivit a rozvíjet své žáky po stránce osobnostní i sociální.

- a) **Umělecké školy** - tradiční spolupráce s muzeem HMP, Národní galerií, Náprstkovým muzeem asijských, afrických a amerických kultur apod. Dále s firmami Bohemia Design, Sportisimo či Tally Weill. Umělecké školy jsou členy mnoha uměleckých asociací, dlouhodobě spolupracují s významnými fotografy, návrháři a společnostmi z oblasti módy, designu a umění, čímž svým žákům umožňují rozvíjet schopnosti a dovednosti z široké oblasti uměleckého zaměření.

Příklady spolupráce:

Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3 – smluvní partneři pro praxe (Barrandov studio, Beata Rajská, Blažek, divadla, Sportisimo, Tally Weill).

Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2 – spolupráce s firmou Bohemia Design, spolupráce s UK.

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1 – je členem Asociace vyšších a středních škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory a Asociace českých nábytkářů. Škola spolupracuje s Hospodářskou komorou ČR.

- b) **Střední odborné školy, Střední odborná učiliště** - Spolupráce středních odborných škol se sociálními partnery je tradičně velmi pestrá. Školy udržují dlouholeté a navazují nové kontakty s podnikatelskou sférou, (výrobní podniky, firmy poskytující služby, podnikatelské svazy), odbornými cechy, školícími centry, neziskovým sektorem, úřady a s dalšími státními institucemi.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Přínosná je i spolupráce s vysokými školami (FELT ČVUT, ZČU, VŠCHT apod.), které poskytují moderní vědecko-technické zázemí pro soutěže, přednášky, besedy a nabízejí školám k využití nejnovější technologie v rozmanitých oborech vzdělání.

Příklady spolupráce:

Střední škola Náhorní, Praha 8, U Měšťanských škol 525/1 - v rámci odborného výcviku škola spolupracuje se Střediskem praktického vyučování NAKLADATELSTVÍ PRIMUS s.r.o. a s firmou Penny Market s.r.o.

Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5 – spolupráce s Komorou fotografů, zlatníků a Cechem kosmetiček a kadeřnic.

Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ohoz 3 - spolupráce s odbornými firmami Metrostav, Skanska, KB Blok, Knauf, Velux.

Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299 - spolupráce s odbornými firmami 3E Praha Engineering, Tona, Letecké opravny Malešice; spolupráce s Asociací středních průmyslových škol ČR.

Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43 - spolupráce s Asociací hotelů a restaurací ČR, Asociací průvodců ČR, cestovními kanceláři.

Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4 – 20 sociálních partnerů, kde žáci vykonávají odborný výcvik (např. Michelské pekárny, a.s., VŠE – menza, Sodexo, s.r.o., Zlatý kříž Praha 1).

- c) **Střední zdravotnické školy** - Zacílení spolupráce vyplývá z poskytovaných oborů vzdělání a specializací. Školy udržují spolupráci s nemocnicemi HMP, Sekcí odborných učitelek České asociace sester, s odbornými pracovišti jednotlivých nemocnic, poliklinik a očních optik.

Příklady spolupráce:

Střední zdravotnická škola se sídlem 100 00 Praha 10, Ruská 91/220 – spolupráce s Horskou službou, FN Motol.

Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 – spolupráce s Asociací dentálních hygienistek ČR, 3. lékařskou fakultou FN Královské Vinohrady, Společenstvím českých očních optiků, Tyfloservisem, Českou lékárnickou komorou, VŠCHT, Carl Zeiss, Rodenstock, Essilor a Omega optix.

- d) **Obchodní akademie** - školy spolupracují především s bankovním sektorem (ČS, a.s., KB, a.s., ČSOB, a.s.), státní správou a samosprávou (Hospodářská komora ČR, obecní úřady městských částí, MHMP apod.) a dalšími organizacemi zabývajícími se obchodně - ekonomickou činností (Český institut interních auditorů, Kaufland, Dopravní podnik HMP, Billa ...).

Příklady spolupráce:

Československá akademie obchodní, SOŠ, Praha 2, Resslova 5 – spolupráce s Billou, Českou spořitelnou, Českým institutem interních auditorů, Koh-i-nor, Komerční bankou.

Československá akademie obchodní Dr. E. Beneše, SOŠ, Praha 2, Resslova 8 - spolupráce s Českou spořitelnou, Českou pojišťovnou, Českou televizí, Metrostavem a Pražskou energetikou.

Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38 - škola je fakultní školou VŠE Praha.

- e) **Gymnázia** - Díky svému všeobecnému zaměření gymnázia udržují kontakty napříč obory lidské činnosti. Významnou součástí rozvoje vzdělávání jsou úzké a dlouholeté kontakty s pražským vysokým školstvím a Akademií věd. Pro žáky se připravují přednášky, besedy a programy, jsou jim k dispozici výzkumné laboratoře a pod odborným dohledem mohou zpracovávat žákovské projekty.

Příklady spolupráce:

Karlínské gymnázium, Praha 8, Pernerova 25 - spolupráce s nadačním fondem Františka Lukeše při rekonstrukci barokní fary v Činěvsi, která bude po dokončení sloužit jako kulturně duchovní centrum obce i regionu, této činnosti věnují žáci každoročně řadu víkendů a část prázdnin. Dále spolupráce s organizací „Cesta“, která je zaměřená na integraci jedinců, kteří úspěšně absolvovali resocializační program a chtějí se zapojit do společnosti.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400 – spolupráce se společností Dante Alighieri - žáci mají možnost získat po zkouškách mezinárodně uznávaný certifikát PLIDA, italským kulturním institutem v Praze a Italsko-českou obchodní a průmyslovou komorou.

f) Soukromé školy – příklady spolupráce

Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Praha 6, Šmolíkova 864/5 - spolupráce se školními jídelnami, restauracemi, hotely a samoobslužnými restauracemi při praxích a praktické maturitní zkoušce

Mensa gymnázium, o.p.s., Praha 6, Španielova 1111/19

- Občanské sdružení Život dětem (Srdíčkový den)
- Fond Sidus, o.p.s. – veřejné sbírky
- ISEC – workshopy pro studenty oktávy (příprava na VŠ, mezinárodní letní tábor)

GYMNÁZIUM JANA PALACHA PRAHA 1, s.r.o., Praha 1, Pštrossova 13/203

- Charitativní činnost (Bílá pastelka, Sluníčkový den)
- Projekt EU: Příroda, společnost, kultura a jeho cesta
- Projekt prevence rizikového chování (Zastav, zažij, zapřemýšlej)

Anglicko-české gymnázium Amazon s.r.o., Praha 1, Rytířská 406/10

- ASSE – výměnné studijní programy
- Embassy of the United States of America
- Anglo-american University, University of Cambridge

Střední škola hotelnictví a gastronomie Hotelu International, s.r.o., Praha 6, Koulova 15

- Škola je členem asociace hotelů a restaurací ČR, kuchařů a cukrářů ČR
- Bohemia Sekt, Znovín Znojmo
- Grand Hotel Bohemia, Crowne Plaza Prague

Střední škola gastronomie a hotel. služeb, s.r.o., Praha 6, Mrkvičkova 2

- NADĚJE, Nadační fond Emil

Anglo-německá obchodní akademie a.s., Praha 6, Bělohorská 182/171

- účast na charitativních akcích
- British Council (vzdělávací pořady)
- ČNB (odborné exkurze)
- Lesy hl. m. Prahy (návštěva střediska ekologické výchovy).

Školy také úzce spolupracují s neziskovým sektorem (především se podílejí na charitativních, ekologických a sociálních projektech). Žáci se účastní exkurzí, besed s odborníky z různých oblastí lidské činnosti a projekcí. Tato spolupráce napomáhá školám realizovat průřezová témata v praxi. Žáci tak mají možnost zapojit se do celorepublikových a mezinárodních projektů, které přispívají k rozvoji sociálního citění, multikulturní toleranci a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí.

Příklady spolupráce:

Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22 - Člověk v tísní, Hej-Rup, o.s.

Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500 – sdružení Osa pro podporu samostatnosti mentálně postižených lidí.

Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 – spolupráce s charitativní organizací ADRA ve společném projektu „Robert Vano fotí kalendář na podporu slumových škol v Bangladéši“.

Úspěšnost škol v mimoškolních aktivitách

Žáci pražských škol se dlouhodobě umísťují na předních příčkách tematicky zaměřených soutěží, festivalů či olympiád celostátního i mezinárodního rozsahu. Vysoký motivační kvocient představuje umístění na předních místech, především v mezinárodní soutěži, jelikož dochází ke zvýšení prestiže školy i žáka, pro něhož je účast, či dokonce vítězství výborným doporučením a vizitkou pro případné studium na vysoké škole či pro praktické využití v odborných oborech.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Stručný výčet úspěchů žáků pražských škol:

Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, se sídlem 159 00 Praha 5 – Velká Chuchle, U Závodiště 325/1

Mistrovství Evropy žákovských jezdců klusáckých koní (2. místo).

Mezinárodní dostihy žáků v Praze (1.,2.,3. místo).

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Praha – Čakovice, se sídlem 196 00 Praha 9 – Čakovice, Ke Stadionu 623

Európa 2011 (mezinárodní soutěž, umístění v kategorii Číšník – obsluha a tabule 3. místo).

18. roč. Gastro Junior Nowaco Cup 2012 (kategorie Kuchař – teplá kuchyně 2. místo).

Gastro Hradec (kategorie Kuchař kadet - zlatá medaile).

Masarykova střední škola chemická, Praha 1, Křemencova 12

Druhé místo v celostátním kole v chemické olympiádě.

Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

2. místo v celostátní soutěži družstev „České ručičky 2012“.

Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3

1. místo v republikovém kole SOČ z biologie.

1. místo v IX. roč. Písňové soutěže Bohuslava Martinů v kategorii I A, I C, I D.

1. místo v Mezinárodním festivalu mladých klavíristů a soutěž F. Liszta v Budapešti v kategorii III „Klavír sólo“, v kategorii „Čtyřruční klavír“.

1. místo v VIII. roč. pěvecké soutěže Olomouc 2011 v kategorii I spolu s titulem absolutního vítěze, v kategorii II spolu s udělením titulu laureát soutěže.

1. místo v kategorii II housle s titulem absolutní vítěz, v kategorii I violoncello.

1. místo v Mezinárodní soutěži „Wettbewerb Violoncello“ v Liezenu v Rakousku.

1. místo v Mezinárodní pěvecké soutěži Imricha Godina „IUVENTUS CANTI“ ve Vrable na Slovensku.

Střední odborná škola pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911

Vědomostní soutěž o EU, Praha, 1. místo.

Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

Národní cena za studentský design – 1. místo.

Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475

Celostátní kolo soutěže EUROPASECURA – 1. místo.

Celostátní literární soutěž – 2. místo.

Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23

2. místo v celostátní Konverzační soutěži v německém jazyce – postup do mezinárodního kola ve Frankfurtu nad Mohanem (2 týdny studijního pobytu); 1. místo v celostátní soutěži „Co víš o energetice?“.

Střední škola hotelnictví a gastronomie Hotelu International, s.r.o., Praha 6, Koulova 15

Gastrojunior – regionální kolo

Střední škola gastronomie a hotel. služeb, s.r.o., Praha 6 – Řepy, Mrkvičkova 2.

odborná soutěž kuchařů Abasto Cup

Další důležité aktivity škol

V současném pojetí pedagogických teorií školy nemohou být pouhým poskytovatelem vzdělávání, ale musí reagovat na další potřeby svých žáků, rodičů a členů místní komunity. Školy se stávají centry kultury, sportovního vyžití a setkávání. Stále častěji je akcentován prvek výchovný, který bývá v dnešní společnosti opomíjen.

Mezi významné školní aktivity patří:

- Dny otevřených dveří, které jsou jednou z hlavních každoročních prezentačních akcí jednotlivých škol a zároveň možností seznámit zájemce a případné budoucí návštěvníky školy (ovšem i jejich rodiče) s náplní oborů vzdělání a s prostředím školy.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Školy zřizované hlavním městem Prahou se účastní každoroční přehlídky středních škol „Schola Pragensis“, kde pomocí stánků či panelů prezentují zaměření školy, vyučované obory a pokud to obor umožňuje, jsou prezentovány výrobky žáků.
- Významné události v životě škol jsou jedinečnou příležitostí prezentace samotné školy, jejich tradic a úspěchů, které je věnována náležitá pozornost.
VOŠ grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 pořádala třítydenní výstavu prací žáků a studentů k 90. výročí založení školy na Staroměstské radnici v Praze. Devadesáté výročí slavila současně také *VOŠ a Střední umělecká škola V. Hollara, Praha 3, Hollarovo náměstí 2*, která na počest výročí uspořádala vlastní výstavu.
- Školy se snaží rozšiřovat nabídku mimoškolních aktivit a nabídnout tak žákům smysluplné trávení volného času. Zájmové kroužky, které doplňují výuku, jsou různého zaměření - divadelní, hudební, výtvarné, jazykové či odborné. Patří mezi ně například Kluby mladých diváků, keramika, školní sbory, šachový kroužek apod.

Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3 – organizace MOC testů úrovně FCE, škola získala prestižní známku kvality Label France Education udělovanou školám po celém světě, které splňují vysokou úroveň ve francouzském jazyce.

Obchodní akademie Hovorčovická, se sídlem 130 00 Praha 3, U Vinohradského hřbitova 3 - má autorizaci pro dílčí kvalifikaci „Průvodce cestovního ruchu“, od školního roku 2010/2011 je škola akreditovaným testovacím střediskem ECDL (European Computer Driving Licence - mezinárodní certifikační koncept počítačové gramotnosti).

Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 - je každoročním pořadatelem mezinárodního veletrhu fiktivních firem.

Gymnázium, Praha 10, Přípotoční 1337 – participace na projektu Náš společný svět (Člověk v tísní); projekt Comenius – Individuální mobilita žáků umožňující reciproční tříměsíční studium na partnerské španělské škole – tento projekt představen na mezinárodní konferenci Comenius a na stránkách NAEP je publikován jako vzorový příklad.

Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36 – jednou ze škol, která provádí nostrifikační zkoušky pro uznávání zahraničních vysvědčení; pořádání festivalu „Jeden svět na školách“ - ve spolupráci se společností Člověk v tísní.

Karlínské gymnázium, Praha 8, Pernerova 25 - spolupráce s nadačním fondem Františka Lukeše, který je partnerem pro dlouhodobou dobrovolnickou činnost žáků školy při rekonstrukci barokní fary v Činěvsi, která bude sloužit jako kulturně duchovní centrum obce. Spolupráce s organizací „Cesta“, která je zaměřená na integraci jedinců, kteří úspěšně absolvovali resocializační program a chtějí se zapojit do společnosti.

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179 - regionální vzdělávací centrum pro EVVO, realizace projektu Perspektiv 21 - Obnovitelné zdroje - perspektiva pro 21. století, projekt „Zelený most mezi školou a praxí“ s cílem vytvořit 7 vzdělávacích modulů s náplní využívání obnovitelných zdrojů energií a úspory energií ve stavebnictví a jejich zavedení do ŠVP ve vybraných středních školách a vytvoření sítě partnerských škol, spolupracujících firem a odborníků z oblasti strojírenství, energetiky, stavebnictví, elektrotechniky, zemědělství a výzkumu; projekt „Naučíme Vás, jak být efektivnější“.

Mensa gymnázium, o.p.s., Praha 6, Španielova 1111/19 - zapojení do projektu OPPA (učíme se interaktivně), konference Mensa pro školy, Mezinárodní konference o nadaných dětech, Světová konference o nadaných dětech, pořádání vlastních soutěží

Střední škola hotelnictví a gastronomie Hotelu International, s.r.o., Praha 6, Koulova 15 - Zlatá vidlička – soutěž pro žáky ZŠ, Vánoční výstava slavnostních tabulí, Pohár pražských středních škol - Spolupráce se serverem www.vitalita.cz, barmanský kurz zakončený certifikátem (pro žáky

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

2. ročníku), sommeliérský kurz (pro žáky 3. ročníku), kurz vyřezávání ovoce a zeleniny (pro žáky 1. ročníku), žákovské projekty – Masopustní raut, Vánoční den, Remeslo žije

Anglicko-české gymnázium Amazon, s.r.o., Praha 1, Rytířská 406/10, CZECH for foreigners – čeština jako cizí jazyk – kurz českého jazyka pro cizince (přípravný kurz před nástupem do 1. ročníku, pokračující kurz v průběhu školního roku), Klub mladých diváků, Studenti čtou a píší noviny 2011 – 2012 (projekt v rámci mediální výchovy s cílem naučit žáky pracovat s denním tiskem a vyjadřovat vl. myšlenky, názory a postoje na stránkách největšího českého deníku).

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je průřezovým tématem školních vzdělávacích programů pro předměty společensko - vědního základu, vycházející z předpokladu poznávání a setkávání se s minoritními skupinami obyvatel. K multikulturní výchově dávají podněty sami žáci především díky skutečnosti, že většinu pražských škol navštěvují cizí státní příslušníci. V rámci předmětů ZSV, Dějepis, ČJ a literatura, cizí jazyky, žáci - cizinci seznamují své spolužáky s kulturními tradicemi své země, s jazykovými zajímavostmi, náboženstvím, literaturou a hudbou. Většina žáků - cizinců nemá problém s českou kulturou a stylem života a začlenili se bez problémů do školní komunity.

Cílem multikulturní výchovy je seznamovat (nejen) české žáky s možnými diferenciacemi, vést je k pochopení a toleranci pro odlišnosti, rozšiřovat jejich kulturní povědomí a spolu s ním i občanské kompetence a znalosti.

Konkrétní příklady:

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 – Michle, Ohradní 55 – každoroční projekt k výchově k lidským právům v oblasti multikulturní a globální výchovy pod názvem festival Jeden svět na Ohradní.

Obchodní akademie, Praha 3, Kubelíkova 37 - Žáci se seznamují s historií, kulturou i současností jednotlivých zemí. Viz projekt EUROPE MEETS SCHOOL ERASMUS PROGRAMME PRAGUE 2011/2012.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Praha – Čakovice, se sídlem 196 00 Praha 9 – Čakovice, Ke Stadionu 623 – v rámci odborného výcviku realizována německá kuchyň za přítomnosti německých pedagogů a žáků gastrooborů.

Prevence sociálně patologických jevů

Primární prevence je jedním z nejúčinnějších a také z nejlevnějších prostředků intervence v oblasti negativního působení sociálně patologických jevů na děti a dospívající. Školy si její důležitost uvědomují, a proto je na preventivní působení kladem v rámci výchovně - vzdělávacího procesu velký důraz.

Pedagogové chápou preventivní program (dále jen „PP“) jako součást každodenního života školy, který je zaměřen na komplexní a všestranný rozvoj osobnosti, pravidelné a dlouhodobé působení, aktivní přístup a komunikaci mezi učiteli a žáky. Proto jsou okruhy PP často součástí ŠVP a nalézáme ho u průřezových témat, v základech společenských věd, biologií, chemii a dalších předmětech. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči, školními psychology a výchovnými poradci a na podporu vzdělávání školních metodiků prevence. Rozšiřuje se nabídka mimoškolních aktivit, aby žáci aktivně trávili volný čas.

K naplňování primárně preventivního programu se využívají jak interní možnosti (adaptační pobyty, třídnické hodiny, působení v hodinách, dotazníková šetření z oblasti rizikového chování apod.), tak externí spolupráce s organizacemi a institucemi zabývajícími se otázkami PP.

Nejčastěji jsou využívány besedy žáků s odborníky, exkurze do léčeben závislostí a komunit, spolupráce s Policií ČR, Městskou policií hl. m. Prahy a neziskovými organizacemi. Navazování spolupráce s neziskovým sektorem, který školám poskytuje odborné, kontinuální a dlouhodobé

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

primárně preventivní programy, se v současné době ukazuje jako jeden z účinných prostředků prevence.

Příklady PP:

Střední odborné učiliště gastronomie a podnikání, Praha 9, Za Černým mostem 3

- krizový scénář školy („Co dělat když...“), plán akcí v rámci programu Zdravý životní styl (Poruchy příjmu potravy, Prevence kouření, Prevence HIV-AIDS).

Odborné učiliště Vyšehrad, se sídlem 128 00 Praha 2, Vratislavova 6

- úzká spolupráce s Městskou policií hl. m. Prahy, Život bez drog, o.s.

Gymnázium, Praha 10, Přípotoční 1337

- grantové projekty v rámci programu MHMP Zdravá Praha (program prevence sociálně patologických jevů).

Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400

- úzká spolupráce s Psychiatrickou léčebnou v Bohnicích, Program protidrogové prevence.

Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova se nejčastěji realizuje v rámci průřezových témat školních vzdělávacích programů, nicméně jsou této výchově věnovány i hodiny biologie, chemie, zeměpisu a dalších předmětů. Důraz je kladen na propojení ekonomických, environmentálních, ale i právních ukazatelů udržitelného rozvoje. Školy se snaží probouzet u svých žáků zájem o životní prostředí naplňováním zásad šetrného přístupu, např. instalováním kontejnerů na tříděný odpad, úpravou svého blízkého okolí, zateplováním budov či šetřením s energiemi.

V rámci environmentální výchovy se žáci s úspěchem zapojují do mezinárodních a celorepublikových projektů The Globe, PERSPEKTIS 21, 3V – vědě a výzkumu vstříc, KEV – Klub ekologické výchovy), soutěží (Recyklohraní, ENERSOL) a navazují úzkou spolupráci s neziskovými organizacemi zaměřenými na tuto problematiku.

Environmentální výchova se v procesu vzdělávání stává prostředkem k šetrnému postoji k životnímu prostředí, udržitelnému rozvoji a k pochopení významu ekologického přístupu každého jednotlivce.

Aktivity škol v oblasti environmentální výchovy:

- třídění odpadu, šetření energiemi, práce s přírodními a ekologickými materiály ve výuce, kontinuální meteorologická, biometrická a fenologická měření, jež se zpracovávají a digitalizují,
- spolupráce s Ekocentry Toulcův Dvůr a Tereza, střediskem ekologické a environmentální výchovy Rýchovská bouda, ekologickými sdruženími Brontosaurus, Arnika, Asekol, Ekodomov...,
- pořádání exkurzí (Spalovna Malešice, elektrárna Temelín, Vodárenské Muzeum Podolí, NP Šumava, CHKO Jeseníky ...),
- přednášky a besedy s odborníky,
- volitelné předměty se zaměřením na ekologickou a environmentální výchovu.

Příklady aktivit a úspěchů:

Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1

- Zapojení do projektu Comenius - School Partnership - biologický projekt s názvem Evropské ekosystémy - biodiverzita a vývoj (partnerské školy z Německa a Francie).

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680

- Škola je členem Klubu ekologické výchovy; vzhledem k aktivitám EVVO byl škole propůjčen titul Škola udržitelného rozvoje 1. stupně na období 2012 – 2014.

Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1

- Projekt Zelená učebna, tj. revitalizace části pozemku v areálu školy v rámci ekologické a environmentální výchovy žáků.

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

- regionální vzdělávací centrum pro EVVO.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- realizace projektu Perspektis 21 - Obnovitelné zdroje - perspektiva pro 21. století - vybavení Informačního centra EVVO nejnovějšími technologiemi OZE s důrazem na měření a sběr dat za účelem osvěty a vzdělávání formou interaktivní vizualizace Online.
- projekt „Naučíme Vás, jak být efektivnější“.
- Masarykova střední škola chemická, Praha 1, Křemencova 12
- škola získala titul Ekoškola, monitorování teplot v různých částech hl. m. Prahy, přednášky významných osobností, třídění odpadů, celovíkendové výlety do přírody.
- v ŠVP předmět Člověk na zemi, který se zabývá problematikou udržitelného rozvoje.
- Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160
- držitel prestižního mezinárodního titulu Ekoškola s platností od června 2011 do června 2013.
- Obchodní akademie Hovorčovická se sídlem 130 00 Praha 3, U Vinohradského hřbitova 3
- držitel titulu „Škola udržitelného rozvoje“ nejvyššího stupně.

Výchova k udržitelnému rozvoji je dobře aplikovatelná ve výuce odborných předmětů (Surovinová základna, Využití zdrojů energie, Úspory energií, Nové technologie, apod.). Žáci se seznamují s vizí o rovnováze lidského a ekonomického blahobytu s kulturními tradicemi a respektem pro přírodní zdroje Země, s odpovědností vůči budoucím generacím. V předmětu Ekonomie se zdůrazňuje, že samotný ekonomický užitek a tvorba zisku je nedostačující, pokud se nebere zřetel na udržení postačující životní úrovně budoucích generací.

II.4 Konzervatoře

Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří. Hl. m. Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. Jsou to:

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

Ve školním roce 2011/2012 studovalo na pražských konzervatořích 1 524 žáků (zřizované krajem Hl. m. Praha – 1 035, na soukromých 429 a na konzervatoři zřizované MŠMT – 50 žáků).

Tab. č. 27 Konzervatoře – denní forma vzdělávání

Zřizovatel	Školy			Žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2010/2011
	Celkem	z toho v délce				
		6 let	8 let			
Kraj	4	3	1	1 035	182	132
Soukromý	3	1	2	429	83	22
MŠMT	1	1	-	50	5	8
Celkem	8	5	3	1 524	270	162

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele, statistický výkaz o konzervatoři k 30. 9. 2011

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V pražských konzervatořích studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí téměř 42 % z celkového počtu žáků. Nejvíce je ze Středočeského kraje – 11, 87 %. Oproti šk. r. 2010/2011 se počet dojíždějících snížil ze 744 na 636 žáků, počet nově přijatých vzrostl ze 144 na 270 žáků.

Tab. č. 28 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník – denní forma vzdělávání

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	55	18	37	39	57	60	20	24	44	34	180	53	15	636
z toho nově přijatí	14	3	3	15	10	13	3	4	9	6	29	10	2	122

Zdroj: SMS MHMP

Věkové složení a žáci podle státní příslušnosti

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 19letí a 20letí. Žáci 12letí, 11letí a mladší jsou spíše výjimkou, tvoří pouze 3,21 % z celkového počtu.

Tab. č. 29 Věkové složení

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21 letí	22 – 24letí	25letí starší
počet	13	36	28	28	69	109	136	145	156	196	135	282	183
podíl v %	0,86	2,37	1,85	1,85	4,55	7,19	8,97	9,56	10,29	12,93	8,91	18,60	12,07

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Kvalita pražských konzervatoří je známa i v zahraničí, proto se na školách vzdělávají také žáci a studenti z celého světa. Z celkového počtu žáků na konzervatořích tvoří 7,06 %. Se začleňováním cizinců a příslušníků národnostních menšin nejsou na konzervatořích problémy. Naopak tento typ škol přirozeně počítá s vhodnějšími podmínkami pro multikulturní prostředí. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. Tradičně nejvíce studujících pochází ze Slovenska, Ukrajiny, Ruska, Japonska a Běloruska. Výjimkou nejsou ani žáci a studenti z Číny, Thaj-wanu, Bulharska, Rakouska a jiných států Evropy, Asie a Afriky.

Tab. č. 30 Žáci podle státní příslušnosti

Příslušnost	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	1516	1409	45	11	37	14
Podíl v %	x	92,94	2,97	0,73	2,44	0,92

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2011/2012 byla provedena kontrola na 1 škole se zaměřením na hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona (bez porušení).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ověřování výsledků vzdělávání

Školy ověřují výsledky vzdělávání během celého školního roku především využitím hospitačních činností a žákovskou účastí na koncertech a představeních.

V obecně vzdělávacích předmětech se ověřování realizuje standardními interními metodami. Dále školy využívají testování SCIO – především v českém jazyce, anglickém jazyce a matematice

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Školy udržují kontakty s obdobně zaměřenými školami v zahraničí a účastní se workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi (případně se podílejí na jejich přípravě a realizaci). Žáci vystupují na mezinárodních festivalech a přehlídkách.

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- Povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý).
- V oboru klasický zpěv je povinný jako 2. cizí jazyk italský jazyk.

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- Povinně se vyučují 2 cizí jazyky (1. anglický a 2. francouzský jazyk).
- Motivace - zahraniční kontakty se školami podobného zaměření, účast na mezinárodních festivalech a vystoupeních.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- Od 1. ročníku se povinně vyučuje anglický jazyk, ve 3. a 4. ročníku si žáci přibírají jako další jazyk latinu.
- Žáci se účastní workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi v oboru tance.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- Povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý).
- Udržování kontaktů s obdobně zaměřenými školami v zahraničí.
- Žáci a studenti se účastní mezinárodních festivalů a vystoupení.
- Příprava a účast na workshopech a seminářích se zahraničními osobnostmi.

Tab. č. 31 Vyučující cizích jazyků

zřizovatel		soukr.	kraj
počet učitelů cizích jazyků celkem		10	19
z toho	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	8	15
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	0	1
	rodilí mluvčí	2	3

Zdroj: SMS MHMP

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- Účast na projektu programu Comenius Music (an open door to Europe – multilaterální partnerství mezi školami – projekt financován EU v rámci Programu celoživotního učení za účasti dalších partnerských škol); Conservatorio Profesional de Musica v Toledu, Państwowa szkoła muzyczna Karola Szymanowského ve Varšavě, Makgräfin Wilhelmine Gymnasium v Bayreuthu a Conservatório de Musica v Aveiru v Portugalsku (období srpen 2011 – červen 2013).

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- Spolupráce se Státní baletní školou Bytom, Národní baletní akademií Budapešť, Královskou konzervatoří v Haagu a Tanečním konzervatoriem Evy Jaczovej Bratislava.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- Účast v mezinárodních programech International Visegrad Fund, mezinárodní choreografická soutěž o cenu Jarmily Jeřábkové, Performing Arts Track of the Management of Performing Arts Dept /MAPPA/ (Turecko).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- Spolupráce s Berklee College of Music v Bostonu v USA při realizaci přijímacích zkoušek pro zájemce o studium z Evropy.

Soukromé konzervatoře se zapojují do programu EIS umožňujícím maturantům získat mezinárodní osvědčení o kvalitě absolvované školy.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- 1. místo a titul absolutního vítěze v Mezinárodní interpretační soutěži v oboru lesní roh (Brno).
- 1. místo v Mezinárodní soutěži Pražský pěvec 2011.
- 1. místo v Mezinárodní smyčcové soutěži G. Ph. Telemanna v Poznani (Polsko).
- 1. místo v Mezinárodní violoncellové soutěži v Lietzenu v Rakousku.
- 1. místo v Mezinárodní pěvecké soutěži v Deutschlandsbergu.
- 1. místo v Mezinárodní akordeonové soutěži v Pule v Chorvatsku.
- 1. místo v Mezinárodní klavírní soutěži v Paříži ve Francii.

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- 1. místo v Mezinárodní baletní soutěži Olomouc – Grand Prix.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- Dvě 1. místa, 2. místo a cena diváků v choreografické soutěži Solo Duo.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- Dvě 1. místa v kategorii sólo a cena diváků a v kategorii duo, 2. místo v mezinárodní choreografické soutěži Solo Duo.

Mezinárodní konzervatoř Praha – International conservatory Prague, s.r.o., Kozí 1, Praha 1

- Písňová soutěž Bohuslava Martinů – 1. místo
- Soutěž nadace Bohuslava Martinů – 2. místo
- International of children and youth creativity AVE Bohemia – 3. místo

Další důležité aktivity škol

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- Mladý klavír – 4. ročník soutěžní přehlídky mladých klavíristů.
- Flétnový den – 13. ročník fóra pro mladé flétnisty z celé ČR a Mezinárodní letní klavírní kurzy – účast více než 20 mladých klavíristů ze 4 zemí.
- Cyklus výchovných pořadů Pražská konzervatoř svým vrstevníkům.

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- Škola pořádá celou řadu představení pro širokou veřejnost v Praze, v regionálních divadlech a v zahraničí – Japonsko, Kolumbie, Německo, Francie.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- Festival Nové Evropy 2011 - Cena Jarmily Jeřábkové - mezinárodní festival současného tance a tanečního divadla ze zemí střední a východní Evropy spojený s choreografickou soutěží o Cenu Jarmily Jeřábkové pro profesionální umělce do 35 let.
- Taneční centrum Praha – konzervatoř o.p.s., Praha 5, Pod Žvahovem 463
- tradičně pořádá Letní taneční workshop 2011, Letní taneční školu 2010.

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- Společný koncert s Pražskou komorní filharmonií.
- Operní představení žáků pěveckého oddělení s Talichovým komorním orchestrem.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- Dlouhodobá spolupráce s Národním divadlem, taneční katedrou HAMU, Tanečním sdružením ČR.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- Spolupráce s AMU, HAMU, FAMU, UMPRUM, FFUK.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- Členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ, ZUŠ.

Dále konzervatoře uvádějí nejčastější spolupráci s Obecním domem, Stavovským divadlem, NSD Praha, ND Brno, HAMU, Divadlem pod Palmovkou (pořádání koncertů a divadelních představení), Domovem Sue Ryder (využívání prostorů pro koncerty, představení, porady a setkání pedagogů), KC Vltavská (koncerty a další akce), uměleckými agenturami (studenti jako komparsisti ve filmech).

Prevence sociálně patologických jevů

V konzervatořích se při prevenci sociálně patologických jevů zaměřují především na tvůrčí aktivitu žáků a spolupráci s rodiči, kteří jsou zváni na žákovská a studentská představení a zapojování do různých aktivit konzervatoří. Dále jsou žáci pravidelně seznamováni s rizikovými jevy v rámci základů společenských věd, pedagogiky a psychologie. Snahou je směřování žáků ke zdravému životnímu stylu včetně morálních kritérií ve smyslu plnění společných cílů.

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- projektové práce v jednotlivých ročnících zakončené prezentací před třídou a diskusí k dané problematice,
- v rámci projektu „Škola – zóna bez drog“ byly provedeny 2 monitoringy aerosolovou soupravou na detekci přítomnosti drog na povrchu předmětu s negativním výsledkem.

Mezinárodní konzervatoř Praha – International conservatory Prague, s.r.o., Praha 1, Kozí 1

- formou osvěty v hodinách občanské nauky, psychologie či pedagogiky (projektové práce, prezentace a diskuse se studenty i mezi studenty k dané problematice), konzervatoř má výchovnou poradkyni, která funguje i jako metodik prevence sociálně patologických jevů.

Environmentální výchova, popř. výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova je profilové téma, které se prolíná zejména základy společenských věd, kineziologií, biologií a taneční technikou. Základy ekologické výchovy konzervatoře uplatňují především v praxi (třídění odpadu, úprava bezprostředního okolí školy apod.).

Multikulturní výchova

Je především vyučována v rámci občanské nauky a pedagogiky. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a citění přispívají také žáci - cizinci, kteří na konzervatořích v hojné míře studují. Vzdělávání nadaných žáků z romské menšiny pomáhá při překonávání jazykových i kulturních bariér.

II.5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studentů získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělání až 3,5 roku.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Ve školním roce 2011/2012 působilo v hl. m. Praze celkem 39 vyšších odborných škol (16 zřizovaných hl. m. Prahou, 13 z nich vykonává činnost střední školy a 1 činnost konzervatoře, pouze 2 jsou samostatné vyšší odborné školy), ve kterých studovalo 4 665 studentů v denní formě vzdělávání (6 170 studentů včetně ostatních forem vzdělávání – dále jen OFV). Do 1. ročníku bylo nově přijato 1 850 studentů (2 306 včetně OFV). Studium ve školním roce 2010/2011 ukončilo 997 studentů (1 331 včetně OFV). Kromě toho se na území hl. m. Prahy nachází ještě jedna vyšší odborná škola policejní, zřizovaná Ministerstvem vnitra s 241 studentem.

Přehled o školách, studijních skupinách a počtech studentů podává následující tabulka.

Tab. č. 32 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

Zřizovatel	Školy celkem	Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání		
		Studijní skupiny	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2010/2011	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2010/2011
Kraj	16	115	2 612	1 060	516	790	255	147
Soukromý	17	87	1 394	496	335	544	164	160
Církev	6	30	659	294	146	171	37	27
CELKEM	39	232	4 665	1850	997	1505	456	334

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele; statistické výkazy za rok 2011/2012

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denním vzdělávání byla skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče s 895 studenty (školy HMP 654 studentů), následovala skupina 53 – Zdravotnictví s 862 studenty (školy HMP 557 studentů) a skupina 82 – Umění a užité umění s 626 studenty (školy HMP 357). Nejméně zastoupeny byly: skupina 61 – Filozofie, teologie s 8 studenty a 39 – Speciální a interdisciplinární obory s 24 studenty. Tato skupina oborů se vyučuje pouze na VOŠ zřizované HMP. Některé skupiny oborů se naopak na školách zřizovaných HMP nevyučují vůbec, např. 61 – Filozofie, teologie, 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus.

Tab. č. 33 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	79	79	38	38	21	21
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	4	2	145	109	67	48	29	8
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	50	50	31	31	4	4
37	Doprava a spoje	2	1	138	89	51	39	36	21
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	24	24	0	0	0	0
53	Zdravotnictví	5	2	862	557	329	226	241	130
61	Filozofie, teologie	1	-	8	-	0	-	2	-
63	Ekonomika a administrativa	7	2	487	334	207	152	61	33
64	Podnikání v oborech, odvětvích	5	-	309	-	93	-	97	-
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	-	304	-	120	-	84	-
68	Právo, právní činnost	3	1	267	117	107	57	78	67
72	Publicistika, knihovnictví, informatika	2	1	471	242	200	98	57	28
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	895	654	356	227	168	133
82	Umění a užité umění	10	6	626	357	251	144	119	71
	celkem	x	x	4 665	2 612	1 850	1 060	997	516

Zdroj: SMS MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena také skupina 75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče se 393 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Prahou rovněž s 312 studenty. Nejméně zastoupeny byly skupiny: 29 – Potravinářství a potravinářská chemie se 6 studenty a skupina 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika s 15 studenty, které jsou opět vyučovány pouze na školách zřizovaných HMP. Některé skupiny oborů, jako např. 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, nebyly ve školách zřizovaných HMP opět vůbec otevřeny.

Tab. č. 34 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	2	-	76	-	24	-	0	-
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	6	6	0	0	0	0
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	44	44	24	24	0	0
53	Zdravotnictví	4	2	339	206	117	65	134	76
61	Filozofie, teologie	2	-	90	-	30	-	3	-
63	Ekonomika a administrativa	4	1	197	128	87	70	20	5
64	Podnikání v oborech, odvětví	5	-	137	-	28	-	32	-
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	1	208	79	74	31	77	22
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	1	1	15	15	0	0	14	14
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	393	312	72	65	54	30
	celkem	x	x	1 505	790	456	255	334	147

Zdroj: SMS MHMP

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2011/2012 došlo podobně jako u středních škol ke změnám v oborové struktuře z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky nebo překlopení oboru.

Tab. č. 35 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
36-41-N/05	Příprava a realizace staveb	Vyšší odborná škola stavební a SPŠ stavební, Praha 1, Dušní 17	obnovená součást VOŠ na VOŠ stavební a SPŠ stavební, Praha 1, Dušní 17
82-43-N/06	Multimediální tvorba v reklamě	MICHAEL – VOŠ umělecké a reklamní tvorby a SŠ umělecké a reklamní tvorby, s.r.o., Praha 4, Machkova 1646/II	Nově akreditovaný vzdělávací program.
65-43-N/01	Cestovní ruch, denní i dálková forma	Vyšší odborná škola – Vyšší obchodní podnikatelská škola s.r.o., Praha 1, Národní 58/32	Nově akreditovaný vzdělávací program.
72-42-N/02	Publicistika (kombinovaná forma)	Vyšší odborná škola publicistiky, Praha 1, Opatovická 18	Rozšíření vzdělávací nabídky.

Zdroj: SMS MHMP

Tab. č. 36 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
64-31-N/01	Management cestovního ruchu, denní i dálková forma	Vyšší odborná škola – Vyšší obchodní podnikatelská škola s.r.o., Praha 1, Národní 58/32	Překlopení oboru na Cestovní ruch.

Zdroj: SMS MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Akreditované vzdělávací programy

Každá vyšší odborná škola žádá o akreditaci vlastního vzdělávacího programu na MŠMT a akreditační komise rozhoduje, zda příslušný vzdělávací program schválí pro výuku na konkrétní škole. Akreditace vzdělávacího programu se uděluje na dobu rovnající se nejvýše dvojnásobku délky vzdělávání v denní formě studia. Platnost akreditace lze i opakovaně prodloužit.

Vyšší odborná škola ekonomická a Obchodní akademie, Praha 8, Kollárova 5

Studenti vyšší odborné školy ekonomické VOŠE a OA, Praha 8, Kollárova 5 ve druhém a třetím ročníku studují tzv. duální formou, tzn., že průběžně vždy ve dvouměsíčních intervalech vykonávají odbornou praxi v určených cca 15 firmách. Jedná se o výuku předmětu Odborná praxe, která probíhá výkonem běžné administrativní práce v reálné firmě, např. firma Bosch, Mercedes-Benz, Wincor Nixdorf, I.L.T.S., Kühne+Nagel. Výuka většiny odborných předmětů probíhá v prvním cizím jazyce.

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33

Škola má 4 akreditované programy (Sociální pedagogika v denní a dálkové formě; Předškolní a mimoškolní pedagogika v denní a dálkové formě); během školního roku 2011/2012 byly vypracované nové verze vzdělávacích programů v denní a kombinované formě, tyto byly v říjnu 2012 předány do akreditační komise VOŠ na MŠMT.

Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočská 48/280

Rozhodnutím MŠMT č.j. 37 459/2011-24 ze dne 17. 2. 2012 se prodlužuje platnost akreditace vzdělávacího programu 26-47-N/09 Přenosové a síťové technologie do 31. 8. 2015.

Některé právnické osoby, které provozují jak střední školu tak VOŠ, program VOŠ utlumily a věnovaly se více programu střední školy. Např.

Vyšší odborná škola – Vyšší obchodní podnikatelská škola s.r.o., Praha 1, Národní 58/32 – VOŠ byly reakreditovány stávající studijní obory Management cestovního ruchu, Letecká doprava v cestovním ruchu a Bankovníctví a finance. V souladu s požadavky Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání MŠMT byl obor Management cestovního ruchu upraven a přeznačen na současný obor Cestovní ruch.

Vyšší odborná škola publicistiky, Praha 1, Opatovická 18 – rozhodnutím MŠMT č.j. 13650/2011-24 ze dne 24. 6. 2011 byla udělena akreditace vzdělávacímu programu 72-42-N/02 Publicistika v kombinované formě vzdělávání, a to s platností od 1. 9. 2011 do 31. 8. 2017. Vzdělávací program tohoto oboru v kombinované formě vzdělávání byl zapsán do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2011.

Věkové složení studentů

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let, vyšší odborné školy v hl. m. Praze navštěvují i mladší a starší studenti. Nejvyšší je zastoupení 21letých (1 322). Podrobný přehled podává následující tabulka. V tomto přehledu je zahrnuta i policejní VOŠ.

Tab. č. 37 Věkové složení studentů VOŠ

věk	mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25 až 29letí	30 až 34letí	35 až 39letí	40letí a starší
všechny formy vzdělávání: 6 411											
počet	9	454	1 116	1 322	1 023	574	330	651	346	278	308
denní forma vzdělávání: 4 665											
počet	8	442	1 073	1 256	920	465	232	212	33	13	11
ostatní formy vzdělávání: 1 746											
počet	1	12	43	66	103	109	98	439	313	265	297

Zdroj: MSMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2011/2012 vzdělávalo 207 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 3,23 % z celkového počtu studentů.

Tab. č. 38 Studenti podle státní příslušnosti

	Celkem	Ceská republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Studenti	6 411	6 204	74	6	94	33
Podíl v %	x	96,77	1,15	0,09	1,47	0,52

Zdroj: MSMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do mezinárodních programů, např. do grantového programu Evropské unie Mládež v akci, projekt výměny mládeže History is not Silent – předávání zkušeností na poli orální historie a mediální komunikace

Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6

- Pořádá zahraniční stáže učitelů v rámci programu Erasmus, studentské stáže v rámci programu Leonardo da Vinci.

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnické Fr. Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16

- Účast studentů a pedagogů na odborné praxi v Německu v rámci Projektu mobility financované EU.

PB – Vyšší odborná škola a Střední škola managementu, s.r.o., Praha 8, Nad Rokoskou 111/7

- spolupráce s konsorciem Educa International, o.p.s., škola získala statut Erasmus University Charter.

Vyšší odborná škola publicistiky, Praha 1, Opatovická 18

- V rámci grantového programu EU Mládež v akci pokračovala realizace Výměny mládeže – History is not Silent.

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Vyšší odborné školy úzce spolupracují s profesními organizacemi a zaměstnavateli v rámci svého zaměření, čímž svým studentům poskytují možnost využít teoretické znalosti načerpané během studia v praktickém životě. Součástí vzdělávacích programů VOŠ jsou odborné praxe studentů na vybraných pracovištích např. nestátní neziskové organizace, úřady městských částí, úřady práce, finanční instituce, zahraniční obchodní a průmyslové firmy. Spolupracují se Sdružením profesního terciárního vzdělávání vyššího studia CASHPE, asociací VOŠ, Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska, Asociací cestovních kanceláří, Asociací pro vzdělávání v cestovním ruchu, Hospodářskou komorou ČR, Hospodářskou komorou hl. m. Prahy, Stálou konferencí asociace ve vzdělávání, Komerční bankou, a.s., ČSA, Pedagogickou fakultou UK v Praze, HAMU. Další partneři jsou např. Herecká asociace, Český rozhlas, studio Tónika, ČSK, Profimed, 1. LF UK Praha, Dětský domov v Dolních Počernicích, MV ČR, Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR, Lázňě Bohdaneč. Dalšími partnery zejména pro církevní školy jsou např. Sdružení evangelických teologů, Asociace ředitelů církevních škol, sester, zdravotnických škol, APPLA, VERTIKÁLA, Etické fórum ČR.

Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6

- Škola nadále spolupracuje s řadou odborných institucí a firem z oblasti zdravotnictví.

Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17

- Organizuje Dny stavitelství a architektury ve spolupráci s ČKAIT.

Vyšší odborná škola ekonomických studií a Střední průmyslová škola potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

- Dlouholetý člen Asociace vyšších odborných škol.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9

- Škola nadále spolupracuje s Fakultou chemické technologie Vysoké školy chemicko-technologické v Praze..

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22

- Spolupráce s Asociací vyšších odborných škol a Asociací vyšších a středních škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory.

Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

- Škola dlouhodobě spolupracuje s UK, konkrétně s 1. lékařskou fakultou na medicínských výukových programech, které tvoří součást povinné praxe studentů VOŠ (studenti vytváří kresby částí lidského těla a orgánů, které jsou následně využívány ve výuce).

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola slaboproudé techniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280

- Studenti získávají odborné zkušenosti u AV Media, Siemens, H-Elektronics, Atis group, Království železnic, Apollo Multimedia či společnost National Instruments.

TRIVIS – Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o., Praha 8 - Čimice, Libčická 399/8

- Policie ČR, IZS a Institutem ochrany obyvatelstva MV a Námořní akademie. Vyšší odborná škola ČSTV, s.r.o., Praha 6, Zátokova 100
- spolupracuje s organizacemi a sportovními svazy ČSTV, Česká asociace wellness, vybraná fitness a wellness centra.

Vyšší odborná škola – Vyšší obchodní podnikatelská škola s.r.o., Praha 1, Národní 58/32

- Sdružení profesního terciárního vzdělávání vyššího studia – CASPHE.

Vyšší odborná škola publicistiky, Praha 1, Opatovická 18

- Spolupráce se společností Anopress IT, a.s., která škole poskytuje přístup do on-line databáze monitoringu médií pro studenty a pedagogy.

Další důležité aktivity škol

Mezi další důležité aktivity patří také dobrovolnická aktivita studentů škol a různé charitativní projekty, členství v nejrůznějších asociacích a svazech, pořádání výstav, účast a prezentace na veletrzích, konferencích, workshopech apod.

Příklady aktivit:

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22

- Pořádá pro studenty VOŠ přednášky a exkurze. Škola dále spolupracuje s institucemi (Pedagogické muzeum J. A. Komenského, s Muzeem Jindřichův Hradec, se státními archivy České Budějovice a Litoměřice) při záchraně sbírkového fondu muzeí formou restaurátorských a konzervátorských prací studentů školy.

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Fr. Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16

- Člen Asociace průmyslových škol ČR, která je součástí CZESHA; členem Asociace VOŠ; Asociace energetického a elektrotechnického vzdělávání; Českého svazu zaměstnavatelů v energetice; Elektrotechnického svazu českého a České národní komise pro osvětlování při mezinárodní organizaci CIE.

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18

- Člen Asociace leteckých provozovatelů ČR, zastoupení v Podvýboru pro vědu, výzkum, letectví a kosmonautiku hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR; škole byl udělen certifikát Projektu partnera IQ AUTO Sdružení automobilového průmyslu; člen Svazu spedice a logistiky ČR s Akreditačním certifikátem k zajišťování odborné výchovy v oboru spedice ve smyslu standardu znalosti, vydaném Mezinárodní federací spedičních svazů FIATA.

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola slaboproudé techniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280

- Škole se podařilo ve školním roce 2011/2012 otevřít 3D laboratoř.

Vyšší odborná škola herecká s.r.o., Praha 4, Hadovitá 1023/7

- provozuje divadelní scénu Pidivadlo.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Úspěšnost v soutěžích, olympiádách, na festivalech

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22

- 1. cena za fotografický dokument Absolvent 2012 Kladno.
- Národní cena za studentský design – ocenění za výborný design.

Podpora jazykového vzdělávání

Studenti se nejčastěji učí AJ, výuka je zaměřena odborně podle jednotlivých vzdělávacích programů, dále si vybírají v uvedeném pořadí německý jazyk, španělský jazyk (povinně volitelné předměty), ruský jazyk, francouzský jazyk, italský jazyk nebo latinský jazyk (volitelný předmět). Vyšší odborné školy zdravotnické se v průběhu vzdělávání studentů zaměřují na jazyk latinský.

K prohloubení jazykových kompetencí slouží volitelné předměty, návštěva divadelních představení v cizím jazyce, např. v anglickém jazyce Romeo a Julie, besedy s rodilými mluvčími a zájezdy do ciziny.

Tab. č. 39 Vyučující cizích jazyků

zřizovatel		kraj	soukr.	církev
počet učitelů cizích jazyků celkem		98	75	16
V tom	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	80	58	14
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	14	9	1
	rodilí mluvčí	4	8	1

Zdroj: SMS MHMP

II.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (ve školách zřizovaných HMP)

HL. m. Praha ve školním roce 2011/2012 zřizovalo celkem 38 právních subjektů vykonávajících činnost školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sledovaném období nebyla zřízena, zrušena ani sloučena žádná škola samostatně zřízená pro tyto děti a žáky. V případě, kdy je to možné a pominou důvody začlenění žáků do speciálního vzdělávání, se školy se speciálními vzdělávacími potřebami snaží začlenit tyto žáky zpět do škol hlavního vzdělávacího proudu. Tab. č. 40 podává přehled o jednotlivých druzích škol, jejichž činnosti uvedených 38 právních subjektů vykonává.

Tab. č. 40 Počet škol zřizovaných HMP

Právní subjekty	z toho součástí:			
	MŠ	ZŠ	SŠ	Konzervatoře
38*	15	32	11	-

Zdroj: SMS MHMP

*Počet právních subjektů celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích vzdělávání.

Tabulka č. 41 nabízí přehled škol zřizovaných HMP, které poskytují vzdělávání dětem a žákům podle druhu zdravotního postižení. V předškolním vzdělávání jsou nejčastější vady řeči. V základním vzdělávání nejvíce žáků navštěvuje školy pro žáky s mentálním postižením, s vývojovými poruchami učení a kombinovanými vadami. Ve středním vzdělávání je nejvíce poskytováno vzdělávání žákům s mentálním postižením, kombinovanými vadami, vývojovými poruchami učení a zrakovým postižením.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 41 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení

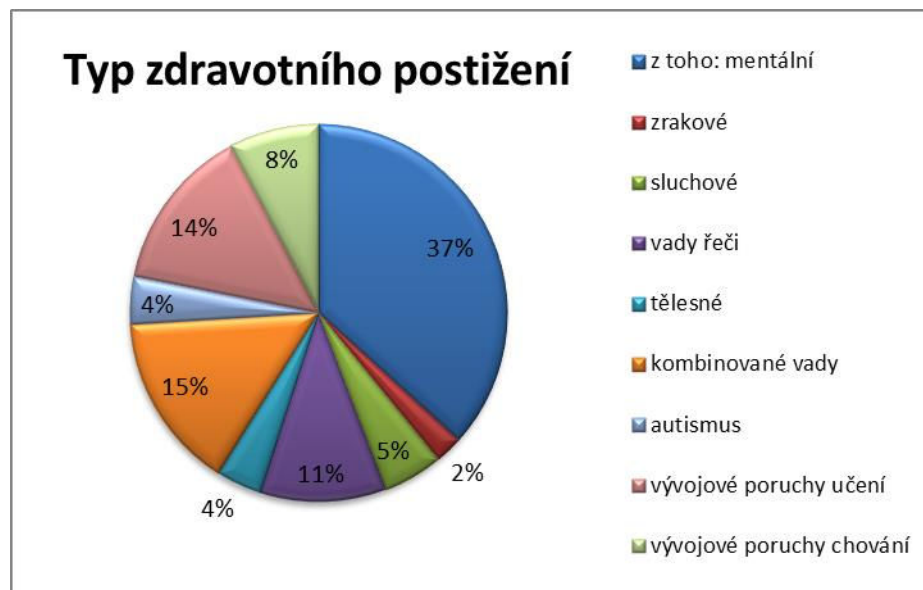
Zdravotní postižení celkem	Celkem		MŠ		ZŠ		SŠ	
	školy	děti/žáci	školy	děti	školy	žáci	školy	žáci
	x	3 273	x	407	x	2 399	x	467
z toho: mentální	30	1201	4	60	18	1 006	8	135
zrakové	6	77	1	1	2	18	3	58
sluchové	9	168	3	20	3	111	3	37
vady řeči	20	355	9	188	9	165	2	2
tělesné	16	128	4	24	7	55	5	49
kombinované vady	25	494	5	52	14	330	6	112
autismus	21	134	4	32	13	89	4	13
vývojové poruchy učení	21	464	3	12	16	391	2	61
vývojové poruchy chování	14	252	4	18	10	234	0	0

Zdroj: SMS MHMP

Komentář k tabulce:

- V tabulce nejsou zahrnuty počty žáků se sociálním znevýhodněním, žáci zdravotně oslabení, žáci bez postižení a žáci přípravných tříd.
- Pokud má žák více než jeden druh zdravotního postižení, je tento žák uveden v tabulce pouze jedenkrát, aby nedocházelo k několikanásobnému započítání žáka do celkového počtu žáků se zdravotním postižením.
- V tabulce nejsou zahrnuty počty žáků ve školách při zdravotnických zařízeních.

Graf č. 5 – typy zdravotního postižení v %

Školy zřizované HMP při zdravotnických zařízeních

Hlavní město Praha zřizuje celkem 5 škol při zdravotnických zařízeních:

- Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2
- Základní škola a Mateřská škola při Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800
- Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1
- Základní škola při psychiatrické léčebně, Praha 8, Ústavní 91
- Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce, Praha 8, Budínova 2

V těchto školách bylo ve školním roce 2011/2012 vzděláváno celkem 6 481 dětí a žáků, z toho v mateřských školách 2 865 dětí a v základních školách 3 616 žáků. Délka pobytu dětí a žáků ve školách při zdravotnických zařízeních se výrazně lišila.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Přípravný stupeň základní školy speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální je součástí základních škol speciálních. Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem. Přípravný stupeň základní školy speciální byl ve školním roce 2011/2012 zřízen na následujících školách:

Název školy	počet dětí v přípravném stupni
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	0
Základní škola, Praha 3, U Zásobní zahrady 8	4
Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8	0
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	-
Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83	3
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476	-
Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	6

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením na území hl. m. Prahy se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytem mimo hl. m. Prahu.

Tab. č. 42 Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem dojíždějících
počet žáků celkem	17	7	8	13	17	23	11	1	10	27	476	41	3	654
z toho nově přijatí	4	4	2	4	3	7	6	0	2	12	109	10	2	165

Zdroj: SMS MHMP

Počet dojíždějících dětí a žáků s trvalým bydlištěm mimo území HMP do škol zřizovaných HMP se ve školním roce 2011/2012 zvýšil o 6,3 %, největší počet je s ohledem na polohu ze Středočeského kraje.

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2011/2012 se na školách vyučovalo podle školních vzdělávacích programů, které školy zpracovaly na základě rámcových vzdělávacích programů.

Školy upravily své ŠVP dle potřeby, aby co nejefektivněji reagovaly na potřeby dětí a žáků a zohledňovaly jejich speciální vzdělávací potřeby (na ZŠ a MŠ, Praha 8, Za Invalidovnou 3, je výuka doplněna o individuální logopedickou péči v rámci disponibilní časové dotace daného učebního plánu v rámci vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace, na MŠ speciální, ZŠ praktické a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83, bude logopedie zpracována do ŠVP jako předmět speciálně pedagogické péče).

Na speciálních školách se vyučuje podle těchto vzdělávacích programů:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – RVP PV

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání + příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením – RVP ZV a RVP ZV-LMP

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální – RVP ZŠS

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola - RVP PRŠ

Rámcový vzdělávací program pro gymnázia – RVP G

Rámcové vzdělávací programy pro odborné vzdělávání – RVP OV

Dle potřeby je pro žáky vytvořen individuální vzdělávací plán, který je zpracován na základě vzdělávacích programů školy. Vzdělávání ve třídách přípravného stupně probíhalo podle ŠVP pro přípravný stupeň ZŠ speciální, který respektuje vývojové zvláštnosti dětí s těžším stupněm mentálního postižení a zvláště postižením více vadami před nástupem k povinnému vzdělávání. Praktické školy, na kterých se vyučuje paralelně podle RVP ZV-LMP a RVP ZV, sledují cíl vybavit žáky s LMP souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, vytvořit základ pro vstup do života a pracovního procesu.

Od 1. 9. 2011 se začal vyučovat v 1. ročníku SŠ Aloyse Klara, Praha 4, Vídeňská 28 obor vzdělání Zpracovatel přírodních pletiv a v nástavbovém oboru Masér sportovní a rekondiční. Nástavbový obor Masér sportovní a rekondiční byl v tomto školním roce otevřen nově.

U některých žáků musely být řešeny více výchovné než vzdělávací problémy. Při přestupu z jiných škol měli žáci mnohdy výchovné problémy, zafixovanou nechuť ke vzdělání, autoritám, sociální frustraci, psychiatrické a jiné problémy. Systematická týmová práce vyučujících, třídních učitelů, psychologů, výchovných poradců a vedení školy vedla k částečným úspěchům a vyžaduje i nadále dlouhodobou intervenci.

Ověřování výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání na školách jsou průběžně hodnoceny standardními metodami – známkováním a slovním hodnocením. Přestože celorepublikové generální zkoušky ověřování výsledků vzdělávání na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol nebyly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami povinné, některé školy se do nich zapojily (nebyla však možná účast sluchově postižených, protože testy pro ně nebyly upraveny). Při ověřování výsledků vzdělávání školy využívají standardizované testy a hodnotící škály, testy vytvořené svými předmětovými komisemi, sady vlastních evaluačních testů pro výstupní hodnocení na 1. a 2. stupni. Výsledky vzdělávání žáků jsou těžko měřitelné a porovnatelné s jinými školami, protože spektrum postižení a znevýhodnění je široké. V mateřských školách jsou výsledky vzdělávání zaznamenávány do diagnostických archů, z nichž lze nejlépe vysledovat individuální pokrok každého dítěte.

V rámci škol pro sluchově postižené a jejich vzájemnému srovnávání nabytých vědomostí organizuje ULI - stanice zájmových činností (při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169) Ulitoolympiády, které probíhají na základní i středoškolské úrovni. Střední škola prověřuje i praktické dovednosti budoucích asistentů zubní technika na různých soutěžích (PRAGODENT, INTERDENT). Ve spolupráci s NÚOV jsou vyučující SŠ Aloyse Klara, Praha 4, Vídeňská 28, zapojeni do tvorby a ověřování Jednotného zadání závěrečných zkoušek pro obor Čalouník, Rekondiční a sportovní masér a další.

Na základních školách zřizovaných při zdravotnických zařízeních probíhá ověřování výsledků žáků v rámci spolupráce s kmenovou školou dlouhodobě hospitalizovaných žáků.

Výsledky inspekční činnosti provedené ČŠI

Inspekční činnost České školní inspekce byla provedena ve školním roce 2011/2012 na těchto školách:

název školy

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169

Základní škola praktická a základní škola speciální, Praha 5, Trávníčkova 1743

**inspekční
zpráva č.j.**
CSIA-
491/12-A
CSIA-
1411/11-A

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Základní škola, Praha 10, Vachkova 941

Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 5, Pod Radnicí 5

Základní škola praktická a Praktická škola, Praha 2, Vinohradská 54

Při kontrolách nebylo zjištěno závažné porušení právních předpisů. Případné dílčí nedostatky byly odstraněny.

CSIA-
1147/11-A
CSIA-
1365/11-A
CSIA-
274/12-A

Kurzy na doplnění základního vzdělání nebo základů vzdělání

Kurzy na doplnění základů vzdělání byly ve školním roce 2011/2012 organizovány na MŠ speciální, ZŠ praktické a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83.

Pedagogická asistence

Ve vzdělávacím systému hl. m. Prahy se stále zvyšuje tendence vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách. Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných hl. m. Prahou pracovalo ve školním roce 2011/2012 celkem 142 asistentů pedagoga, v přepočtených počtech to bylo 107,1 zaměstnanec.

Tab. č. 43 Počty AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se SPV zřizovaných HMP

Název školy	Asistent pedagoga	
	Fyzické osoby	Přepočtený počet
Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola	16	14,4
Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19	4	2,85
Základní škola Zahradka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8	1	1,00
Gymnázium, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27	7	3,40
Mateřská škola speciální, Praha 4, Na Lysinách 41/6	1	0,75
Základní škola praktická a základní škola speciální, Praha 4, Ružinovská 2017	9	5,45
Základní škola a střední škola waldorfská, se sídlem Praha 4, Křejského 1501	7	5,2
Střední škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28	8	6,51
Základní škola a Střední škola pro žáky se SPCH, Praha 5, Na Zličově 19	10	7,18
Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3	6	3,75
Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	1	0,85
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169	9	7,8
Základní škola, Praha 5, nám. Osvooboditelů 1368	1	0,50
Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743	9	8,56
Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 5, Pod Radnicí 5	3	2,18
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 1	4	2,85
Základní škola Vokovice, Praha 6, Vokovická 3	2	1,3
Základní škola logopedická a Základní škola praktická, Praha 8, Libečská 399	5	2,73
Mateřská škola speciální, základní škola praktická a základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83	15	11,62
Základní škola, Praha 10, Práčská 37	1	0,50
Střední škola, základní škola a mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476	3	2,03
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	3	2,55
Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	4	2,11
Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8	1	0,98
ZŠ logopedická a MŠ logopedická, Praha 10, Moskevská 29	1	0,38
Základní škola, Praha 10, Vachkova 941	2	1,2
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	2	2,00
Mateřská škola speciální, Praha 8, Štíbrova 1691	5	4,80
Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 3/579	2	1,80
Celkové počty	142	107,1

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Zdroj: SMS MHMP

Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisel na typu a stupni zdravotního postižení žáků jednotlivých škol. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo těžší formou mentálního postižení, někteří pouze v určitých vyučovacích předmětech, jiní ve všech hodinách při vyučování nebo školních aktivitách mimo výuku. Největší počet asistentů pedagoga pracoval v Jedličkově ústavu a MŠ a ZŠ a SŠ, Praha 2, V Pevnosti 4.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Z údajů škol, které uvedly počty vyučujících cizí jazyky, vyplývá, že přibližně 2/3 pedagogů mají odbornou kvalifikaci podle zákona o pedagogických pracovnících. Na speciálních školách nevyučují cizí jazyky rodilí mluvčí.

Na některých školách jsou pedagogičtí pracovníci motivováni ke studiu cizích jazyků vytvářením podmínek k návštěvě kurzů, zejména úpravou rozvrhu tak, aby zvolené kurzy mohli navštěvovat, škol spolupracují se školami v zahraničí a vzájemně se navštěvují, zapojují se do mezinárodních projektů. V Jedličkově ústavu a školách probíhá kurz znakového jazyka, jenž je veden lektory z organizace „Pevnost“. Výuky znakového jazyka se účastní několik učitelů, vychovatelů, psychologů, vedoucí jednotlivých pracovních rehabilitačních dílen i několik žáků školy. Také pedagogové SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169, se v rámci dalšího vzdělávání účastní kurzů českého znakového jazyka, kurzů angličtiny a francouzštiny v ULITĚ – stanici zájmových činností, která se soustřeďuje především na oblast jazyků.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Vzdělávání nadaných žáků probíhá ve speciálních školách v ojedinělých případech. Žáci jsou podporováni zejména v oblastech svého nadání, jak v rámci výuky, tak v rámci ostatních činností ve škole. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti nadání. Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115, nabízí žákům přípravu a podporu ke složení mezinárodních jazykových zkoušek (FCE).

Mezinárodní spolupráce a zapojení škol do rozvojových programů, aktivity a prezentace škol na veřejnosti

Některé speciální školy udržují kontakty s partnerskými školami v zahraničí, např. Gymnázium, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 s partnerskou školou v Berlíně, ZŠ pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19, se školou podobného zaměření v Bratislavě. Dále se školy účastní zahraničních ozdravných pobyků.

Mnohé ze škol se zapojily do rozvojových a mezinárodních programů, např:

Jedličkův ústav a MŠ a ZŠ a SŠ pokračovaly ve spolupráci s Centrem sociálních služeb v Praze 2 na společném projektu OP Praha – Adaptabilita – Učící se organizace – další vzdělávání v Centru sociálních služeb Praha 2 a v Jedličkově ústavu a MŠ a ZŠ a SŠ. Škola získala v minulém školním roce grant na vzdělávání pedagogických pracovníků od Magistrátu HMP – „Program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (Program č. 4)“. Název projektu: „Zvyšování odbornosti zaměstnanců JÚŠ, kteří přímo pracují s dětmi a žáky VI“ – navazující projekt. Vzdělávání zaměstnanců tak může probíhat během celého kalendářního roku 2012. Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115, se zapojila do 3 projektů v rámci mezinárodní spolupráce: s MDVI Euronet jako člen mezinárodní skupiny (koordinace mezinárodní spolupráce v oblasti MDVI), se Spojenou školou internátnou v Levoči na projektu Janua linguarum reserata a s Přípravou mezinárodního projektu STEP UP na projektu Comenius (schválen grant na období 2012-2014).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

ZŠ pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19, se zapojila do programu OPPA ESF „Integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“. V tomto roce škola úspěšně dokončila plnění programu OPPA – Modernizace počátečního vzdělávání, název projektu „Nácvik efektivního využití speciálních optických pomůcek“, který zjišťuje dovednosti žáků v používání osobních optických pomůcek.

ZŠ pro žáky se specifickými poruchami chování získala grant na podporu vzdělávání na území HMP pro rok 2012 a od 2. pololetí školního roku 2011/2012 probíhala výuka v rámci projektu „Aplikace metody instrumentální obohacení Reuvena Feuersteina do výuky žáků se specifickými poruchami chování aneb Myslím, tedy jsem“. Ve školním roce byl také realizován projekt z oblasti specifické primární prevence – program pro školy „Zdravé město Praha“ – název projektu: Psychosociální péče na Základní škole pro žáky se specifickými poruchami chování. Dalším realizovaným projektem byl projekt Zase spolu.

V rámci rozvojového programu MŠMT „Kompenzační pomůcky pro žáky se zdravotním postižením“ získala Střední škola Aloyse Klara částečné finanční krytí na zakoupení lup a dalších pomůcek. Škola se dále zapojila do programu na podporu rozvoje škol zřizovaných HMP – Nové formy výuky – tvorba studijních textů, v jehož rámci jsou připravována pro žáky školy skripta, pracovní sešity a studijní prezentace s odbornou tematikou jednotlivých vyučovaných oborů, které na trhu chybí. Dalším programem, do kterého se škola zapojila, byl program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami – Zvyšování sociálních kompetencí studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola se též zapojila do mezinárodního projektu odborného vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – European Agency for Development in Special Needs Education (Vocational education and training). Zástupci pedagogického sboru se zapojili do oborových pracovních skupin NÚOV pro zpracování připomínek, úprav a přípravy nových zadání jednotných závěrečných zkoušek pro vybrané obory.

SŠ Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28, spolupracovala v rámci projektů Comenius – Socrates se školami v Belgii, Lucembursku a Německu, dále v rámci vzdělávací oblasti a předávání zkušeností se školami v Norsku, Německu a na Slovensku a v rámci eTwinningu se školami ve Francii a Anglii.

ZŠ praktická a ZŠ speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743, obdržela finanční prostředky ze 3 rozvojových programů vyhlášených MŠMT: 1. rozvojový program – finanční prostředky účelově určené na nákup školního vybavení pro žáky 1. ročníku základní školy, 2. rozvojový program na finanční prostředky účelově určené na posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vydáním nařízení vlády č. 381/2010 Sb., 3. rozvojový program – financování asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním.

ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 4, Ružinovská 2017, je od roku 2006/2007 partnerem projektu „Internetový klub ČH@VE“. V I. pololetí školního roku 2010/2011 projekt pokračoval pod názvem Internetové kluby a byl financován z Evropského sociálního fondu, ze státního rozpočtu ČR a z rozpočtu HMP prostřednictvím OP Praha – Adaptabilita. Přestože projekt oficiálně skončil v roce 2011, pokračoval s podporou 3 pedagogů školy v nezměněné podobě i ve školním roce 2011/2012.

ZŠ logopedická a MŠ logopedická, Praha 10, Moskevská 29, a ZŠ pro žáky se specifickými poruchami chování se zapojily do celorepublikového projektu „Celé Česko čte dětem“, který podporuje hlasité přečítání jako formu emocionálního, psychického a morálního zdraví dítěte.

SŠ, ZŠ a MŠ, Praha 10, Chotouňská 476, získala od března 2012 finanční podporu od MHMP na realizaci grantu „Krok za krokem“. Grant je určen pro nemocniční školy. V rámci projektu škola spolupracuje se všemi školami při nemocnicích v Praze.

Speciální školy zřizované HMP spolupracují se všemi dostupnými partnery a organizacemi, umožňují konání praxí studentů vysokých a vyšších odborných škol, dále spolupracují s úřady státní a veřejné správy, vysokými školami, se školami jiných zřizovatelů (např. MŠ speciální, ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83, se ZŠ Stoliňská a ZŠ Chodovická v Horních Počernicích) aj.

Některé školy se zaměřují na spolupráci s organizacemi, které pomáhají začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti a do budoucího pracovního prostředí, např. s organizacemi APLA, Autistik, o.s. SIMP aj., spolupracují také s neziskovými organizacemi Růžovou linkou bezpečí, FOD, společností Duha, dílnou Eliáš, sdružením Rytmus.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Školy specializované na děti a žáky se zrakovým postižením spolupracují se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých, Tyflocentrem, Tyfloservisem, aj.

Žáci 8. a 9. ročníků základních škol absolvovali exkurzi do odborných učilišť. V rámci středoškolských praxí docházeli žáci SŠ Aloyse Klara např. do Ústavu sociální péče pro mládež (Jílovská, Psáry), Společnosti DUHA-Integrace osob s mentálním postižením apod. Žáci SŠ Jedličkova ústavu docházeli na praxe s asistentem, který v počáteční fázi praxe pomáhal při komunikaci se zaměstnavatelem, spolupracovníky, zjišťoval možnosti dopravy a vstupu na pracoviště.

Účast v soutěžích, olympiádách, na festivalech

- úspěchy v kulturní oblasti:

Žáci ZŠ, Praha 4, Boleslavova 1 se již tradičně zúčastnili literární soutěže „Romano Suno“ a umístili se na předních místech. Děti MŠ speciální, Praha 4, Na Lysinách 6, se zúčastnily výtvarné soutěže „Požární ochrana očima dětí“, v kategorii mladších dětí postoupily 2 děti do oblastního kola, 1 dítě do krajského kola. ZŠ praktická a ZŠ speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743, zvítězila ve výtvarné soutěži putovní výstavy Ligy proti rakovině Praha. Žáci ZŠ praktické a ZŠ speciální, Praha 5, Pod Radnicí 5, obsadili 1. místo ve výtvarné soutěži „Co znám z romské historie“ (pořádal Dům národnostních menšin).

- úspěchy ve sportovní oblasti:

Žáci ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 4, Ružinovská 2017/20, se umístili v mezinárodních i tuzemských sportovních soutěžích na předních místech: 2. místo v sedmiboji, nominace na ME (Global Games – Janov/Itálie); titul mistryně světa v pětiboji 1. místo – MS v halové atletice v Manchesteru ve Velké Británii; 3. místo běh na 100 metrů, Gävle ve Švédsku – ME INAS; 2x titul mistryně republiky – plavání (prsa, VZ 50 m) – MČR v plavání Liberec; titul mistra republiky – 1. místo 50 m prsa, 1. místo 100 m VZ, 1. místo štafeta děvčata, 1. místo štafeta chlapci (vše MČR v plavání v Liberci); MČR v lehké atletice v Praze – 4x titul mistryně republiky – 1. místo – skok vysoký, 1. místo – běh 100 m, 1. místo – běh 200 m, 1. místo – štafeta 4x100 m ženy.

Na 2. místě v Mistrovství ČR ve florbalu, 1. místě, 2x 2. místě a 2x 3. místě v Přespolním běhu Praha – Radotín se umístili žáci ZŠ Vokovice.

Sportovně nadaní žáci II. stupně ZŠ praktické a ZŠ speciální, Praha 5, Pod Radnicí 5, se zúčastnili celopražského atletického čtyřboje praktických a speciálních škol – starší žáci obsadili 1. místo a starší žákyně 2. místo a postoupili do celostátního kola SHM.

Žáci G, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27, se zúčastnili Celostátních sportovních her sluchově postižených žáků s následujícím umístěním: běh 800 m – 2. místo, vrh koulí – 2. místo, běh 60 m – 2. místo, skok daleký – 1. místo, celkové hodnocení škol v atletice – 3. místo; plavání 50 m prsa – 1. místo, 50 m VZ – 1. místo, celkové hodnocení škol v plavání – 3. místo.

Žáci ZŠ pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19, se zúčastnili celostátní Sportovních her zrakově postižené mládeže, družstvo školy skončilo v celkovém hodnocení na 3. místě. Žák školy získal na MČR v šachu titul a 1. místo, jiná žákyně obsadila 2. místo v jednotlivcích. Družstvo školy zvítězilo na MČR v běžeckém lyžování na Černé Hoře.

ZŠ, Praha 10, Vachkova 941, se účastní sportovních akcí pořádaných organizací IMPULS, jejímž zřizovatelem je Svaz mentálně postižených sportovců při ČOV. Žáci se umístili mj. na 1. místě v Pražském přeboru ve vybíjené, v Pražském přeboru v atletice obsadila žákyně 1. místo ve vrhu koulí a 2. místo ve skoku vysokém, taktéž 2. místo v běhu na 800 m.

V soutěžích Českého svazu mentálně postižených sportovců dosáhla ZŠ a SŠ, Praha 4, Kupeckého 576, opakovaně mimořádného úspěchu – starší žáci opět vybojovali přední místo na MČR v malé kopané a jeden žák byl jmenován nejúspěšnějším hráčem turnaje.

Největším sportovním úspěchem žáků ZŠ praktické a ZŠ speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743, bylo vítězství družstva chlapců i družstva dívek v atletickém čtyřboji základních škol praktických a speciálních, který je sportovní soutěží vyhlášenou MŠMT ČR.

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Dětem a žákům se státní příslušností jinou než ČR či jiného etnika je věnována individuální péče, aby co nejrychleji překonali nejen jazykovou bariéru a začlenili se tak do nového prostředí. Děti a žáci z vrstevnické skupiny jsou zároveň vedeny k toleranci kulturních odlišností a respektu k ostatním dětem bez ohledu na jejich národní příslušnost. ŠVP podporuje u všech rovné příležitosti přístupu ke vzdělávání. Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jedním z klíčových úkolů přípravné třídy základní školy. Zde připravuje škola děti na úspěšné zahájení školní docházky. ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 5, Pod Radnicí 5 navázala přínosnou spolupráci s Bc. Igorem Surmajem, poradcem pro Romy a jiná etnika, a s Domem národnostních menšin.

II.7 Jazykové vzdělávání

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 je jedinou jazykovou školou zřizovanou hl. m. Prahou. Nabízí řadu jazykových kurzů, z nichž větší část má charakter zájmového studia.

Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

Tab. č. 44 Žáci – státní jazyková zkouška

Žáci		V tom žáci, kteří složili státní jazykovou zkoušku					
		základní		všeobecná		speciální	
celkem	vlastní	celkem	vlastní	celkem	vlastní	celkem	vlastní
312	134	113	52	118	41	81	41

Zdroj: Statistické výkazy 2011/2012

Ve školním roce 2011/2012 probíhala výuka cizích jazyků všech úrovní: anglický, arabský, čínský, finský, francouzský, hebrejský, holandský, italský, japonský, německý, portugalský, ruský, španělský, švédský, turecký, český, hindský, latinský, indonéský, řecký novodobý a vietnamský. Škola se stala examinačním centrem pro cambridgeské zkoušky s právem zkoušet vlastní studenty. Jedná se o zkoušky PET, PET for Schools, FCE, CAE a TKT. Poprvé se tyto zkoušky konaly v prosinci 2011. Zkoušky Cambridge ESOL, tzv. Cambridgeské zkoušky jsou organizovány University of Cambridge Local Examination Syndicate. Dále škola organizuje řádné pomaturitní studium na základě Rozhodnutí MŠMT ČR o jednoletém pomaturitním jazykovém kurzu. Tyto kurzy jsou koncipovány jako kombinace dvou jazyků s dotací 16 hodin týdně hlavního jazyka a 4 hodiny vedlejšího jazyka.

Tab. č. 45 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů

	anglický		francouzský		německý		ruský		španělský		italský		ostatní	
	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci
základní	30	190	15	106	7	50	4	22	9	71	7	40	17	102
střední	17	125	10	67	8	47	0	0	3	22	3	20	3	19
přípravné k SJZ	13	80	2	9	7	48	2	19	0	0	2	17	0	0
konverzační	5	26	2	18	1	7	1	8	0	0	0	0	0	0
speciální	20	107	2	17	6	38	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kromě uvedených kurzů pořádala jazyková škola ještě kurzy českého jazyka, ve 21 základním kurzu se vzdělávalo 154 žáků, v 1 středním kurzu 4 žáci, ve 3 přípravných kurzech ke státní jazykové zkoušce 17 žáků a v 1 konverzačním kurzu 4 žáci.

Tab. č. 46 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)

Žáci celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	ostatní	anglický	francouzský	německý	ostatní
1850	362	539	949	1 751	30	30	39

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Aktivita jazykové školy

- Autorsky vytváří, technicky realizuje a distribuuje ostatním jazykovým školám s právem státní jazykové zkoušky jednotné testy pro písemnou státní jazykovou zkoušku základní i všeobecnou.
- Vytváří státní jazykové zkoušky speciální překladatelské a tlumočnické.
- Pro své žáky i kandidáty z řad veřejnosti organizuje dvakrát v roce písemné i ústní státní jazykové zkoušky čtyř typů (základní, všeobecná, speciální pro obor překladatelský a speciální pro obor tlumočnický) a během celého školního roku zkoušku B1 pro úředníky.
- Poskytuje pomoc státním i soukromým jazykovým školám při přípravě a examinaci jejich žáků a při školení examinátorů.
- Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy pořádá též mezinárodně platné zkoušky z německého, švédského, nizozemského a anglického jazyka a připravuje na mezinárodní zkoušky z dalších jazyků.

Kontrolní činnost

- Správnost účtování nákladů a výnosů v roce 2011 (OKC MHMP), nebyly zjištěny nedostatky.

Mezinárodní spolupráce

- Spolupráce s německým centrem v Berlíně, British Council, Cambridge ESOL, Cambridge Local Examination Syndicate a Alvin apod.
- Učitelé češtiny se účastní zasedání a workshopů ALTE na různých místech Evropy a Asie.

Spolupráce právnické osoby s partnery

- Soudní komora tlumočnicků ČR, Výzkumný ústav pedagogický, Úřady práce, asociace učitelů cizích jazyků, Goethe Institut, Instituto Cervantes, Francouzský institut, Ministerstvo vnitra, MŠMT aj.
- Poradní sbor skupiny regionálního školství MŠMT pro oblast jazykového vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky.
- Učitelé jsou členy asociací zaměřených na jazyky.

Další vzdělávání realizované právnickou osobou

- Jazykové kurzy v řadě podniků a organizací, včetně důležitých státních úřadů (Finanční ředitelství hl. m. Prahy, Státní úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, Centrum služeb pro silniční dopravu, Metroprojekt, C-Klima, Česká obchodní inspekce, LOM Praha, a další).
- V souvislosti s vládním nařízením o jazykové kvalifikaci vedoucích státních úředníků je stále zájem některých organizací o ověření jazykových znalostí svých úředníků a o vydání osvědčení o jazykové způsobilosti.

Další aktivity, prezentace

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Vedení školy spolupracovalo s Ministerstvem vnitra a MŠMT a OAMP MV ČR v oblasti kontroly, průběhu a výsledku zkoušek A1.

II.8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Základy uměleckého vzdělávání poskytují základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“). Převážná většina ZUŠ vyučuje všechny čtyři obory (hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický), některé ZUŠ se specializují na 1 nebo 2 obory. Tento typ vzdělávání má významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich individuální schopnosti a talent, vytváří a formuje jejich umělecké vnímání a citění. Průběh a výsledky vzdělávání v ZUŠ, jeho personální a materiální zajištění, hodnotí Česká školní inspekce. Ve školním roce 2011/2012 neproběhla kontrola ČŠI v žádné ZUŠ.

ZUŠ zpravidla organizují všechny typy vzdělávání: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené a studium pro dospělé. Pro přijetí žáka je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a také připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích, vyšších odborných nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického směru. Ve školním roce 2011/2012 bylo z žáků, kteří se připravovali na ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 240 žáků, z toho 98 na vysoké školy.

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Potřebná hustota sítě ZUŠ je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku. Působí zde celkem 35 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní.

Tab. č. 47 Zastoupení oborů v ZUŠ

ZUŠ podle vyučovaných oborů					
počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	19	9	5	2	35

Zdroj: SMS MHMP

Největší zájem mezi žáky je tradičně o hudební obor, který ve školním roce 2011/2012 navštěvovalo 66,9 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (18,8 %) a taneční (10,4 %). Nejméně žáků (3,9 %) navštěvovalo literárně dramatický obor.

Tab. č. 48 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2011/2012

	o b o r				celkem
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dramat.	
počet žáků	16 400	4 604	2 539	972	24 515
počet žáků v %	66,9	18,8	10,4	3,9	100

Zdroj: Výkaz o ZUŠ S – 24-01 k 30. 9. 2011

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl v letech 2004 až 2010 vcelku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá.

Tab. č. 49 Počty žáků ZUŠ v letech 2005/06 – 2011/2012

školní rok	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/2011	2011/2012

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

počet žáků	22 452	23 136	23 623	24 060	24 517	24 756	24 515
počet žáků v %	100	103,0	105,2	107,2	109,2	110,3	109,2

Zdroj: SMS MHMP

Tab. č. 50 Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2011/2012 dle zřizovatelů

zřizovatel	počet ZUŠ	počet žáků	% z celkového počtu
Hlavní město Praha	26	21 318	86,9
Městské části	2	826	3,4
Soukromník	5	1 938	7,9
Církev	2	433	1,8
celkem	35	24 515	100

Zdroj: SMS MHMP

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo 1,3 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 v šk. r. 2001/2002 na 770 ve šk. r. 2011/2012).

Převís poptávky po studiu zejména hudebního oboru se řeší v rámci škol zřizovaných hl. m. Prahou přesunem volných kapacit mezi školami. Zvýšený počet dětí, které mají zájem o studium, zaznamenávají zvláště školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky, Prosek atd.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2010/2011 byl schválen Rámcový vzdělávací plán základního uměleckého vzdělávání (RVP ZUV) a ve školním roce 2011/2012 jednotlivé školy připravovaly své Školní vzdělávací plány (dále jen „ŠVP“). Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bylo zahájeno od 1. 9. 2012.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích nebo přivítali mladé umělce z ciziny v Praze (např. Argentina, Belgie, Bosna a Hercegovina, Dánsko, Francie, Holandsko, Chorvatsko, Itálie, Japonsko, Kypr, Německo, Lotyšsko, Polsko, Rakousko, Rusko, Slovensko, Srbsko, Sjedinené arabské emiráty, Tchaj-wan, USA). Při těchto akcích prezentovali nejen práci svou a svých učitelů, ale i naše město a naši zemi. Na částečné pokrytí nákladů těchto cest přispělo formou grantů v Celoměstských programech podpory vzdělávání na území hlavního města Prahy pro rok 2012 (program 3.5. Zahraniční prezentace základních uměleckých škol) hlavní město Praha a také jednotlivé městské části, případně další donátoři.

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hlavním městě Praze odbor školství, mládeže a sportu MHMP (dále jen „SMS MHMP“) prostřednictvím pověřených škol. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však reálné náklady organizátorů soutěží dlouhodobě nepokrývá.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží ve školním roce 2011/2012 opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských ZUŠ. Žáci 9 ZUŠ zřizovaných hlavním městem Prahou získali v ústředních kolech soutěží celkem 20 prvních cen.

Žáci ZUŠ zřizovaných hlavním městem Prahou získali řadu ocenění i na mezinárodních soutěžích a festivalech (např. Soutěž pěveckých sborů Mundus Cantat Sopoty – Pražská kantiléna, klavírní soutěže Les Cles d'Or a 19ème Concours de Piano Vulaine – Francie a celá řada dalších).

Spolupráce škol s partnery

Spolupráce ZUŠ s městskými částmi, ve kterých sídlí, je tradičně velmi dobrá. Školy pořádají mnoho veřejných akcí, koncertů, přehlídek a výstav, často ve spolupráci s městskými částmi (přímo i v prostorách radnic), dále akce pro školy všech stupňů včetně mateřských, pro domovy důchodců apod. Školy také spolupracují s místními kulturními středisky, pobočkami Městské knihovny, Domy dětí a mládeže, církvemi. Některé školy spolupracují s charitativními organizacemi a účinkují na jejich akcích (Nadace Klíček, Adra, Domov Sue Ryder atd). Školy také spolupracují s uměleckými tělesy (např. Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Pražská komorní filharmonie), organizacemi (Český rozhlas, Česká televize, HAMU, JAMU, Památník Lidice, Sdružení výtvarníků Karlova mostu, Jedličkův ústav, VŠ uměleckoprůmyslová a další) a partnerskými ZUŠ v celé republice i v zahraničí.

II.8.2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Ze sociologických studií vyplývá, že volný čas hraje a bude hrát v životě člověka významnou roli, a to zejména v oblasti tvorby a rozvoje jeho zdraví, kultivace a socializace. Aktivita ve volném čase jsou významným potenciálem výchovného i sebevýchovného působení. Významně přispívají k regeneraci tvořivých sil, jsou nedílnou složkou společenského i individuálního života a součástí aktivního životního stylu. Rozvíjí individuální předpoklady, sociální vztahy ve skupině, nadání a talent jednotlivců. Plní i funkci výchovnou, vzdělávací, rekreační a minimalizují vliv negativních vlivů.

Z uvedených důvodů se hl. m. Praha podílí na tvorbě podmínek pro udržení a rozvoj aktivit ve volném čase v různých směrech a na různé úrovni. Na základě dlouhodobé podpory města vznikl funkční komunální systém zájmového vzdělávání, sportu a rekreačních činností s odborným i všeobecným zaměřením. Představuje základní strukturu aktivit ve volném čase dětí a mládeže na území města, kterou zajišťují především nestátní neziskové organizace (NNO) a příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže). Neziskové organizace přináší v rámci nabídky výchovný a vzdělávací prvek. Hlavním cílem je naučit mladou generaci hodnotně využívat svůj volný čas. Dílčími cíli jsou rozvoj aktivit pro neorganizovanou mládež nad 13 let, rozvoj komunikace a spolupráce mezi jednotlivými složkami tohoto systému, podpora spolupráce mezi odborníky různých oborů státní i nestátní sféry. Proto i připravovaná koncepce hl. m. Prahy pro oblast volného času dětí a mládeže úzce navazuje na sportovní aktivity tělovýchovných jednot a sportovních klubů, protidrogovou problematiku, oblast prevence kriminality a národnostních menšin.

Charakteristika sportu a volného času dětí a mládeže v Praze

Naplnění volného času je otázkou životního stylu vycházející z hodnotové orientace každého jedince. V současné době dochází k stálému zvyšování pohodlí dětí a mládeže nárůstem využívání širokého spektra komunikačních prostředků. To je hlavní důvod pro výrazné snižování aktivního trávení volného času, především jeho pohybové složky a zvýšení výskytu nadváhy, obezity a četných chronických onemocnění, které snižují kvalitu života, ohrožují život a zatěžují rozpočty ve zdravotnictví. Pravidelné sportování ve volném čase se stává velmi důležitou zdravotní prevencí, zároveň zlepšuje psychiku, koncentraci a podporuje sebevědomí. Vztah ke sportování má základy

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

v raném dětství, má dopad na dětskou obezitu a s tím spojeným rozšířeným onemocněním diabetes. Pro zvýšení aktivity především dětí a mládeže je nezbytné naplnit jejich volný čas všestrannými a přitažlivými činnostmi, které obsahují pohybovou složku. Pokyny EU pro pohybovou aktivitu obsahují doporučení pro děti školního věku, které by měly denně vykonávat 60 minut intenzivního sportování ve formě, která je vývojově vhodná, přináší jim radost a zahrnuje rozmanité činnosti.

V souladu se směřováním větší části mládeže v posledních 20 letech od organizovaných, tradičních a kolektivních aktivit ke krátkodobému individuálnímu prožitku je nutné koncipovat systém části nabídky volnočasových aktivit tak, aby oslovil a zaujal i tuto cílovou skupinu. Silnou stránkou aktivit pro věkovou skupinu 13 – 20 let může být jejich výjimečný obsah nebo výjimečná osobnost lektora, organizátora či vedoucího a výkonnostní rozvoj.

Pod označení sport lze zahrnout všechny formy tělesných činností, které ať již prostřednictvím organizované účasti ve sportovních klubech, tělovýchovných jednotách nebo individuální formou, si kladou za cíl především projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních. Jedná se o kolektivní a individuální sporty, všechny formy turistiky, lyžování a tance, aerobik, rekreační běh, plavání, posilování, cyklistiku, běh na lyžích a chůzi.

Volnočasové aktivity probíhají formou realizace zálib a zájmů na základě vlastní volby podle svých možností v souladu s širokým spektrem příležitostí jak v kolektivu, tak individuálně. Zahrnují činnosti zaměřené na pohybové aktivity, tanec, kolektivní a individuální sporty, zpěv, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, rukodělné a technické činnosti, turistiku apod. Celoroční systematická práce s dětmi a mládeží je určena jak pro děti a mládež s talentem, tak i bez dané míry talentových dispozic. Volnočasové aktivity zároveň obsahují nabídku jednorázových akcí, mezi které lze zařadit zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, soutěže, divadelní a hudební představení, tematické akce, festivaly, víkendové výjezdy, přednášky, besedy, apod. a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež formou volnočasových „otevřených“ klubů.

Charakteristika zájmového vzdělávání v hl. m. Praze

Zájmové vzdělávání je upraveno školským zákonem a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění. Uskutečňuje se ve školských zařízeních zejména ve střediscích volného času - domech dětí a mládeže (DDM) v několika formách:

Pravidelná činnost představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží bez ohledu na míru talentových dispozic, prohlubuje jejich zájem o vybrané obory. Na základě výsledků je nabídka profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Zájmové útvary zahrnují široké spektrum činností od sportovních, turistických a pohybových aktivit, po zpěv, tanec, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, rukodělné a technické činnosti. **Příležitostná činnost** je další účinná metoda prevence negativních jevů. Uskutečňuje se formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména prázdninové tábory a soustředění, víkendové výjezdy, turnaje, soutěže, divadelní a hudební představení, exkurze, přednášky, semináře, besedy, společné akce rodičů a dětí, tematické prezentační akce apod. V rámci příležitostných akcí je organizována práce s **handicapovanou mládeží** (taneční pro postižené, uživatelské kurzy na PC, rukodělné práce, akce ve spolupráci se Svazem tělesně postižených atd.) a aktivity pro **talentované děti a mládež**, jimž je věnována značná pozornost také v pravidelných odborně zaměřených zájmových útvarech. Kromě pravidelných i příležitostných aktivit zaměřených na talentovanou mládež zajišťují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi odborné, předmětové a sportovní soutěže a závody, festivaly a přehlídky.

Spontánní činnost zahrnuje formy otevřené práce s dětmi a především mládeží nad 13 let. V současnosti je tato činnost uskutečňována v klubech pro neorganizovanou mládež, ve venkovních víceúčelových areálech (převážně sportovních) a v rámci jednorázových příležitostných akcí.

Nabídku aktivit DDM využívají i cizí státní příslušníci žijící v hl. m. Praze.

DDM mají zpracované vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení. Převážná část pedagogických pracovníků má požadovanou kvalifikaci nebo si ji doplňuje. Dlouhodobě přetrvává nedostatek kvalifikovaných pedagogů volného času a pedagogů zaměřených na práci s neorganizovanou mládeží.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Trvalým přínosem DDM je systematická práce s dětmi a mládeží ve volném čase pod odborným vedením, široká nabídka zájmových aktivit a přístupná výše účastnických poplatků. Zlepšováním materiálně technických podmínek pro činnost se daří rozšiřovat nabídku o atraktivní trendové činnosti. Každoročně se v posledních 5 letech zvyšuje počet účastníků v pravidelných, prázdninových i spontánních aktivitách.

Významné projekty hl. m. Prahy a pražských DDM

Ve školním roce 2011/2012 pokračoval společný projekt propagace aktivit pražských DDM i NNO na webovém portálu Mít kam jít, který obsahuje přehled o nabídce jak pravidelné činnosti, jednorázových akcí a aktivit pro neorganizované děti a mládež, tak letní i zimní prázdninové činnosti v průběhu roku. Tento projekt spolu s elektronickým portálem pražských DDM www.volnycaspraha.cz vytváří komplexní informační systém pro děti, mládež a rodiče v hlavním městě.

Důležitým prvkem v systému propagace jsou i společné prezentační akce pražských DDM pro veřejnost. Ve školním roce 2011/2012 se uskutečnily tradiční akce za velké účasti veřejnosti:

„Zastávka volný čas“ - prezentace nabídky aktivit pro nový školní rok současně na několika místech v Praze, „Parníkem do ZOO“, „Parou do historie“, „Parním vlakem do Lhotky“, „Bambiriáda“ a další. Dům dětí a mládeže Suchdol oslavil za účasti radní JUDr. Heleny Chudomelové výročí svého založení akademií, na které vystoupily také děti ze zájmových kroužků ostatních pražských DDM.

V průběhu letních prázdnin 2012 byl realizován další ročník společného projektu „Léto pražských dětí“ s atraktivním programem pro více než 27 tisíc pražských dětí i účastníků z řad mládeže. Projekt nabízí výjezdové pobytové a putovní tábory, příměstské tábory, prázdninové kluby pro neorganizované děti a mládež, otevřené venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové prázdninové akce. Nejžádanější byly týdenní výjezdové pobytové tábory, příměstské tábory a tábory pro předškoláky.

Ve školním roce 2011/2012 byla vzhledem k velkému zájmu rodičů uvedena do provozu další Centra pro předškolní děti (CPD). Celkem bylo v provozu 25 CPD při všech DDM zřizovaných hl. m. Prahou, další CPD provozuje z vlastních zdrojů MČ Čakovice (zajišťuje DDM P - 9) a DDM Stodůlky. Jedná se o dopolední celotýdenní programy v rámci zájmového vzdělávání pro předškolní děti, a to jak pro příležitostné, tak i pro pravidelné návštěvníky se zaměřením na rozvoj pohybových, hudebních, výtvarných i herních aktivit a osobnostně sociální rozvoj. Denní obsazenost činila 99 % z celkové možné kapacity.

Počet právních subjektů, počet účastníků, změny proti školnímu roku 2010/2011

DDM představují základní pilíř nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež v hl. m. Praze. Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM a jejich odloučených pracovišť, z nichž 13 zřizuje hlavní město Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi: Praha 13 - Stodůlky a Praha 20 - Horní Počernice. Díky rozmístění DDM v různých částech města je na jejich 38 pracovištích zajištěna nabídka zájemcům v celé metropoli s dostupností i v okrajových částech.

Pravidelné činnosti pražských DDM se ve školním roce 2011/2012 zúčastnilo 21 344 účastníků do 26 let. Oproti loňskému školnímu roku se počet navýšil o 1079 účastníků. Nárůst účastníků byl zaznamenán zvláště v aktivitách pro předškoláky a v nabídce o prázdninách. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní, taneční a výtvarné aktivity.

Tab. č. 51 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2011/2012

Typ činností	Počet aktivit	Počet účastníků
Pravidelná činnost	2 413	21 344
Příležitostné akce	4 929	165 194

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Spontánní aktivity	8 264	145 001
Soutěže a přehlídky	677	76 304
Prázdninové tábory a aktivity, pobytové akce mimo prázdniny	685	15 687
Celkem	16 968	423 530

Zdroj: SMS MHMP

Tab. č. 52 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2004 – 2012

Typ činnosti	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/2011	2011/2012
Pravidelná činnost	16 982	17 028	17 727	19 424	20 401	22 271	20 265	21 344
Příležitostná činnost	118 328	126 850	179 786	173 532	190 158	152 194	176 840	165 194
Spontánní činnost	73 337	106 043	133 765	145 308	153 935	131 930	135 426	145 001
Soutěže	42 585	61 665	40 254	35 519	32 670	68 101	52 115	76 304
Prázdninové a víkendové akce	10 720	9 989	10 993	12 256	10 885	34 331	17 746	15 687
Celkem	261 952	321 575	382 525	386 039	408 049	408 827	402 392	423 530

Zdroj: SMS MHMP

Nestátní neziskové organizace

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují nestátní neziskové organizace (NNO). Mezi ně spadají občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a zájmová sdružení právnických osob. Jedná se především o občanská sdružení dětí a mládeže a občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží založená na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Přímou výchovně vzdělávací a rekreační činnost s dětmi a mládeží vykonávají jak jednotlivé základní články (oddíly) tradičních organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Sdružení hasičů, Česká tábornická unie, Kondor, Mladí ochránci přírody, ČSOP, Klub českých turistů, Liga lesní moudrosti s členskou základnou 100 – 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální organizace s členskou základnou 20 – 100 dětí a mládeže (Chmelnický dětský klub, Turisticko tábornický oddíl Srub, Počítačový klub Kapsa, Centrum volného času Bilbo, Gemini, Hnutí Brontosaurus, Kazimírka, Expedice Natura, Asociace turistických oddílů mládeže, Občanské sdružení Leonardo, Výtvarný spolek Hruška, Dětské divadlo Margaritas, dětské pěvecké sbory Jiskřička, Prázata, Svítání a další). V rámci nabídky otevřených aktivit nabízejí NNO jak akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí, sportovně zaměřené akce a další), tak formu nízkoprahových klubů (Proxima sociale, Salesiánské středisko mládeže, Prev-Centrum, YMCA, Sdružení na pomoc dětem s handicapem, Jahoda a další).

NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem a obecně prospěšným cílem. Slouží svým členům k naplnění vlastních zájmů podle konkrétního zaměření a veřejnosti nabídkou otevřených akcí a aktivit. U těchto organizací je struktura pracovníků odlišná od školských zařízení. Organizace s větší členskou základnou mají většinou centrální aparát, kde pracují placení pracovníci, ale běžnou činnost s dětmi a mládeží zajišťují dobrovolníci ve svém volném čase. U řady lokálních organizací pracují kromě dobrovolníků především externisté (např. při pořádání táborů, kurzů) za odměnu. V posledních letech dochází k úbytku trvale angažovaných dobrovolných pracovníků. Jakákoli podpora těmto organizacím slouží k snížení nákladů a tím i k snížení poplatku účastníků.

NNO s velkou členskou základnou mají své vlastní vzdělávací systémy, mnohé z nich vychází z tradičních modelů a hierarchie organizace, ale uplatňují se v nich i moderní metody a formy práce. Řada lokálních organizací využívá pro vzdělávání nabídku akreditovaných kurzů MŠMT realizovaných DDM.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V pravidelné činnosti více než 100 NNO podporovaných hl. m. Prahou bylo v roce 2011 cca 21 tis. účastníků do 26 let. V roce 2011 se účastnilo na cca 410 prázdninových táborech pořádaných NNO cca 5 600 dětí.

Spolupráce s NNO

Hl. m. Praha spolupracuje s NNO v několika rovinách. Především se jedná o komunikaci při zajištění agendy grantové podpory v rámci každoročně vypisovaných programů pro oblast volného času dětí a mládeže. K další komunikaci dochází na úrovni základních článků při pravidelných dohlídkách přímé práce v klubovnách a dalších prostorech pro činnost, na akcích a táborech. Spolupráce je využívána i při monitorování aktuální situace v NNO a vývoje v souladu s aktuálními trendy v oblasti volného času dětí a mládeže. Získané informace jsou následně vyhodnocovány a využity v rámci finanční i metodické podpory města. Ze znalosti a potřeb organizací s ohledem na jejich různorodé zaměření vychází i aktuální nastavení jednotlivých programů.

V rámci spolupráce města s neziskovými organizacemi se rozvíjí projekty zaměřené na mladou generaci nad 13 let. V tomto roce pokračoval např. společný projekt DDM P-3 Ulita a občanského sdružení Teenage Music Runway. Jedná vytvoření systému nabídky pro uvedenou cílovou skupinu formou hudebních aktivit - celoroční liga školních kapel, hudební víkendové i prázdninové dílny, hudební festivaly školních kapel, nahrávky hudebního materiálu školních kapel pro vysílání internetového rádia DDM ve studiích při DDM.

Mezinárodní spolupráce

Neziskové organizace se v této oblasti zaměřují především na pořádání táborů a zájezdů do zahraničí (putování po horských oblastech a slovenských řekách, pobyty v přímořských oblastech, lyžařské zájezdy do Rakouska a Itálie apod.). Pěvecké soubory a taneční seskupení se zúčastňují mezinárodních festivalů, přehlídek a soutěží. Nabídku zajišťují domy dětí a mládeže i občanská sdružení jak samostatně, tak se zahraničním partnerem. Podílejí se i na zajišťování mezinárodních seminářů, přijímají zahraniční pracovníky činných v oblasti volného času dětí a mládeže v rámci krátkodobých pobytů či stáží.

Podpora talentů

Kromě aktivního využití volného času pro široké spektrum dětí a mládeže podporuje hl. m. Praha i aktivity talentovaných jedinců na výkonnostní úrovni. Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou cílené pravidelné činnosti v pěveckých a tanečních souborech, sportovních klubech a jednotách. Vyústěním uvedených aktivit je účast na soutěžích a závodech.

Organizaci krajských kol celostátních předmětových a sportovních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje odbor školství, mládeže a sportu MHMP prostřednictvím DDM. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však dlouhodobě nepokrývá reálné náklady organizátorů. Proto další finanční prostředky poskytuje hl. m. Praha v rámci grantové podpory.

Úspěšnost v soutěžích

Výsledky celorepublikových kol jednotlivých soutěží v tomto školním roce potvrdily trvale vysokou úroveň výkonů pražských účastníků v celorepublikové i mezinárodní konkurenci. Na celorepublikových soutěžích, závodech a přeborech získali více než stovku medailových umístění a na Mistrovství ČR, Mistrovství Evropy a mezinárodních festivalech získali 23 prvních a 21 druhých a třetích míst především ve sportovních a tanečních soutěžích, ale i v oboru biologie, divadlo, film, fotografie a výtvarná tvorba. 5 individuálních medailů a 14 čestných uznání z výtvarné soutěže Lidická růže. Vybojovali dokonce i dvě zlaté medaile na mistrovství světa v akrobatickém rokenrolu.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Pro úspěšné řešitele krajských kol předmětových a sportovních soutěží vyhlašovaných MŠMT pořádaných DDM zrealizoval Dům dětí a mládeže hl. m. Prahy ve spolupráci s odborem školství, mládeže a sportu MHMP tradiční slavnostní přijetí radní hlavního města Prahy JUDr. Helenou Chudomelovou v prostorách Staroměstské radnice.

Naplňování dlouhodobého záměru

Prioritní cíle dlouhodobého záměru jsou průběžně naplňovány. Jedná se především o trvale kvalitní zajištění zájmového vzdělávání a nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy a NNO. V rámci grantové politiky hl. m. Praha každoročně vyhlašuje Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže. Na oblast volného času dětí a mládeže bylo v roce 2012 uvolněno z rozpočtu hl. m. Prahy 25 650 tis. Kč. Vytváří všeobecně dostupný informační systém o nabídce volnočasových aktivit a metodické vedení v rámci systému volnočasových aktivit pro děti a mládež. Přípravuje systém hodnocení žádostí, kvality nabídky a využití finančních podpor HMP.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže a Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy jsou uvedeny v kap. I.2.

II.9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II.9.1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce a pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Jedná se o:

- pedagogicko-psychologické poradny
- speciálně pedagogická centra

Pedagogicko-psychologické poradny

Hl. m. Praha zřizovalo ve školním roce 2011/2012 celkem **7 pedagogicko-psychologických poraden**. Kromě toho působí na území hl. m. Prahy ještě jedna soukromá a jedna církevní pedagogicko-psychologická poradna.

□ Služby klientům

Poradenské služby ve školách a školských zařízeních jsou poskytovány dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Činnost PPP je zakotvena ve školském zákoně a navazujících vyhláškách.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Standardními činnostmi PPP je

- a) komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika,
- b) psychologická a speciálně pedagogická intervence,
- c) informační a metodická činnost, příprava podkladů pro vzdělávací opatření, dokumentace apod.

Odborné služby jsou poskytovány formou individuální nebo skupinové psychologické a speciálně pedagogické péče. Jedná se především o činnosti:

- diagnostika školní zralosti, práce s dětmi předškolního věku s nerovnoměrným vývojem, s obtížemi v adaptaci,
- diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb u dětí, žáků a studentů,
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika jako podklad pro integraci žáků,
- kariérové poradenství pro žáky základních a středních škol,
- diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů,
- poradenské nebo terapeutické vedení rodin s dítětem nebo žákem,
- poradenské konzultace pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům dětí a žáků,
- poskytování metodické podpory výchovným poradcům a školním metodikům prevence,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- spolupráce se školami a školskými zařízeními,
- vypracování odborných posudků a návrhů podpůrných nebo vyrovnávacích opatření pro školy a školská zařízení, včetně posudků pro účely uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky,
- prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence,
- poskytuje poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti aj.

PPP se věnují i dalším aktivitám, mezi které patří přednášková činnost, semináře, kurzy, programy pro děti a žáky. PPP se tak zapojují do projektů v rámci rozvojových programů.

□ **Pomoc pedagogickým pracovníkům**

Pedagogicko-psychologické poradny poskytují na základě vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, poradenství pedagogickým pracovníkům formou různých služeb a aktivit:

- poradenské konzultace a doporučení pedagogickým pracovníkům vzdělávajícím děti a žáky, kterým je poskytována individuální nebo skupinová diagnostická a intervenční péče poradny (tzv. intervence ve škole pro žáky),
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům v oblasti péče o děti předškolního věku, žáky základní škol a žáky středních škol, jejichž školní vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost,
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům základních a středních škol v souvislosti s integrací žáků se zdravotním postižením a s vytvářením a naplňováním individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- metodické vedení práce výchovných poradců a školních metodiků prevence v základních a středních školách,
- školicí aktivity, besedy, přednášky pro výchovné poradce, školní metodiky prevence a další pedagogické pracovníky,
- na žádost pedagogických pracovníků se pracovníci PPP účastnili výchovných komisí na školách, prováděli různá šetření, byli přítomni při vyučování z důvodu upřesnění diagnostiky žáků.

□ **Péče o nadané děti a žáky**

Pedagogicko-psychologické poradny zřizované hlavním městem Prahou poskytovaly v rámci péče o nadané děti a žáky tyto služby:

- psychologická a pedagogická diagnostika nadaných dětí a žáků,
- péče o nadané žáky s poruchami učení a poruchami chování,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- péče o nadané děti a žáky ve spádových školách pedagogicko-psychologických poraden,
- doporučení k integraci do běžných základních škol a spolupráce s těmito školami,
- konzultační činnost s rodiči před nástupem výukově úspěšných dětí do jazykových škol a víceletých gymnázií,
- metodická pomoc při sestavování individuálního studijního plánu s ohledem na rozvoj kompetencí žáka v konkrétních oblastech,
- konzultace a spolupráce se školami, pedagogickými pracovníky a rodiči,
- pořádání seminářů a besed pro pedagogické pracovníky a rodiče nadaných dětí a žáků,
- spolupráce s MŠMT a organizacemi zabývajícími se nadanými dětmi a žáky.

Krajskými koordinátory péče o nadané děti a žáky jsou PhDr. Petra Novotná, Ph.D., (pnovotna@ppppraha.cz, tel. 267 997 025) a PhDr. Pavla Picková (ppickova@ppppraha.cz, tel. 267 997 010). Zastřešující organizace je Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4. Krajským koordinátorem péče o nadané za skupinu speciálních pedagogů je PaedDr. Šárka Kučerová ze ZŠ, Praha 2, Na Smetance 1.

□ Zapojení poraden do rozvojových programů

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4 se zapojila do 3 projektů:

- a) „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“ se zkráceným názvem „Integrace“ (HMP ve spolupráci s Vyšší odbornou školou pedagogickou a sociální, Střední odbornou školou pedagogickou a Gymnáziem, Praha 6, Evropská 3)
- b) projekt RAMPS – VIP III/MŠMT ve spolupráci s NÚV
- Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb (RAMPS) v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- c) projekt DIS – „Diagnostika dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Poskytovatele dotace je MŠMT, realizátorem projektu je NÚV. V rámci projektu bylo PPP vyšetřeno celkem 244 žáků, v celkové statistice neuváděných.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9 se zúčastnila projektu MHMP „Zdravé město Praha 2012“, na jehož základě získala finanční příspěvek na navazující specializační studium KPV II pro metodiky prevence.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 5 se zúčastnila projektu MHMP „Zdravé město Praha 2012“, v jehož rámci byl uskutečněn letní tábor pro děti se specifickými poruchami učení a terapeutická skupina pro děti a jejich rodiče. PPP také posuzovala projekty škol podané ke grantovému řízení MHMP „Zdravé město Praha 2012“.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 6 se účastní grantových řízení MHMP, MČ Praha 6 i MŠMT. V roce 2011/2012 PPP finanční prostředky na provoz svých dlouhodobých intervenčních skupin (Dětskou dlouhodobou intervenční skupinu pro 1. a 2. stupeň a Rodičovskou dlouhodobou podpůrnou skupinu pro rodiče dětí docházejících na skupinu) nezískala (Grant MŠMT). Přesto skupiny v roce 2012 pokračovaly.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8 realizovala v prvním pololetí školního roku 2011/2012 v rámci projektu pro oblast specifické primární prevence (I. program pro školy a školská zařízení „Zdravé město Praha) dva vzdělávací projekty: PŘEDŠKOLÁK A MALÝ ŠKOLÁK II a ŠKOLNÍ KLIMA A PROGRAMY PRIMÁRNÍ PREVENCE. Vzdělávací kurzy, které probíhaly také v druhém pololetí školního roku 2010/2011, byly i nadále určeny školním metodikům prevence, výchovným poradcům a učitelům pražských mateřských, základních, speciálních a středních škol.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10 ukončila v srpnu 2012 dvouletý projekt spolufinancovaný Evropským sociálním fondem v rámci operačního programu Praha - Adaptabilita „Podpora inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základních školách v Praze 10, Praze 15 a Praze 22“. Díky projektu bylo přijato do poradny dalších 14 speciálních pedagogů (celkem 9,2 úvazku), kteří od října 2010 do června 2012 na 20 školách pravidelně poskytovali odbornou podporu žákům, rodičům a učitelům. Celkově se v projektu podařilo podpořit intenzivní péči 725 žáků a 366 učitelů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 53 Počty klientů

	MŠ	ZŠ - I.st.	ZŠ - II.st.	SŠ	konzervatoře	VOŠ	z rodin, školsky nezaražení	celkem
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4	1 224	1 347	1 071	1 601	21	5	51	5 320
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9	980	1 322	1 071	881	0	5	36	4 295
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 5	885	1 632	1 406	757	0	0	8	4 688
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 6	523	737	614	340	0	0	3	2 217
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8	499	650	606	324	1	3	15	2 098
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10	1 167	1 056	477	348	0	0	23	3 071
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 11 a 12	531	735	733	63	0	0	2	2 064
Celkem	5 809	7 479	5 978	4 314	22	13	138	23 753

Zdroj: SMS MHMP

Speciálně pedagogická centra (SPC)

Ve školním roce 2011/2012 fungovalo na území hl. m. Prahy 13 SPC zřizovaných hl. m. Prahou, 2 SPC zřizovaná MŠMT, 2 SPC zřizovaná MČ a 1 soukromé SPC.

□ Poskytované služby

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby při výchově a vzdělávání žáků se zdravotním postižením, dětí s hlubokým mentálním postižením, v odůvodněných případech také při výchově a vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním. V příloze č. 2 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, jsou vymezeny standardní činnosti center – společné a speciální (centrum poskytuje služby žákům s vadami řeči, se zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním postižením, poruchami autistického spektra, žákům hluchoslepým a žákům s více vadami, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením vzdělávajícím tyto žáky).

II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům SŠ a studentům VOŠ ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových aktivit.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Na území hl. m. Prahy fungovalo ve šk. r. 2011/2012 dvacet dva domovů mládeže, hl. m. Praha zřizovalo 12 domovů mládeže jako součásti středních škol a 4 jako samostatné právní subjekty. Jejich celková kapacita činila 2 200 lůžek, využívaná kapacita byla 2 060 osob. Naplněnost činila 94 %.

O hlavních prázdninách se volná kapacita využívá pro ubytování návštěvníků hlavního města Prahy formou pronájmu cestovní agentuře. Zisk z pronájmu se po zdanění rozdělí do fondů domovů mládeže. Od školního roku 2009/2010 je zaznamenán nižší zájem o využití této formy ubytování turistů v Praze. Většina DM a ŠJ se věnovala provádění drobných oprav a doplnění potřebného vybavení pro zkvalitnění ubytovacích a stravovacích služeb.

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování. Ve školním roce 2011/2012 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno v hl. m. Praze 13 internátů, hl. m. Praha zřizovala 8 internátů, ubytování poskytovalo pouze 6 z nich, které se také objevily ve školské statistice. Internáty zřizované HMP měly cílovou kapacitu 280 lůžek. Skutečná obsazenost lůžek ke stejnému datu činila 196 lůžek. Do školské statistiky nebyl zahrnut internát při Jedličkově ústavu, který je financován z prostředků MPSV a internát při Mateřské škole speciální, Praha 4, Na Lysinách 41/6, který od roku 2001 neposkytuje ubytování. Kromě toho poskytovaly ubytování ještě 3 internáty zřizované MŠMT a 2 církevní.

Tab. č. 54 Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	Počet	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných celkem	Z toho: počet ubytovaných dětí, žáků, studentů	Počet nevybavených žádostí o umístění	Naplněnost v %
Domovy mládeže	22	2 589	2 426	2 416	205	93,7
Internát	11	555	405	381	0	68,6

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Naplněnost domovů mládeže je na rozdíl od internátů poměrně vysoká, dosahuje 93,7 %. Domov mládeže a školní jídelna, Praha 6 - Dejvice, Studentská 10 zajišťuje provoz o zimních, jarních i hlavních prázdninách jako jediné ubytovací zařízení tohoto typu v Praze.

II.9.3 Zařízení školního stravování

Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

Školní stravování na území hl. m. Prahy bylo ve školním roce 2011/2012 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen hl. m. Prahou, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církvemi. Hl. m. Praha zřizuje jídelny při školách, pouze jedna je zřízena jako samostatný právní subjekt.

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování pro zaměstnance škol a školských zařízení a za úplatu stravovací služby i pro další osoby.

Školní stravování je financováno ze tří zdrojů. Potravin y včetně DPH hradí strávníci, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

K 31. 10. 2011 zabezpečovalo školní stravování v hl. m. Praze 610 zařízení školního stravování. Z toho bylo 95 školních jídelen – výdejen a 5 vývařoven – kuchyní bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny - 504, tj. zařízení, která mají jak kuchyň, tak jídelnu. K pravidelnému stravování bylo zapsáno 201 124 strážníků, v tom 170 101 dětí, žáků a studentů a 31 023 ostatních pravidelně stravovaných – z toho bylo 20 900 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území hl. m. Prahy 3 464 fyzických osob (z toho 619 vedoucích školních jídelen a 1561 kuchařů), v přepočtu na plně zaměstnané to bylo 3 048,1 zaměstnance. Data byla čerpána z MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele.

II.9.4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2011/2012 celkem 346 školních knihoven, které evidovaly 377 986 výpůjček a zajistily 3 546 vzdělávacích akcí.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem s těžkým mentálním postižením, autismem nebo kombinovaným postižením více vadami. Do přípravného stupně lze zařadit dítě od 5 let věku nebo dítě, kterému byl z důvodu zdravotního postižení povolen odklad povinné školní docházky, a to se souhlasem zákonného zástupce a na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře. Délka přípravy na vzdělávání je 1 – 3 roky. V základních školách zřízených obcí, svazkem obcí, krajem nebo státem je příprava na vzdělávání poskytována bezplatně. Podrobnosti viz kap. II. 6

II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kap. II.8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

Tab. č. 55 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

Zřizovatel	Školní družiny			Školní kluby	
	počet družin	počet oddělení	počet zapsaných účastníků	počet klubů	počet zapsaných účastníků
Obec	196	1 054	29 710	53	3 832
Kraj	28	75	957	4	323
Soukromý	10	30	791	4	285
Církev	8	25	481	5	954
MŠMT	2	4	31	1	18
celkem	244	1 188	31 970	67	5 412

Zdroj: MŠM, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají vesměs velmi dobrou úroveň. Důvodem je snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování v rámci primární prevence sociálně patologických jevů. Na většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Hl. m. Praha zřizuje na svém území dva dětské domovy, které zajišťují dětem, zpravidla ve věku od tří do osmnácti let, náhradní výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření. Dětské domovy poskytují po dohodě plné přímé zaopatření také zletilým osobám až do 26 let věku, pokud studují. Pečují o děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

V souladu s Koncepcí péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy jsou dětským domovům – příspěvkovým organizacím zřizovaným HMP - přidělovány byty pro rodinné skupiny a startovací byty pro zletilé klienty. Za období tří let byly DD přiděleny 4 byty pro rodinné skupiny a 10 startovacích bytů.

Dosavadní zkušenosti se životem dětí a mladistvých v bytech mimo zařízení DD hodnotí ředitelé obou dětských domovů velmi pozitivně. Již první zkušenosti potvrdily zlepšení vztahů mezi dětmi v rodinných skupinách, snížil se počet výchovných problémů, přirozeněji se začleňují do společnosti. U zletilých klientů, kteří mají možnost samostatně bydlet a hospodařit, dochází k systematické integraci z dětského domova do samostatného života, k vlastní orientaci klienta v osobním i občanském životě.

Tab. č. 56 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy	Počet	Lůžková kapacita	Počet klientů	Naplněnost v %
Dětský domov	3	135	117	86,7
Diagnostický ústav	4	186	160	86,0
Dětský domov se školou	2	54	44	81,5
Výchovný ústav	2	88	90	100,2
Celkem	11	463	411	88,8

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2011/2012 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2011/2012 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, 2 dětské domovy se školou a 2 výchovné ústavy s celkovým počtem 411 klientů. Hl. m. Praha zřizovalo 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 463 lůžek. Naplněnost kapacit byla 88,8 %.

V DD v Dolních Počernicích bylo k 30. 6. 2012 umístěno 56 svěřenců, pracovalo tam 35 vychovatelů a 1 sociální pracovník. V DD v Klánovicích bylo umístěno ke stejnému datu 46 svěřenců, o které pečovalo 23 vychovatelů, 2 pomocní vychovatelé, 4 speciální pedagogové, 1 psycholog a 1 sociální pracovník.

II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků sledované za školní rok, sledují se počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tj. pro účely této výroční zprávy za rok 2011, neboť za rok 2012 ještě nejsou statistické výkazy zpracovány do statistických ročenek.

II.10.1 Počty pracovníků

V roce 2011 pracovalo na území hl. m. Prahy ve školách všech zřizovatelů 22 506,2 zaměstnanců v přepočteném počtu. Vývoj počtu zaměstnanců v hl. m. Praze v některých druzích škol za všechny zřizovatele podává následující tabulka.

Tab. č. 57 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2006 - 2011

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
MŠ	3 178,6	3 216,8	3 313,5	3 466,0	3 691,9	3 898,0
ZŠ	7 523,5	7 476,2	7 331,6	7 258,2	7 289,5	7 294,0
SŠ a konzervatoře	8 043,9	7 635,5	7 688,5	7 602,4	7 520,1	7 729,4
VOŠ	536,4	520,2	499,2	491,1	458,1	470,0
ZUŠ	876,7	898,1	910,5	927,5	920,9	918,1
JŠ s PSJZ	124,8	94,8	84,5	70,9	57,4	52,5

Zdroj: MŠMT, Statistické ročenky školství 2006 – 2011 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Přehled o složení zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů poskytuje tabulka č. 58. Nejvyšší podíl pedagogických pracovníků je na základních uměleckých školách (88,36 % z celkového počtu zaměstnanců) a na gymnáziích (82,8 %). Nejméně jsou zastoupeni na jazykové škole (75,05 %) a mateřských školách (76,37 %). Vyšší podíl ostatních zaměstnanců souvisí s charakterem vykonávané činnosti – na jazykové škole je větší podíl administrativy v souvislosti s množstvím kurzů a evidencí účastníků, v mateřských školách jsou nejprísnejší hygienické normy.

Tab. č. 58 Počet zaměstnanců a pedagogů podle druhů škol - všichni zřizovatelé

	Zaměstnanci (průměrný evidenční přepočtený počet)				
	Celkem	z toho:			
		pedagogičtí pracovníci	z toho: učitelé	ostatní zaměstnanci	podíl pedagogů k celku v %
MŠ	3 898,0	2 976,9	2 899,1	921,1	76,37
ZŠ	7 294,0	5 685,5	5 374,3	1 608,5	77,95
SŠ a konzervatoře	7 729,4	6 157,8	5 625,6	1 571,6	79,6
Z toho: gymnázia	2 468,7	2 044,2	2 042,6	424,4	82,8
VOŠ	470,0	337,8	337,7	132,2	71,87

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

ZUŠ	918,1	811,2	811,2	106,9	88,36
JŠ s PSJZ	52,5	39,4	39,4	13,2	75,05

Zdroj : MŠMT, Statistická ročenka školství – 2011 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Údaje o věkovém složení pedagogů nejsou podle jednotlivých škol a školských zařízení k dispozici. Lze však konstatovat, že nedostatek mladých pedagogů je trvalý. Výdělečná úroveň zejména začínajících je příliš nízká ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti; řadu vědomostí a dovedností tak s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí, největší fluktuace se stále týká učitelů cizích jazyků a informatiky. Nově zavedené platové tarify by mohly přilákat do škol mladé vysokoškolsky vzdělané pedagogy, neboť základní platový tarif není nižší než 20 000 Kč měsíčně. Problém je však s profesní dráhou, protože navýšení platového tarifu po 30 letech praxe je velmi nízké, a tak lze očekávat, že mladí pedagogové nabudou praxi ve školství a po několika letech odejdou za lukrativnějšími nabídkami.

II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon o pedagogických pracovnících a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Přesto se kvalifikaci pedagogických sborů bohužel stále nedaří na všech druzích a typech škol bezesbýtku naplnit. Problém spočívá jednak v tom, že jsou na učitele kladeny jedny z nejprísnejších kvalifikačních předpokladů, a dále v relativně nízkém finančním ohodnocení v porovnání se mzdami dosahovanými na území hl. m. Prahy. Pedagogické vzdělání dává jejich absolventům stále dobrou šanci uplatnit se za více peněz mimo školství, i když tento trend již není tak výrazný. Situace na jednotlivých školách se mění v souvislosti se změnami v pedagogických sborech. Projevuje se nedostatek mladých učitelů především v technických oborech.

Tab. č. 59 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %

Rok	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SŠ	Konzervatoře	VOŠ	Školy pro žáky se SVP		
							MŠ	ZŠ	SŠ
2006	.	84	98	88	96	92	82	78	83
2007	.	.	97	89,3	95,7	92,8	83,3	83,5	90
2008	.	.	97	87,8	98,6	87,2	86,0	84,4	81,9
2009	.	84,2	97,8	88,2	99	96,7	87,3	83,8	84,4
2010	.	.	95,2	87,8	89,6	94	82,23	81,04	81,86
2011	85	85	97,8	89,2	91	94,5	83,6	79,1	61,4

Zdroj: SMS MHMP

Nejvyšší kvalifikovanost za rok 2011 vykazují ZUŠ, VOŠ a konzervatoře. Od r. 2005 v souvislosti s novým školským zákonem se kvalifikovanost pedagogů nesleduje podle typů škol (gymnázia, SOŠ, SOU), ale podle druhů škol (tj. pouze SŠ jako celek). Kvalifikovanost pedagogů středních škol je zcela

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

jistě negativně ovlivněna školami s výukou oborů H a E (obory s výučním listem), kde pedagogům stále ještě chybí kvalifikace v oblasti pedagogiky. Přesto se situace mírně zlepšuje.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Tab. č. 60 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %

Rok	MŠ		ZŠ		SŠ		VOŠ	
	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní
2007	89	77	93	86	85	97	90	96,6
2008	72,5	85,5	94,6	82,3	83,7	79,7	95,7	95,5
2009	60	75	94	95	89	94	97	97
2010	72	70	93	68	84	85	94	97
2011	75	70	94	69	88	87	95	97

Zdroj: SMS MHMP

Kvalifikovanost na soukromých a církevních školách se také postupně zlepšuje. Nejvyšší kvalifikovanost vykazují VOŠ. Vysoká kvalifikovanost vykazují učitelé na soukromých základních školách. Konzervatoře mají kvalifikovanost 100%.

II.10.4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat. Přehled o průměrných platech, resp. mzdách, na jednotlivých druzích škol v hl. m. Praze poskytuje tab. č. 61 a porovnává je s platy zaměstnanců škol v ČR.

Tab. č. 61 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR (všichni zřizovatelé)

	Pedagogičtí pracovníci			Učitelé			Nepedagogičtí zaměstnanci		
	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR
MŠ	21 221	20 910	101,5	21 371	21 025	101,6	13 379	12 641	105,8
ZŠ	26 970	26 452	102,0	27 524	26 995	102,0	15 389	14 400	106,9
SŠ + konzerv.	29 033	26 983	107,6	29 478	27 843	105,9	20 135	17 519	114,9
z toho: GY	29 879	27 949	106,9	29 884	28 037	106,6	19 005	16 565	114,7
VOŠ	29 966	29 079	103,1	29 969	29 079	103,1	20 736	19 121	108,4
ZUŠ	26 497	25 855	102,5	26 497	25 855	102,5	19 283	17 194	112,1
Jaz. školy	27 327	26 662	102,5	27 327	26 534	103,0	21 536	17 968	119,9

Zdroj: Statistická ročenka školství 2011 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Z přehledu je patrné, že platy zaměstnanců škol v hl. m. Praze jsou vyšší než v ČR. Nejvýraznější rozdíl je mezi platy nepedagogických pracovníků, zejména u jazykových škol. Rozdíl mezi platy učitelů základních a mateřských škol je s ohledem na životní náklady v Praze nepatrný. Nejvýraznější rozdíl je mezi platy učitelů gymnázií.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 62 Porovnání průměrných platů ped. prac. v HMP s průměrnými platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč

Rok	průměrná měsíční mzda/plat				podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze		
	pedagogů v hl. m. Praze	pedagogů v ČR	zaměstnance v ČR	zaměstnance v podnik. sféře v ČR	k platu pedagogů v ČR	ke mzdě v ČR	k platu v podnik. sféře v ČR
2005	21 480	20 815	19 631	20 055	103,2 %	109,4 %	107,1 %
2006	22 462	21 975	20 844	20 975	102,2 %	107,8 %	107,1 %
2007	23 926	23 170	22 382	22 387	103,3 %	106,9 %	106,9 %
2008	24 498	23 899	24 282	23 337	102,5 %	100,9 %	105,0 %
2009	25 869	25 175	23 598	24 433	102,8 %	109,6 %	105,9 %
2010	25 052	24 350	23 951	24 289	102,9 %	104,6 %	103,1 %
2011	26 328	25 202	24 319	24 287	104,5 %	108,3 %	108,4 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2005 – 2011 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v r. 2011 průměrnou mzdou v ČR o 8,3 % a plat v ČR o 8,4 %, průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 4,5 %. Průměrné mzdy (platy) pedagogů v hl. m. Praze oproti propadu v roce 2009 roku vzrostly v roce 2010 o více než 1 200 Kč. Z výše uvedených dat také vyplývá, že v nepodnikatelské sféře ČR už druhým rokem průměrné platy klesají, ale průměrná mzda v ČR mírně roste.

Při porovnání průměrného platu pedagogických pracovníků s průměrnou mzdou v hl. m. Praze je však situace s ohledem na vyšší výdělky zaměstnanců v Praze poněkud odlišná.

Tab. č. 63 Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat/mzda			Podíl průměrného měsíčního platu	
	učitele ZŠ*	učitele SŠ*	zaměstnance	učitele ZŠ* /zaměstnance	učitele SŠ* /zaměstnance
2005	21 562	23 793	24 782	87,0 %	96,0 %
2006	22 847	25 179	26 160	87,3 %	96,3 %
2007	24 135	27 263	27 803	86,8 %	98,06 %
2008	24 871	27 805	30 496	81,6 %	91,2 %
2009	26 434	29 415	29 726	88,9 %	99,0 %
2010	25 357	28 668	29 744	85,3 %	96,4 %
2011	27 130	29 396	31 109	87,2 %	94,5 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2005 – 2011 – zaměstnanci a mzdové prostředky

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdrav. postižením, do SŠ jsou zahrnuty také konzervatoře.

V roce 2008 i přes mírný nárůst průměrných měsíčních platů došlo k velkému propadu průměrných platů učitelů ZŠ a SŠ k průměrné mzdě v hl. m. Praze, která se za rok 2008 nejvíce zvýšila. V roce 2009 se platy učitelů ZŠ a zejména SŠ v Praze výrazně přiblížily průměrné mzdě v Praze. Tuto skutečnost lze přičíst hospodářské krizi, která citelněji zasáhla soukromý sektor. V roce 2010 však opět došlo k propadu průměrných platů učitelů oproti průměrným mzdám zaměstnanců na území hl. m. Prahy. V roce 2011 se rozdíl ještě zvětšil. V celostátním srovnání však učitelé platy vychází lépe. Průměrný plat učitele ZŠ ČR je 110,4 % průměrné mzdy v ČR a 115,3 % v případě učitelů SŠ ČR.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 64 Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat učitelů základních škol			Průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	podíl v %	Praha	ČR	podíl v %
2005	21 562	21 645	99,6	23 793	22 873	104,0
2006	22 847	22 943	99,6	25 179	24 384	103,3
2007	24 135	24 151	99,9	27 263	25 970	105,0
2008	24 871	25 038	99,3	27 805	26 717	104,1
2009	26 434	26 611	99,3	29 415	28 021	105,0
2010	25 357	25 598	99,0	28 668	27 289	105,0
2011	27 130	26 851	101,0	29 396	28 047	104,8

Zdroj: Statistické ročenky školství 2005 – 2011 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Platy učitelů základních škol v hl. m. Praze mírně zaostávaly za platy učitelů v ČR. Tento stav může souviset s určitou přezaměstnaností, to znamená, že ZŠ nedokáží reflektovat na každoroční pokles počtu žáků. V roce 2011 poprvé převýšily o 1 procento platy učitelů za ČR. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze v porovnání s platy učitelů za celou ČR naopak od roku 2005 mírně rostou.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů učitelů škol na území hl. m. Prahy a na území celé ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) se od sebe příliš nelišily. V roce 2008 vzrostly platy podstatně méně než v předchozích letech, v Praze byl index ještě nižší než v celé ČR. V roce 2009 došlo opět k meziročnímu nárůstu o cca 5 %. V roce 2010 došlo k poklesu nominálních platů učitelů jak v hl. m. Praze, tak v celé ČR, průměrný měsíční plat poklesl o cca 1 000 Kč. V roce 2011 došlo sice opět k navýšení oproti roku 2010, ale průměrné platy nedosáhly výše z roku 2009, index růstu k roku 2009 je pouze 99,8 %, což v konečném důsledku s ohledem na inflaci znamená citelný pokles reálných platů.

Tab. č. 65 Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

Rok	Platy učitelů		Roky	Meziroční nárůst		Roky	Index růstu	
	Praha	ČR		Praha	ČR		Praha	ČR
2006	22 671	22 582	2007-2006	1 218	1 209	2007/2006	105,4 %	105,4 %
2007	23 889	23 791	2008-2007	447	762	2008/2007	101,9 %	103,2 %
2008	24 336	24 553	2009-2008	1 228	1 338	2009/2008	105,0 %	105,4 %
2009	25 564	25 891	2010-2009	- 1 065	- 937	2010/2009	95,8 %	96,4 %
2010	24 499	24 954	2011-2010	1 005	893	2011/2010	104,1 %	103,6 %
2011	25 504	25 847	2012-2011	x	x	2011/2009	99,8 %	99,8 %

Zdroj: Statistické ročenky 2006 - 2011 – zaměstnanci a mzdové prostředky

II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je chápáno jako celoživotní proces týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účasti na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech atd. Vedení jednotlivých škol klade důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobece, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují kromě vysokých škol různé vzdělávací instituce, např. NIDV, NÚV, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, Goethe Institut aj. Vzdělávání pedagogických pracovníků pražských škol a školských zařízení zajišťuje také MHMP,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

např. formou grantů nebo projektů financovaných z ESF, organizuje semináře a školení z oblasti školské legislativy, maturitních zkoušek atd. Vzdělávání pedagogů svých škol podporují také jednotlivé MČ.

Ve školním roce 2011/2012 bylo DVPP realizováno v následujících druzích.

- a) studium ke splnění kvalifikačních předpokladů
  - studium v oblasti pedagogických a speciálně pedagogických věd
  - studium pro ředitele škol a školských zařízení
  - studium k rozšíření odborné kvalifikace, nejvíce způsobilost vyučovat další předměty, především cizí jazyky
- b) studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, zejména studium pro vedoucí pedagogické pracovníky, pro výchovné poradce a k výkonu specializovaných činností – hlavně prevenci sociálně patologických jevů
- c) studium k prohlubování odborné kvalifikace v rámci průběžného vzdělávání formou kurzů a seminářů, zaměřených především na jednotlivé vyučovací předměty, autoevaluaci, nové formy a metody výuky, prevenci syndromu vyhoření, cizí jazyky, ale také na legislativu BOZP a hospodaření školy. Mnoho kurzů a seminářů bylo zaměřeno na ICT s cílem zvýšit informační gramotnost.

Příklady kurzů a seminářů na jednotlivých druzích škol.

Mateřské školy:

Zdravá mateřská škola, Začít spolu, Waldorfská pedagogika, První pomoc, Možnosti prevence sociálně patologických jevů v předškolním věku, Metoda dobrého startu, Úvod do řízení a supervize, Komunikační dovednosti dětí v logopedické praxi, Interaktivní výuka v mateřské škole, Relaxace s dětmi v MŠ a ZŠ, Poruchy autistického spektra, Bazální stimulace, Kurs muzikoterapie, Přínosy akustické stimulace v oblasti ADHD, SPU, Pedagogická podpora dítěte s narušenou komunikační schopností v MŠ, Stimulace předškolního dítěte za spoluúčasti rodiny, Práce s dítětem s vývojovou dysfázií apod.

Základní školy

Činnosti učení, Aktivizující metody práce, Čeština s humorem, Týmová sborovna, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, Řešení obtížných situací, Tvořivá škola, Péče o integrované žáky, Inkluzivní vzdělávání, Zvládání problémů žáků, Poruchy učení, Výchovné poradenství, První pomoc, Aktivní práce s interaktivní tabulí, Interaktivní výuka, Waldorfská pedagogika, První pomoc, Praha bezpečně online, Kurz prevence šikanování, Novela zákoníku práce, Ekologická výchova, Arteterapie a trénink paměti Kompetence výchovných poradců v oblasti péče o žáky se zdravotním postižením, Využití IPADů ve výuce, Jak vyučovat holocaust, Sexuální výchova na školách, Školní klima a školní programy prim. prevence, Podpora učitelů při vzdělávání romských žáků, Montessori pedagogika apod.

Střední školy a vyšší odborné školy

Kázeň a klima školy, Moderní metody vzdělávání, Kurz pro práci s e-learningovým systémem pro podporu výuky, Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině, Práce se zdrojovou literaturou, Mentoring a supervize, Netolismus, gambling, kyberšikana, Počítačová kriminalita, Zadlužování mladistvých, Management školní třídy, Židé, dějiny a kultura, Odměny a tresty ve škole, Jak vyučovat o holocaustu, Microsoft Office Word, Microsoft Office PowerPoint, Microsoft Office Excel, Asertivní jednání, Konzultační seminář pro školní maturitní komisaře, Konzultační seminář pro předsedy zkušebních maturitních komisí, Výtvarné a rukodělné techniky, Základní kurz pro tlumočníky znakového jazyka, Kurz pro začínající pracovníky PPP a začínající školní psychology apod.

II.11 Další vzdělávání realizované středními a vyššími odbornými školami

Školy se v posledních dvou desetiletích naučily efektivně využívat svůj potenciál nejen pro výchovu a vzdělávání dětí a dospívajících, ale i pro další vzdělávání dospělých. S ohledem na rychle měnící se potřeby pracovního trhu, nástup nových technologií a rychle se rozvíjející vědecké poznatky se školy stále častěji stávají centry poskytování odborných kurzů a rekvalifikačních realizovaných v rámci celoživotního vzdělávání. Díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí poskytují v této důležité součásti vzdělávání vysoce kvalifikované služby.

Úzká spolupráce s podnikatelskou sférou, odbornou veřejností a státními a samosprávnými institucemi koncipují okruhy vzdělávání dospělých dle potřeb pracovního trhu.

Rekvalifikační kurzy

a) na školách zřizovaných HMP:

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22

- rekvalifikační kurz knihařského zpracování

Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1

- svářečská škola, kominik

Střední škola Aloyse Klara, Praha 4, Vídeňská 28

- pilotní rekvalifikační kurz Čalouník (na základě grantového projektu z ESF – PI.RE.KU)

b) na školách jiných zřizovatelů

Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217

- rekvalifikační jednoletý kurz Škola liniového managementu

Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Praha 6, Šmolíkova 864/5

- rekvalifikace oboru Gastronomie (dříve Kuchař, Číšník)

Odborné kurzy

a) na školách zřizovaných HMP:

- ❑ **umělecké kurzy** - figurální kresba, přípravná kresba a malba, batika a ruční tisk, konstrukce střihu, košíkářské techniky, paličková krajka, kurz zpracování dřeva
  - Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9
  - Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22
  - Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2
  - Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3
  - Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1
- ❑ **počítačové kurzy** - ECDL, počítačová grafika, servery, MS Office, CAM/CNC, certifikace MOS a další
  - Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299
  - Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25
  - Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
  - Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3
  - Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150
- ❑ **počítačová grafika a polygrafie**
  - Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22
  - Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2
  - Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední umělecko průmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

❑ **příprava a zkoušky odborné způsobilosti pro práci v elektrotechnice dle vyhlášky č. 50/1978 Sb.**

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Františka Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16
- Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

❑ **kurzy z oblasti stavebnictví - stavební technologii RIGIPS, Xella Trockenbau - systeme GmbH, školení montérů suchých staveb, kurzy svařování, sádkokartonář**

- Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294
- Střední odborné učiliště, Praha - Radotín se sídlem 153 80 Praha 5 – Radotín, Pod Klapicí 11/15
- Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57

❑ **ostatní kurzy**

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

- odborný kurz EVVO.

Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150

- odborný kurz ECDL

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18

- kurz odborných předmětů pro letecký personál civilního letectví v technické oblasti

Vyšší odborná škola ekonomických studií a Střední průmyslová škola potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

- kurz vaření piva

Střední odborné učiliště Praha – Radotín, se sídlem 153 80 Praha 5 – Radotín, Pod Klapicí 11/15

- autoškola skupin T a C, svařování kovů (základní kurzy, zaškolení, prodloužení platnosti oprávnění)

Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1

- Večerní škola pro starší mentálně postižené

Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, Praha 2, V Pevnosti 4

- kurzy jednotlivých předmětů a ucelených částí učiva určený absolventům své SŠ

ZŠ praktická a Praktická škola Karla Herforta, fakultní škola PdF UK, Praha 1, Josefská 4

- odborné přednášky pro studenty speciální pedagogiky na PdF UK a FF UK.

b) na školách jiných zřizovatelů

❑ **počítačové kurzy**

Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217

- PC kurzy zaměřené na práci s MS Office.

❑ **ostatní kurzy**

Odborné učiliště pro žáky s více vadami, s.r.o., Praha 3, Chelčického 2

- vzdělávací kurzy pro své absolventy zaměřené na zlepšení pracovního uplatnění lidí s mentálním nebo kombinovaným postižením.

Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217

- školení instruktorů žáků

BANKOVNÍ AKADEMIE – Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, a.s., Praha 3, Vlkova 12

- odborné kurzy: Finance, Bankovníctví – účetnictví, Ekonomie, Management, Sociologie, Psychologie, Marketing

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Evangelická akademie–Vyšší odborná škola sociální práce a střední odborná škola, Praha 4, Hrusická 2537/7

- vzdělávací instituce s akreditací MPSV pro oblast celoživotního vzdělávání sociálních pracovníků a kvalifikační vzdělávání pracovníků v sociálních službách

Rezervy v oblasti celoživotního vzdělání jsou stále patrné především v rámci poskytování rekvalifikačních kurzů pro veřejnost. Školy sice postupně navazují spolupráci s úřady práce, nicméně stále dostatečně nevyužívají své materiální, technické a personální možnosti v této oblasti. Dále minimálně využívají ustanovení zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání dílčích kvalifikací, v platném znění, s využitím prováděcích vyhlášek. Záměrem je tento nepříznivý stav změnit v rámci projektu „Řemeslo žije!“

III. Financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy

V roce 2012 byly zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a sport finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu, poskytované prostřednictvím MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha zůstalo pro rok 2012 v rozdělení na:

- Přímé výdaje z prostředků MŠMT – prostředky na platy rozdělené na pedagogické pracovníky a nepedagogické, OON v rozdělení na pedagogické pracovníky a nepedagogické, zákonné odvody, výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod. pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ,
- Provozní výdaje z prostředků HMP - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP.

Celkové výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná krajem a obcemi hl. m. Prahy dosáhly pro rok 2012 celkové výše 9 474 853,1 tis. Kč. V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení, zřizované krajem, hrazené prostřednictvím krajských normativů, dosáhly výše 3 566 864 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná MČ hl. m. Prahy a hrazené prostřednictvím krajských normativů, dosáhly výše 4 271 029 tis. Kč. Finanční prostředky, poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školství na území hl. m. Prahy, se pohybovaly ve výši 1 048 106 tis. Kč ve smyslu následujícího přehledu:

Tab. č. 66 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč

Celkové výdaje	2010	2011	2012
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	8 745 638,8	9 113 854,3	9 221 737,1
z toho			
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 464 118	3 361 539	3 566 864
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 936 762	3 989 835	4 721 029
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	1 059 425	1 050 417	1 048 106

Zdroj: ROZ MHMP

III.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení, zřizovaná krajem Hl. m. Praha, poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 566 864 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 3 354 486 tis. Kč.

Tab. č. 67 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč

Přímé výdaje z prostředků MŠMT			z toho: mzdové výdaje		
2010	2011	2012	2010	2011	2012
3 464 118	3 361 539	3 566 964	3 417 026	3 320 404	3 534 486

Zdroj: ROZ MHMP

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Provozní výdaje, hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 1 234 302,9 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Ve smyslu ustanovení § 28, odst. 6 písm. b) zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byl PO v působnosti odboru ROZ MHMP nařízen v průběhu roku 2012 odvod z investičních fondů organizací ve výši 53 832 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

Pro rok 2012 hl. m. Praha poskytlo ze svého rozpočtu na odměny pro pedagogické i nepedagogické pracovníky finanční prostředky v celkové výši 270 000 tis. Kč, a to pro školy a školská zařízení zřizované hl. m. Prahou ve výši 200 000 tis. Kč a pro školy a školská zařízení zřizované MČ hl. m. Prahy ve výši 70 000 tis. Kč. Z celkové částky dosahují platy výše 199 995,7 tis. Kč, zákonné odvody 70 004,3 tis. Kč s tím, že objem finančních prostředků, odpovídající odměnám pro 1. pololetí 2012, byl na účty škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou poukázán k termínu 15. 7. 2012. Objem finančních prostředků odpovídající odměnám pro 2. pololetí 2012 byl na účty organizací odeslán v polovině října 2012.

Rozpisem rozpočtu provozních prostředků pro rok 2012 byla mimo normativního způsobu řešena i oblast individuální integrace žáků.

Vzhledem ke skutečnosti, že normativně rozepsané prostředky státního rozpočtu nepostačují pro pokrytí potřeb souvisejících s individuální integrací žáků na území hlavního města Prahy, bylo nezbytné posílit financování této oblasti o prostředky hlavního města Prahy.

Pro školy ležící na území kraje Hl. m. Praha bylo z finančních prostředků hlavního města Prahy pro rok 2012 vyčleněno 75 000 tis. Kč. Pro období od 1. 1. 2012 do 31. 8. 2012 bylo školám, které jsou zřizované hlavním městem Prahou z této částky poskytnuto 15 036 tis. Kč. Pro období od 1. 9. 2012 do 31. 12. 2012 byly poskytnuty školám, které jsou zřizovány hl. m. Prahou, finanční prostředky ve výši 4 742,5 tis. Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou městské části, obdržely pro období od 1. 1. 2012 do 31. 8. 2012 částku 35 902,2 tis. Kč. Pro období od 1. 9. 2012 do 31. 12. 2012 byly těmto školám poskytnuty finanční prostředky ve výši 19 319,3 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hl. m. Praha dosáhly v roce 2012 výše 24 356,1 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, pro oblast integrace žáků, integrace cizinců, podporu romské komunity, podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin, na prevenci rizikového chování a na další projekty.

Evropské sociální fondy

V rámci Operačního programu Praha-Adaptabilita byly v roce 2012 přiděleny školám následující finanční prostředky:

- **Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38** neinvestiční transfer ve výši 16 tis. Kč z fondů EU a 144 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 34171 **Rozvoj matematické a přírodovědné gramotnosti žáků obchodní akademie pomocí ICT**
- **Střední škola – Waldorfské lyceum, Praha 4, Křejpského 1501** neinvestiční transfer ve výši 82 tis. Kč ze SR, 930 tis. Kč z fondů EU a 82 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 32274

Rozvoj nově koncipovaného vzdělávacího programu pro SŠ, zaměřeného na rozvoj klíčových kompetencí

- **Střední škola – Waldorfské lyceum, Praha 4, Křejského 1501** neinvestiční transfer ve výši 1 429,7 tis. Kč z fondů EU a 252,3 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 34355 **Další krok k adaptabilitě**
- **Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91** neinvestiční transfer ve výši 42,9 tis. Kč ze SR, 485,3 tis. Kč z fondů EU a 42,9 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 32504 **Tvorba a pilotní ověření systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve zdravotně – sociální oblasti**
- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22** neinvestiční transfer ve výši 1 139 tis. Kč z fondů EU a 201 tis. Kč z rozpočtu HMP a investiční transfer ve výši 306 tis. Kč z fondů EU a 54 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 34166 **Dlouhá cesta k malé knize. Projektové vyučování pro studenty Střední průmyslové školy grafické v Praze**
- **Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábreží 6** neinvestiční transfer ve výši 138,3 tis. Kč ze SR, 1 567,4 tis. Kč z fondů EU a 138,3 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 33259 **VOŠZ – studijní portál**
- **Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a** neinvestiční transfer ve výši 129,3 tis. Kč ze SR, 1 465,4 tis. Kč z fondů EU a 129,3 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 33319 **Inovace výuky na VOŠSP**
- **Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280** neinvestiční transfer ve výši 135,6 tis. Kč ze SR, 1 536,8 tis. Kč z fondů EU a 135,6 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 33235 **Tři rozměry inovace vzdělávacího procesu v moderních digitálních technologiích**
- **Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36** obdrželo neinvestiční transfer ve výši 486,1 tis. Kč z fondů EU, 42,9 tis. Kč ze SR a 42,9 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 32038 **Současný svět**
- **Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2** obdrželo neinvestiční transfer ve výši 886,5 tis. Kč z fondů EU, 78,2 tis. Kč ze SR a 78,2 tis. Kč z prostředků HMP na akci č. 32638 **Specifikace učiva a e-learning**
- **Gymnázium, Praha 2, Botičská 1** obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 960,1 tis. Kč z fondů EU, 345,9 tis. Kč z rozpočtu HMP a investiční transfer ve výši 221 tis. Kč z fondů EU a 39 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34428 **Praktické a moderní metody ve výchovně vzdělávacím procesu**
- **Gymnázium Karla Sladkovského, Praha 3, Sladkovského náměstí 8** obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 604,8 tis. Kč z fondů EU, 283,2 tis. Kč z rozpočtu HMP a investiční transfer ve výši 115,6 tis. Kč z fondů EU a 20,4 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34425 **PORTA SCIENTIARIUM NATURALIUM**
- **Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11** obdrželo neinvestiční transfer ve výši 2 522,8 tis. Kč z fondů EU, 445,2 tis. Kč z rozpočtu HMP a investiční transfer ve výši 255 tis. Kč z rozpočtu EU a 45 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34299 **Inovace výuky přírodovědných a technických předmětů na Gymnáziu Na Zatlance**
- **Gymnázium, Praha 10, Omská 1300** obdrželo neinvestiční transfer ve výši 858,5 tis. Kč a 151,5 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34219 **Rozvoj matematické, finanční, ekonomické a ICT gramotnosti**
- **Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2** obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 105 tis. Kč z fondů EU a 195 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34044 **LITERACY – Rozvoj matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti žáků Gymnázia, Praha 10, Voděradská 2**
- **Základní škola praktická a Praktická škola, Praha 2, Vinohradská 54** obdržela neinvestiční transfer z fondů EU ve výši 1 105 tis. Kč a z rozpočtu HMP částku 195 tis. Kč na akci č. 34088 **Poznáváme a učíme se**

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- **Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169** obdržela neinvestiční dotaci z fondů EU ve výši 1 533,4 tis. Kč a 270,6 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34310 **Zvládneme to sami**
- **Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476** obdržela částku 3 048,1 tis. Kč z fondů EU a 537,9 tis. Kč z prostředků HMP na akci č. 34417 **Držíme krok**
- **Střední škola technická, Praha 4, Zelený Pruh 1294** obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 463,7 tis. Kč z fondů EU, 258,3 tis. Kč z rozpočtu HMP a investiční transfer ve výši 902,7 tis. Kč z fondů EU a 159,3 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34384 **Vyšší technická gramotnost**
- **Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4** obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 071 tis. Kč z fondů EU a 189 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34125 **Měřitelné veličiny**
- **Pedagogicko-psychologická poradna, Praha 10, Jabloňová 30** obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 424,2 tis. Kč z fondů EU, 125,7 tis. Kč ze státního rozpočtu a 125,7 tis. Kč z rozpočtu MHMP na akci č. 32101 **Podpora inkluze**

Výdaje škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů a typů škol školských zařízení v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

Tab. č. 68 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2010	2011	2012
Gymnázia			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	726 232,0	731 161,0	772 083,0
z toho: mzdové výdaje	715 309,0	708 494,0	765 038,0
provozní výdaje	292 885,7	313 942,3	320 712,0
investiční výdaje	129 989,1	106 340,3	64 486,3
Střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 330 029,0	1 267 942,00	1 342 610,0
z toho: mzdové výdaje	1 308 915,0	1 249 863,00	1 325 494,0
provozní výdaje	496 733,6	536 400,30	483 721,1
investiční výdaje	251 262,2	397 694,4	108 427,4
Vyšší odborné školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	437 100,0	418 410,0	437 584,0
z toho: mzdové výdaje	431 854,0	413 559,0	434 810,0
provozní výdaje	107 101,9	128 550,3	111 012,4
investiční výdaje	7 778,2	23 365,3	0
Školy pro žáky se SVP			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	438 442,0	438 028,0	468 525,0
z toho: mzdové výdaje	432 305,0	433 623,0	465 733,0
provozní výdaje	149 046,6	145 306,6	148 966,3
investiční výdaje	62 728,4	25 704,4	42 392,5
Pedagogicko-psychologické poradny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	50 102,0	46 230,0	51 426,0
z toho: mzdové výdaje	49 712,0	45 863,0	51 173,0
provozní výdaje	12 987,0	14 171,0	14 393,3
investiční výdaje		0	0

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2010	2011	2012
Domovy mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	33 565,0	35 451,0	37 975,0
z toho: mzdové výdaje	33 247,0	35 155,0	37 770,0
provozní výdaje	23 284,0	24 657,0	18 500,3
investiční výdaje	7 581,0	400,0	0
Dětské domovy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	21 219,0	23 392,0	33 221,0
z toho: mzdové výdaje	21 084,0	23 235,0	33 149,0
provozní výdaje	16 547,0	19 856,9	24 543,0
investiční výdaje	1 896,0	5 720,7	0
Jazyková škola			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	346,0	242,0	173,6
investiční výdaje	0	0	0
Školní jídelny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 374,0	3 035,0	3 142,0
z toho: mzdové výdaje	3 339,0	2 997,0	3 114,0
provozní výdaje	3 170,0	3 380,0	3 284,0
investiční výdaje	0	0	0
Základní umělecké školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	316 338,0	306 208,0	316 035,0
z toho: mzdové výdaje	315 432,0	305 280,0	315 366,0
provozní výdaje	61 006,2	30 750,6	26 852,7
investiční výdaje	99 156,2	3 618,2	0
Domy dětí a mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	107 667,0	91 682,0	104 263,0
z toho: mzdové výdaje	105 829,0	90 335,0	102 839,0
provozní výdaje	76 873,8	94 221,2	82 143,2
investiční výdaje	13 055,6	9 566,4	0
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zařízení – např. DD,ŠJ)			.
Celkem			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 464 118,0	3 361 539,0	3 566 864,0
z toho: mzdové výdaje	3 417 026,0	3 320 404,0	3 534 486,0
provozní výdaje	1 239 981,8	1 332 478,2	1 234 302,9
investiční výdaje	573 446,7	572 409,7	253 115,2

Zdroj: ROZ MHMP

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

III.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů, dosáhly pro rok 2012 výše 4 271 029 tis. Kč.

Přehled neinvestičních výdajů, hrazených prostřednictvím krajských normativů u škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

Tab. č. 69 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná obcemi)	2010	2011	2012
Mateřské školy	1 075 669	1 095 547	1 231 609
Základní školy	2 798 686	2 833 309	2 973 984
Školní jídelny	44 404	42 711	44 540
Základní umělecké školy	11 149	11 652	12 518
Domy dětí a mládeže	6 854	6 616	8 378
Celkem	3 936 762	3 989 835	4 271 029

Zdroj: ROZ MHMP

III.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy na území hl. m. Prahy byly financovány dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů a podle normativů vyhlášených MŠMT ve smyslu § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 149 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2012 byla na dotace soukromých škol na výchovu a vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT vyčleněna částka 1 048 106 tis. Kč.

III.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných krajem Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě, jednoho žáka a jednoho studenta na dobu jednoho roku se v roce 2012 u škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha pohybovaly v rozmezí od 15 305 Kč u základních uměleckých škol až po 332 210 Kč u dětských domovů.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

U škol, zřizovaných krajem Hl. m. Praha, se výše přímých výdajů v roce 2012 na jednoho studenta a jeden rok pohybovala v rozmezí od 53 232 Kč u středních odborných učilišť, až po 65 225 Kč u speciálních škol.

Nejvyšší náklady v roce 2012 byly dosaženy u dětských domovů, a to ve výši 332 210 Kč, nejnižší náklady byly profinancovány v oblasti školních jídelen, a to 3 093 Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 39 278 Kč až po 40 928 Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

Tab. č. 70 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč

Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	2010	2011	2012
Gymnázia	39 418	39 471	42 239
Střední odborné školy	51 551	52 161	55 577
Vyšší odborné školy	54 386	52 657	55 893
Samostatně zřízené školy pro žáky se zdravotním postižením	63 725	62 225	65 225
Střední odborná učiliště	52 023	50 670	53 232
Domovy mládeže	47 882	40 469	42 696
Dětské domovy	225 734	242 908	332 210
Školní jídelny	4 125	3 917	3 093
Základní umělecké školy	15 045	14 496	15 305
Mateřské školy	37 051	36 190	39 278
Základní školy	40 601	40 309	40 928

Zdroj: ROZ MHMP

Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze podle KZAM v % (rok 2011)	6
Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium	7
Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium	8
Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2012) – denní studium	9
Graf č. 5 – typy zdravotního postižení v %	66

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium	7
Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium	8
Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)	18
Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem	18
Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání	19
Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2011)	20
Tab. č. 7 Věkové složení dětí	22
Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti	23
Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků	26
Tab. č. 10 Žáci podle formy integrace	27
Tab. č. 11 žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět	28
Tab. č. 12 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů	28
Tab. č. 13 Věkové složení žáků	29
Tab. č. 14 Odchody žáků ze ZŠ	29
Tab. č. 15 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání	34
Tab. č. 16 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání	35
Tab. č. 17 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání	36
Tab. č. 18 Přihlášeni, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)	37
Tab. č. 19 Oborová struktura podle skupin oborů - denní vzdělávání – (bez škol pro žáky se SVP a škol zřizovaných ústředními orgány státní správy) – SŠ všech zřizovatelů a z toho SŠ zřizované HMP	37
Tab. č. 20 Oborová struktura podle skupin oborů - ostatní formy vzdělávání (bez škol pro žáky se SVP a škol zřizovaných ústředními orgány státní správy) – SŠ všech zřizovatelů a z toho SŠ zřizované HMP	38
Tab. č. 21 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách	39
Tab. č. 22 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	40
Tab. č. 23 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů	45
Tab. č. 24 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní	45
Tab. č. 25 Žáci podle státní příslušnosti	46
Tab. č. 26 Vyučující cizích jazyků	47
Tab. č. 27 Konzervatoře – denní forma vzdělávání	55
Tab. č. 28 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník – denní forma vzdělávání	56
Tab. č. 29 Věkové složení	56

Tab. č. 30 Žáci podle státní příslušnosti	56
Tab. č. 31 Vyučující cizích jazyků	57
Tab. č. 32 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti.....	60
Tab. č. 33 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	60
Tab. č. 34 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání.....	61
Tab. č. 35 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	61
Tab. č. 36 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	61
Tab. č. 37 Věkové složení studentů VOŠ.....	62
Tab. č. 38 Studenti podle státní příslušnosti.....	63
Tab. č. 39 Vyučující cizích jazyků	65
Tab. č. 40 Počet škol zřizovaných HMP	65
Tab. č. 41 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení.....	66
Tab. č. 42 Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP	67
Tab. č. 43 Počty AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se SPV zřizovaných HMP	69
Tab. č. 44 Žáci – státní jazyková zkouška.....	73
Tab. č. 45 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů	73
Tab. č. 46 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)	74
Tab. č. 47 Zastoupení oborů v ZUŠ	75
Tab. č. 48 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2011/2012.....	75
Tab. č. 49 Počty žáků ZUŠ v letech 2005/06 – 2011/2012	75
Tab. č. 50 Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2011/2012 dle zřizovatelů.....	76
Tab. č. 51 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2011/2012.....	79
Tab. č. 52 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2004 – 2012	80
Tab. č. 53 Počty klientů.....	85
Tab. č. 54 Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)	86
Tab. č. 55 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	88
Tab. č. 56 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	88
Tab. č. 57 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2006 - 2011	89
Tab. č. 58 Počet zaměstnanců a pedagogů podle druhů škol - všichni zřizovatelé	89
Tab. č. 59 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %.....	90
Tab. č. 60 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %.....	91
Tab. č. 61 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR (všichni zřizovatelé)	91
Tab. č. 62 Porovnání průměrných platů ped. prac. v HMP s průměrnými platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč	92
Tab. č. 63 Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč	92
Tab. č. 64 Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč.....	93
Tab. č. 65 Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč	93
Tab. č. 66 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč	98
Tab. č. 67 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč.....	98
Tab. č. 68 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč.....	101
Tab. č. 69 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč.....	103
Tab. č. 70 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč	104

Seznam použitých zkratk

AJ	anglický jazyk
AMU	Akademie múzických umění
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CIE	Mezinárodní komise pro osvětlování
CPD	Centrum pro předškolní děti
CZESHA	Sdružení školských asociací ČR
ČMOS	Českomoravský odborový svaz
ČNB	Česká národní banka
ČS, a.s.	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
ČŠI	Česká školní inspekce
ČVUT	České vysoké učení technické
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FAMU	Filmová a televizní fakulta AMU
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FF UK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
G	gymnázium
HAMU	Hudební fakulta AMU
HMP	hlavní město Praha
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICT	informační a komunikační technologie
JAMU	Janáčkova AMU
JŠ	jazyková škola
JŠ s PSJZ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KB, a.s.	Komerční banka
KD	kulturní dům
KEV	Klub ekologické výchovy
MČ	městská část
MDVI	Multi Disabled Visually Impaired (souběžně postižený více vadami včetně zrakového postižení)
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ND Brno	Národní divadlo Brno
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NJ	německý jazyk
NNO	nevládní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OFV	ostatní formy vzdělávání
OON	ostatní osobní náklady

OPPA	Operační program Praha Adaptabilita
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko psychologická poradna
RHMP	Rada hlavního města Prahy
ROZ MHMP	odbor rozpočtu Magistrátu hlavního města Prahy
RVJ	rozšířená výuka jazyků
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SMS MHMP	odbor školství, mládeže a sportu Magistrátu hlavního města Prahy
SOČ	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SŠ	střední škola
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací program
UK	Univerzita Karlova
UMPRUM	Vysoká škola uměleckooprůmyslová nebo také Uměleckooprůmyslové muzeum
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu - anglicky United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization,
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
ZHMP	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání
ZV	základní vzdělávání
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

Seznam použité literatury

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP, Praha 2008

Strategický plán hlavního města Prahy, Praha 2008

Operační program Praha - Adaptabilita, Praha 2007

Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2011/2012

Statistická ročenka školství 2011/2012 - výkonové ukazatele, MŠMT, Praha 2012

Statistická ročenka školství 2011 – zaměstnanci a mzdové prostředky, MŠMT, Praha 2012

D. Chamoutová, J. Burdová: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2012, NÚV, Praha 2012

J.Vojtěch, D. Chamoutová: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se situací v Evropské unii – 2011/2012, NÚV, Praha 2012

Učitelské noviny

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

Statut hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů

Zákon. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Vysvětlivky

- Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.
- Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.
- Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
- Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
- Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.
- Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.